

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Årsredovisning 2023

Utgivare: Länsstyrelsen i Hallands län

Diarienummer: 1286-2024

Omslagsbild: Människan och staden, Emma Östlund

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet	4
Om årsredovisningen	6
Årsredovisningens kapitelindelning	6
Resultatredovisningen.....	6
Om Länsstyrelsen	8
Våra uppgifter, uppdrag och mål	8
Strategisk styrning och planering	9
Organisation.....	10
Resultatredovisning	12
Myndighetsövergripande redovisning	12
Redovisning av verksamhetsområden.....	26
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	27
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor.....	31
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	41
Hållbar samhällsplanering och boende.....	44
Energ och klimat.....	52
Kulturmiljö	56
Samhällsskydd och beredskap	60
Naturvård och miljöskydd.....	68
Areella näringar	86
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	95
Övrig redovisning	109
Året i siffror	114
Finansiell redovisning	129
Resultaträkning	129
Balansräkning	130
Anslagsredovisning	132
Tilläggsupplysningar och noter.....	134
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	152
Bilagor	153

Landshövdingen har ordet

Bästa läsare!

År 2023 var på ett sätt ett lugnare år, efter år med covid, samtidigt som samhället har behövt anpassa sig efter omvärldsläget och oron för det säkerhetspolitiska läget. Trots tillväxt präglas Hallands kustkommuner av bostadsbrist. Enligt Bostadsmarknadsanalysen 2023 gör tre av kommunerna bedömningen att det är underskott på bostäder i kommunen som helhet.

Länets snabba tillväxt sätter en stark prägel på Länsstyrelsens arbete. Tillväxten genererar många ärenden och flera av dessa kräver ofta sammanvägda bedömningar för att säkerställa ett hållbart samhällsbyggande. Under året har Länsstyrelsen prioriterat att minska antalet äldre ärenden, bland annat vad gäller överklagade kommuns beslut om bygglov. En kraftsamling har gjorts för att starta upp den nya perioden inom området EUs jordbrukspolitik (CAP) och för att avsluta den gamla perioden där tyvärr en ärendeskuld byggts upp.

Länsstyrelsen har fortsatt samverka med region, kommuner, näringsliv och civilsamhälle för att främja länets utveckling. Vi har besökt varje kommunledning för samtal om aktuella frågor, men också, i och med ny mandatperiod, informerat om Länsstyrelsens roll och uppdrag. Agenda 2030-arbetet i länet har hittat nya former och den första årliga avstämningskonferensen genomfördes i maj, med Länsstyrelsen, Region Halland och kommunerna som arrangörer. Länsstyrelsen medverkar i Region Hallands framtagande av Regional fysisk plan på flera nivåer av beslutsfattande. Samarbetet med Civilområde väst fortsätter att utvecklas inom ramen för civilt försvar och samverka med övriga aktörer för att stärka totalförsvaret har genomförts under året. Länsstyrelsen har gett kommunerna stöd i deras arbete med att klara kraven i ny lagstiftning om brottsförebyggande arbete. Tillsammans med polisen ordnade Länsstyrelsen en träff med kommunledningarna kring detta.

Under året har Länsstyrelsen haft möjlighet att presentera länet och vårt arbete för flera tillresande aktörer, till exempel för Kungaparet i samband med firandet av Kungens 50-årsjubileum, Diplomatkårens besök i Halland under hösten och i samband med EU-ordförandeskapet stod länsstyrelsen värd för en representationsmiddag för europeiska chefsveterinärer, EU-delegater och Jordbruksverket med flera. Vi har även tagit emot internationella tävlanden i samband med VM i hinderbana.

Internt har Länsstyrelsen under 2023 förändrat användandet av våra kontorslokaler där fler mötesrum skapats och att medarbetarna inte längre har personliga kontorsplatser. Detta har gjorts i syfte att möta nya arbetssätt där möjligheten till distansarbete är en stor faktor. Under våren informerades alla medarbetare om det utmanande ekonomiska läget inför 2024-2025. Detta ledde dessvärre till att Länsstyrelsen inledde omställnings- och arbetsbristprocess under hösten avseende 7 tjänster. Processen har förhandlats i god dialog med de fackliga organisationerna och innan årsskiftet var det slutfört. Med tanke på omvärldsläget har det interna säkerhetsarbetet accelererats på områdena informationssäkerhet, internutbildningar, kontinuitetsplaner, personsäkerhet, medarbetarskydd med mera. Arbetet behöver fortsatt prioriteras kommande år.

En ny landshövding tillträdde 1 december 2023 vilket innebär att det är undertecknad, Anders Thornberg, som lämnar denna redovisning trots att jag inte varit med mer än 1/12 av verksamhetsåret. Jag vill framföra mitt tack till avgående landshövding Brittis Benzler och medarbetarna för allt arbete under året.

Om årsredovisningen

Syftet med det här avsnittet är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp samt mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper för finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken *Tilläggsupplysningar och noter* i avsnittet *Finansiell redovisning*.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av följande delar:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Resultatredovisning
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Avsnittet **Om Länsstyrelsen** beskriver länsstyrelsens övergripande uppgift, hur vi arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. **Resultatredovisningen** innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÅS). Den **finansiella redovisningen** innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. **Bilaga D** tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning. **Bilaga E** innehåller en länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som samordnas och av länsstyrelsegemensamma funktioner.

Resultatredovisningen

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag och andra återrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Efter det redogör vi för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt beskriver hur vi genomför verksamheten. Sedan kommer resultatredovisningen med en resultatbedömning.

Förklaring av begrepp

Här förklarar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi i utförandet av våra uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande **mål** får genomslag i länet och där Länsstyrelsens insatser i olika grad påverkar måluppfyllelsen.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) använder Länsstyrelsen **resultatindikatorer** som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget.

Resultat vi redovisar kan bestå av både **prestationer** och **effekter**.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av Länsstyrelsens insatser inom verksamheten. Resultatet bedöms och motiveras i förhållande till de prioriteringar och planer som har tagits fram för att genomföra och bidra till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Bedömningsgrunder

I årsredovisningen används bedömningsgrunder i form av nyckeltal, indikatorer, statistik (exempelvis året i siffror) och övriga resultatbeskrivningar.

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet i förhållande till de prioriteringar och planer som har tagits fram för att genomföra och bidra till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Resultatet bedöms också i förhållande till redovisade förändringar, skillnader och tillstånd.

En sammanvägd bedömning av resultatet görs av de verksamheter som ingår i respektive avsnitt i årsredovisningen, och motiveras samlat samt vid behov per delverksamhet.

De nivåer och omdömen som vi använder för resultatbedömningen är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller når endast i begränsad omfattning de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen, men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten når i all väsentlighet de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten når i alla delar de uppsatta målen med god marginal.

Om Länsstyrelsen

I förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, om det inte finns någon annan myndighet som ansvarar för särskilda förvaltningsuppgifter.

Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Vi ska rapportera situationen i länet och lämna lägesbilder. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
1§ Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion

Våra uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden Länsstyrelsen har uppgifter och hur länsstyrelsen ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppdrag ges via lag av riksdagen och via förordningar eller beslut av regeringen, främst i vårt regleringsbrev. Även EU:s direktiv och förordningar styr länsstyrelsernas verksamhet.

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet. Länsstyrelsen ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen får regionalt genomslag och vi samordnar den statliga verksamheten. Vi ska ta tillvara både individens och samhällets intressen i utvecklingen av länet. Vi bedriver verksamhet inom flera olika samhällsområden och vi ska vara en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta sektorsövergripande i många frågor.

Det saknas ett övergripande riksdagsbundet mål för länsstyrelserna som helhet. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. I redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter vi an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå.

Länsstyrelsen finansieras från flera olika källor. Finansieringen sker till största delen av anslag på statens budget. Till stor del består dessa anslag av det så kallade förvaltningsanslaget. Förvaltningsanslaget utgör i genomsnitt ungefär 50 procent av länsstyrelsernas totala intäkter. Utöver förvaltningsanslaget har länsstyrelsen riktade medel i form av så kallade sakanslag. En annan finansieringskälla är bidragsfinansiering som kommer från andra myndigheter och organisationer. Utöver det bedriver länsstyrelsen avgiftsfinansierad verksamhet och tar in avgifter från organisationer och individer.

Strategisk styrning och planering

Länsstyrelsen har en stabil styrmodell som utvecklas fortlöpande. Modellen utgår från den statliga värdegrundens sex principer: demokrati, legalitet, objektivitet, åsiktsfrihet, respekt samt effektivitet och service. Värdegrunden ska genomsyra all verksamhet och vara ett stöd i arbetet för ett hållbart Halland. Länsstyrelsen arbetar för en god förvaltningskultur och för att uppmuntra innovation och nyskapande. Tillitsbaserad styrning och ledning är den anda och kultur som myndigheten ska förhålla sig till.

Vid intressekonflikt eller resursbrist är det en ledningsfråga att göra prioriteringar och avvägningar mellan aktiviteter som kan hänföras till olika intressen. Att hålla samman myndigheten och ha en tydlig modell för styrning av hela verksamheten, oavsett finansiering, är särskilt viktigt med tanke på länsstyrelsernas komplexa finansieringsmodell. Fokus ligger på att utveckla det sektorsövergripande arbetet och dra nytta av myndighetens många kunskapsområden och undvika de begränsningar som sektorisering och intern organisation kan utgöra. Det är ledningens uppgift att balansera triangeln personaltrivsel – kvalitet – effektivitet. Länsstyrelsen ska snabbt kunna möta omvärldsförändringar. Därför måste förmågan att göra omprioriteringar av planerad verksamhet finnas. Omprioriteringar kan initieras av länsledningen såväl som av enheterna.

Planeringsprocessen inleds under våren med en planeringsinriktning där länsledningens vilja tydliggörs. I planeringsinriktningen finns omvärldsanalys och framtagna fokusområden för att förtydliga vad verksamheten har att förhålla sig till det nästkommande året. Med planeringsinriktningen som utgångspunkt arbetar enheterna under hösten fram sina verksamhets- och arbetsplaner. Processen kompletteras fortlöpande fram till mitten på februari allteftersom ny information tillförs i form av budgetpropositionen, regleringsbrev och beslut om finansiering från de många bidragsgivarna inklusive dispositionsrätterna.

För att snabbt kunna möta förändringar i omvärlden sker löpande revideringar av verksamhetsplanen under året, uppdrag tillkommer och finansiering kan tillkomma eller försvinna. Uppföljning sker varje tertiäl, även efter tertiäl 3 då alla verksamheter inte återrapporteras i årsredovisningen och det är viktigt att få en samlad bild av hela myndighetens resultat. Även enheterna förändrar sina planer under året, aktiviteter kan tillkomma eller prioriteras ner allt eftersom omständigheterna förändras.

Länsstyrelsen har ett systemstöd för planering och rapportering men möjligheten att utveckla modellerna begränsas av länsstyrelsernas gemensamma dataarkitektur som är ålderdomlig och inte speglar dagens verksamhet.

Miljöledning

Länsstyrelsen verkar för en långsiktigt hållbar utveckling och strävar efter att vara ett föredöme i länet. Myndigheten är miljödiplomerad sedan 2017. Arbetet för minskad miljöpåverkan från den egna verksamheten har därmed fortsatt utifrån det interna miljöledningssystemet. De interna förbättringsmålen har följts upp och reviderats. Arbetet med miljöledning redovisas också i årlig rapport till Regeringen enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter samt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader.

Säkerhet

Länsstyrelsens arbete med informationssäkerhet har skett löpande i samverkan med nationella länsstyrelsegemensamma organisationen Safir och informationssäkerhetsnätverket. Länsstyrelsens eget arbete har medfört en större medvetenhet och högre kunskap inom området för medarbetarna genom en rad olika aktiviteter. Till exempel har nanolektioner genomförts under hösten för alla medarbetare och en simulerad phishing-övning genomfördes i november. Övningen skapade mycket dialog mellan medarbetare och många frågor inkom till ansvarig att bemöta och arbeta vidare med.

Arbetet med kontinuitetsplaner har fortsatt. Workshop i kontinuitetsplanering med scenarioövning för IT-avbrott genomfördes med medarbetare från respektive verksamhet i november.

Länsstyrelsen har genomfört flera aktiviteter inom området personsäkerhet för att myndigheten ska förebygga och minska risker för att medarbetare utsätts för hot och våld. HLR-instruktörer är utbildade med uppdrag att utbilda sina kollegor på respektive enhet, föreläsning och utbildning om otillåten påverkan och medarbetarskydd genomfördes under hösten samt BOPS (Brottsoffer och personsäkerhet) och Gruppen mot demokratihotande brottslighet höll föreläsning samt dialog kring otillåten påverkan och medarbetarskydd med den personalgrupp som utsätts för störst risk. Förtydligat stöd i frågor avseende medarbetarskydd är på plats.

Organisation

Landshövdingen är chef för länsstyrelsen och regeringens företrädare i länet. Länsrådet leder det dagliga arbetet och är landshövdingens närmaste medarbetare och ersättare. Länsstyrelsens verksamhet bedrivs inom åtta enheter: Beredskapsenheten, Enheten för verksamhetsstöd, Landsbygdsenheten, Veterinärenheten, Miljövårdsenheten, Naturvårdsenheten, Samhällsbyggnadsenheten och Utvecklingsenheten. På myndigheten finns en Miljöprövningsdelegation som är ett särskilt beslutsorgan för ärenden om miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken samt en Viltförvaltningsdelegation som är ett särskilt beslutsorgan för frågor som rör viltförvaltningen i länet. Länsstyrelsens verksamhet följs kontinuerligt av länsstyrelsens Insynsråd.

Figur 1 Bild som visar Länsstyrelsens organisationsschema

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av länsstyrelsens stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Redovisning av länsstyrelsegemensamma stödverksamheter finns samlat i bilaga E.

Dessa är:

- IT-avdelningen (värdlän Västra Götaland)
- Telefonistorganisation (värdlän Kronoberg)
- Samordnad löneservice (värdlän Kronoberg)
- Ekonomiadministration LstEA (värdlän Örebro)
- Dataskydd och informationssäkerhet (värdlän Stockholm)
- Gemensamma kansliet (värdlän Västmanland)

Resultatredovisning

Länsstyrelsens resultatredovisning är indelad i fyra avsnitt: myndighetsövergripande redovisning, redovisning per verksamhetsområde, övrig redovisning och året i siffror.

Myndighetsövergripande redovisning

I det här avsnittet redovisar vi resultat av verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	210,5	212,9	208,0
Antal årsarbetskrafter kvinnor	140,8	142,7	139,5
Antal årsarbetskrafter män	69,7	70,2	68,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	19 055	18 784	19 858
Antal beslutade ärenden	17 549	21 110	19 903
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4 382	5 305	6 241
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	258 922	262 606	237 539
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	44 296	76 432	45 785

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Främja länets utveckling och följa tillståndet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för ålagda tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
2§ p6 Vid behov bistå regeringen och Regeringskansliet inom länet	Länsstyrelseinstruktion
6§ Generationsmål för miljöarbetet och riksdagens miljö kvalitetsmål (övergripande)	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Regleringsbrev
1D6 Tillsyn och prövning effektivitet, enhetlighet och handläggningstider	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Nationella mål, samordna samhällsintressen, främja samverkan och länets utveckling samt följa tillståndet i länet

Länsstyrelsen verkar för att nationella mål får genomslag i länet via nätverk, utbildningar, konferenser, processhandledning, stöd, kommunikationsinsatser och webbplatsen hallbarhalland.se. Dessa insatser riktar sig till offentliga, privata och ideella aktörer.

Länsstyrelsens sektorsövergripande arbete samt samordning av olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser pågår regelbundet där det är nödvändigt för ärendehandläggning, exempelvis för nationella planen för omprövning av vattenkraften, samhällsplanering, miljöprövningar, grundvillkorskontroller och övrig vattenverksamhet. Vid behov samverkar verksamhetsområden även i främjandearbete vad gäller att motverka övergödning, hotade arter, livsmedelsstrategi och livsmedelsberedskap.

Sektorsövergripande arbete sker även genom statlig chefsgrupp Halland, där Landshövdingen bjuder in statliga myndighetschefer i länet, vilket skedde i mars och oktober. Samverkan och förankring i för länet strategiska utvecklingsfrågor sker även i

Kommun- och regionledningsforum med ledande politiker i kommunerna och region samt i Chefsgrupp Halland. Länsstyrelsens ledning deltar i båda dessa forum.

Länsstyrelsens arbete med att främja samverkan sker inom flera olika områden. Samverkan pågår med Högskolan i Halmstad enligt en samverkansöverenskommelse med Länsstyrelsen gällande utbildningsinsatser, forskningssamverkan samt integrering av Agenda 2030 i planeringen och utvecklingen av nya program på kandidat- och magisterexamensnivå.

I framtagande av rapporten "Statlig närvaro och service i länet" har underlag inhämtats genom enkät till myndigheterna om bland annat barnrättsperspektiv och dialog om detta lyftes på Statlig chefsgrupp Hallands höstmöte.

Länsstyrelsen deltar på de två årliga Myndighetsdagarna där Jordbruksverket, Livsmedelsverket och Länsstyrelserna samverkar samt på de årliga analysmötena som hålls av Jordbruksverket inom samtliga deras verksamhetsområden. Inom smittskyddet samverkar Länsstyrelsen med Region Halland för en god folkhälsa. Aktiv samverkan sker även avseende livsmedelsfrågorna i Miljösamverkan Väst tillsammans med regionerna och kommunerna i Hallands och Västra Götalands län.

Arbetet med den regional skogsstrategin sker tillsammans med Skogsstyrelsen, Region Halland, Södra skogsägarna och LRF. Där behandlas frågor inom många av målen i Agenda 2030, till exempel naturvård, miljö, jämställdhet och klimatanpassning. Länsstyrelsen ingår även i samarbeten med Hushållningssällskapet och Jägareförbundet dels om vildsvinsförvaltning dels om skrämsel på växande gröda. Vi har även samarbete med Jägareförbundet, polisen och Trafikverket om olämplig utfodring av vildsvin.

Länsstyrelsen har fortsatt att arbeta med den så kallade Plangruppen för tvärsektoriellt arbete i enskilda ärenden, främst detaljplaner, som riktar sig till kommunerna.

Internt inom Länsstyrelsen finns flera grupperingar för samverkan över sektorsgränserna som NAP-kansliet, ärendesamverkan Naturvård-Miljövård och vattengruppen.

Tillsyn

Resultatredovisningen bygger på genomförd enkätundersökning från förvaltningsobjekt och förfrågningsunderlag till chefsnätverken. Arbetet har stämts av löpande i länsrådgruppen under 2023 och den slutliga redovisningen har godkänts i samband med länsrådsmötet den 2023-12-12. Gemensamma kansliet har bidragit i arbetet med att effektivisera länsstyrelsens prövning och tillsyn.

Arbetet med att utveckla effektivitet och enhetlighet i tillsyns- respektive prövningsverksamhet

Uppdraget har omfattat inventering, sammanställning och analys inom följande tre frågeställningar:

- Hur har länsstyrelserna utvecklat arbetet med att tillämpa länsstyrelsegemensamma arbetsmetoder?
- Hur har samarbetet vid arbetstoppar utökats?
- Har vidtagna åtgärder inom områden där gemensamma arbetsmetoder tillämpats bidragit till kortare handläggningstider?

Länsstyrelsernas strategi för arbetet med att utveckla effektivitet och enhetlighet i tillsyns- respektive prövningsverksamhet är att:

- Integrera utvecklingen i ordinarie verksamhet och inom befintliga ramar
- Utvecklingen ska ske behovsdrivet
- Samverkan mellan länsstyrelserna ska vara förstahandsval vid utveckling

Nyutveckling sker i de allra flesta fall genom länsstyrelsegemensamma utvecklingsprojekt med deltagare från olika länsstyrelser. Följande nyutveckling har genomförts under året för en mer effektiv och enhetlig tillsyn respektive prövning :

- Gemensamma arbetsmetoder inom området djurhållning.

Mer säker, effektiv och likriktad hantering av djurärenden kopplat till områdena djurskydd och tillsynslagen. Länsstyrelsen handlägger ca 40 000 ärenden varje år.

- Gemensamt IT-stöd och arbetssätt för handläggning vid prövning och tillsyn inom området samhällsplanering. Fokus under året har varit detaljplaner.

Ständiga förbättringar bedriver länsstyrelserna bland annat inom respektive områdes förvaltningsobjekt, samverkansorgan eller via verksamhetsnätverk. Följande delar har förbättrats under året och bidrar till en mer effektiv och enhetlig tillsyn och prövning:

- E-tjänster
- Samarbetsytor
- Arbetsrutiner/arbetsinstruktioner
- Dokument-/rapportmallar
- Bedömningsstöd/bedömningsverktyg
- Flödesscheman
- Analysverktyg
- Dialoger/samsynsdiskussioner
- Fältstöd/fältapplikationer
- Vidareutveckling av gemensam verksamhetsprocess, bedriva tillsyn inom alkohol, tobak och tobaksfria nikotinprodukter

Länsstyrelsens strategi för arbetet med att utveckla effektivitet och enhetlighet har, tillsammans med en ny prioriteringsmodell, ökat länsstyrelsernas förmåga att samordna och prioritera gemensamma utvecklingsbehov inom tillsyn och prövning. Fullt implementerade förväntas årets utvecklingsinsatser bidra till;

- Förenkling för intressenten
- Effektivare arbetssätt
- Mer likriktade bedömningar

Arbetet med processkartläggningar och utveckling av E-tjänster har bidragit till att synliggöra hinder för ett effektivt arbetssätt, skillnader i bedömningar samt kunskap om kommande behov av utveckling. Tillämpning av fältstöd effektiviserar insamlande av data i samband med verksamhetsutövande i fält. Under arbetets gång har det kollegiala samarbetet stärkts.

Det är för tidigt att se vilka effekter vidtagna åtgärder (nyutveckling och ständiga förbättringar) har på handläggningstid, men bedömningen är att de kommer bidra till kortare handläggningstid på sikt.

Att hjälpa varandra med kompetensförsörjning under en uppkommen arbetstopp är ett effektivt sätt att förvalta gemensamma resurser samt attrahera, bibehålla och utveckla

kompetens. Nya rekommendationer från Arbetsgivarverket och formerna för personallån har hanterats i utvecklingsarbetet.

För att underlätta samarbetet med in- och utlån av personal i samband med en arbetstopp har länsstyrelserna under 2023 tagit fram gemensam stöddokumentation.

Stöddokumentationen består av:

- Överenskommelse om personallån mellan länsstyrelser
- Överenskommelse om personallån med andra myndigheter
- Mall vid beslut av personallån
- Frågor och svar (FAQ) att publicera på länsstyrelsens intranät
- Gemensamt informationsmaterial till lednings- och samverkansgrupper

Med årets insatser har länsstyrelsekollektivet bättre förutsättningar att hantera arbetstoppar på ett mer frekvent, smidigt och effektivt sätt. Genomförda utvecklingsinsatser bidrar till:

- Enhetliga generella principer för personallån
- Ökad transparens kring de förutsättningar och krav som gäller vid in- och utlån
- Ökad förmåga att följa upp hur många in- och utlån som genomförs under ett år
- Minskad administrativ börda

Arbetet att effektivisera arbetet inom tillsynsområdet har gjorts inom flera verksamhetsområden. Prioriteringsstrukturer för tillsynsändamålen har tagits fram för att arbeta mer effektivt och där det gör mest nytta för länets medborgare och utveckling. Rutiner, checklistor och andra metodstöd används för att effektivisera arbetet.

Tillsynsarbetet, speciellt det egeninitierade, tenderar att nedprioriteras till förmån för provningsändamålen och händelsestyrd tillsyn. Bilden är inte entydig och inom några områden har tillsynsarbetet återupptagits efter att ha varit nedprioriterat under flera år. Mer om Länsstyrelsens arbete med tillsynsuppgifterna går att ta del av under respektive verksamhetsområde i årsredovisningen.

Vid behov bistå regeringen och Regeringskansliet

Länsstyrelsen har bistått Utrikesdepartementet i planering och genomförande av Diplomatkårens studiebesök i Halland. Besöket är en del av diplomatkårens studiebesök i olika delar av landet och 2023 var Halland värd för diplomatkårens tvådagarsbesök i länet.

I samband med EU-ordförandeskapet stod Länsstyrelsen värd för en representationsmiddag för europeiska chefsveterinärer, EU-delegater och Jordbruksverket med flera.

Samtalsämnena under middagen rörde bland annat länets förutsättningar med ett flertal större livsmedelsproducenter, beskrivningar av länsstyrelsens kontroller av djurskyddet och av läkemedel på gård, den svenska lagstiftningens som i delar har en högre kravställan än EU-lagstiftningen och företagares satsningar på friska djur. Satsningarna sker exempelvis genom en restriktiv läkemedelsanvändning vilket genererar en bra avkastning. Friska djur behöver ingen antibiotika. Budskapet var även att arbetssätten ger bättre livsmedel och en renare miljö.

Länsrådet sitter med som expert i regeringens utredning "En långsiktigt hållbar personalförsörjning av det civila försvaret" (Dir. 2023:116) som har i uppdrag att analysera och lämna förslag på hur personalbehoven inom det civila försvaret kan tryggas.

En medarbetare är länsstyrelsens expert i Regeringsprövningsutredningen (M 2022:02) samt i utredningen om havsbaserad vindkraft (KN 2023:01).

Generationsmålet, miljökvalitetsmål och Agenda 2030

Arbetet mot uppfyllelse av de globala målen och främjande av arbetet med Agenda 2030 sker i stor utsträckning inom den ordinarie verksamheten. Länsstyrelsen arbetar med målen i Agenda 2030 kopplat till kärnuppdragen. Den interna Agenda 2030 gruppen håller samman arbetet, och rapporterar till ledningsgruppen. Agendan är känd för personalen och det finns ett stort engagemang för frågorna internt.

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Halland och de halländska kommunerna planerat och genomfört den första hållbarhetskongressen i Kungsbacka kommun som hölls i maj 2023 för att ge en gemensam inriktning och stärka arbetet kopplat till de globala målen.

Utskick av Nyhetsbrevet Social hållbarhet fortlöper och når många tjänstepersoner. Teman har under året varit: Inflytande och delaktighet, Levnadsvanor, Det tidiga livets villkor samt Kunskap, kompetens och utbildning.

Länsstyrelsen var återigen medarrangör för Hållbarhetsdagen Halland som tog plats i Varberg. Temat var Klimat och Jämställdhet och insiktsfulla talare delade med sig av forskning, kunskap och möjligheter inom klimat och jämställdhetsfrågor.

En praktikant har under hösten skrivit en rapport med syfte att ge en övergripande bild av läget i länet i förhållande till Agendan utifrån ett urval av målområden. Rapporten har titeln "Hur går det för Halland? En kartläggning av läget i länet i förhållande till de globala målen i Agenda 2030", och utgår från mål 3: God hälsa och välbefinnande, 4: God utbildning för alla, 5: Jämställdhet, 7: Hållbar energi för alla, 13: Bekämpa klimatförändringarna och 15: Ekosystem och biologisk mångfald. Från rapporten och andra sammanställningar framkommer olika områden för förbättring i länet. Generellt är den psykisk hälsan i Halland god, dock finns tydliga skillnader mellan grupper där det framkommer en nedåtgående trend framför allt vad gäller kvinnors och ungas psykiska hälsa. Kopplat till en ökad psykisk ohälsa bland unga finns även problem med att som ung klara grundskolan. I detta mål finns tydliga skillnader i de halländska kommunerna. Arbetet med tidiga insatser som främjar uppväxtvillkoren för barn och unga är därför av yttersta vikt. Uppfyllelse av jämställdhetsmålet är fortsatt lågt i Halland jämfört med resten av riket, med tydliga områden för förbättring. Mediannettoinkomsten för kvinnor ligger under rikets medel, och arbetsmarknaden är könssegregerad där kvinnor i högre grad arbetar deltid. Arbete med en jämställdhetsstrategi för Halland pågår och kommer publiceras i början av 2024.

Länsstyrelsen deltar i pilotprojekt kring barn och unga vilket hålls samman av Nationella samordnaren för Agenda 2030. Projektet syftar till regional samordning av myndighetsinsatser för att stärka kommunernas kapacitet att arbeta med risk- och skyddsfaktorer med målet att fler barn och unga ska klara grundskolan.

Rapporten "Energi och klimatläget i Halland 2023" har publicerats med syfte att ge en övergripande bild av läget i Halland kopplat till energi och klimat. Utsläppen av klimatgaser i Halland minskar, men ytterligare påskyndning krävs för att nå målen. Sett till koldioxidutsläpp per-capita ligger Halland lägre än riksgenomsnittet. Störst utmaning finns inom transportsektorn där Halland har fler personbilar och kör längre än riksnittet. En

utmaning i Halland utgörs därför av behov av ett effektivare transportsystem, utfasning av fossila bränslen, samt att främja gång, cykel och kollektivåkande runtom i länet.

Länsstyrelsen arrangerade en regional miljömålskonferens med tema klimatomställning. Normalt fokuserar miljömålskonferensen på den ekologiska dimensionen av hållbarhetsarbetet. Men detta år betonades även sociala och ekonomiska perspektiv av föreläsare och i panelsamtal.

Integrering av tvärsektoriella frågor

Förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) 5 § tar upp ett antal tvärsektoriella frågor som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Bland annat ingår jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa samt att förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Förenkla för företag, åtgärder	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Jämställdhet och könsuppdelad statistik

För att integrera ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i verksamheten i syfte att nå nationella mål arbetar Länsstyrelsen systematiskt med årshjul inom ramen för den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen.

Internt har arbetet med jämställdhetsintegrering främst fokuserat på jämställdhetsintegrering av civil beredskap där flera medarbetare inom områdena deltagit på informationsmöten om Länsstyrelsens "Rätt att veta", samt ett föredrag som anordnas av Länsstyrelsen i Västra Götaland om jämställdhet och civilt försvar. Sakkunnig i jämställdhet och samordnare i mänskliga rättigheter har hållit i en utbildning för delar av Länsstyrelsens medarbetare om genus och jämställdhet, samt funktionshinderfrågor.

Ett arbete för en uppdatering av en likavillkorsplan har inletts, för att jämställdhet och jämlikhet tydligare ska finnas med i det interna arbetet med diskrimineringslagstiftning och aktiva åtgärder.

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet har Platina försenats. Se även avsnitt Bilaga E.

Länsstyrelsen har möjlighet att ta fram könsuppdelad statistik inom området sociala medier. Till exempel har myndigheten 3 834 Facebook-följare, varav 67% är kvinnor och 33% är män. På Instagram följer 1 582 personer kontot varav 65% är kvinnor och 35% är män.

Barnrätt

All personal på Länsstyrelsen har erbjudits digital utbildning i barnrätt via nano-learning. 91% genomförde i utbildningen och utvärderingen visar att kunskapen om barnkonventionen och tillämpning av metodstödet för prövning av barnets bästa väsentligt har ökat. Anställda på myndigheten arbetar huvudsakligen barnrättsbaserat vid beslutsfattande och i förhållande till lagstiftning, men också vid planering, kunskapsfrämjande insatser, tillsyn och tillståndsprövning. Fördjupad kunskap om implementering av barnets rättigheter inom olika verksamhetsområden efterfrågas. Ett utvecklingsområde som identifierats generellt handlar om att ta hänsyn till barnets rättigheter vid samråd, samordning och dialog. För närvarande sker insatser med att integrera mänskliga rättigheter och jämställdhet i länsstyrelsens operativa kris- och krigsledningsarbete, där barnkonventionen är en del.

Sakkunnig har bjudits in till samråd och yttranden gällande samhällsbyggnadsprocesser där barn är en naturlig del, såsom nybyggnation av skola. Kopplingarna mellan barnets rättigheter och utvecklingsfrågor i länet är stark. Integrering av barnrättsperspektiv sker kontinuerligt inom området för social hållbarhet.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning har under året framför allt fokuserats till områden inom social hållbarhet såsom våld i nära relationer samt ungas fysiska och psykiska hälsa, men har även kommit att handla en hel del om krisberedskap, friluftsliv, kommunikation och samhällsbyggnadsfrågor.

Tillgänglighetsaspekter har aktualiserats i samband med anordnade träffar och konferenser. Bland annat har en kulturhistorisk sammankomst för synskadade personer ägt rum på slottet.

Sakkunnig på myndigheten har bjudits in till samråd och yttranden kring samhällsbyggnadsprocesser. Det har till exempel handlat om medverkan i initialt skede vid framtagandet av en regional fysisk plan.

I samband med jämställdhetsintegrering inom totalförsvars- och krisberedskapsområdena har funktionshinder lyfts in som en del av verksamhetens intersektionella perspektiv. Under hösten har två studenter från Högskolan i Halmstad genomfört en kartläggning av krisberedskap hos personer med psykiska funktionsnedsättningar i Halland, som en del av deras verksamhetsförlagda utbildning. Resultatet av deras intervjustudie kommer bland annat ligga till grund för dialoger om civil beredskap.

Metodstödet för rättighetsbaserat arbetssätt utvecklas och nationell vägledning för integrerade perspektiv i enlighet med länsstyrelseinstruktionen håller på att tas fram genom nätverket för nationell samordning inom mänskliga rättigheter.

Under föregående år initierades en nationell samverkan mellan statsbidragshanteringen inom integrationsområdet och jämställdhet, barnets rättigheter och mänskliga rättigheter. Syftet var att stärka integreringen av jämställdhet, barnets rättigheter och mänskliga rättigheter utifrån § 5 i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion. Arbetet gick ut på att ta fram en ny projektlogik som bättre passar syftet. Detta utan att komplicera ansökningsförfarande och hantering för projektägare. Arbetet har även stämts av med arbetsutskottet för funktionshinderspolitiken för att säkerställa att funktionsrätt tydligt integrerats inom ramen för mänskliga rättigheter brett. Arbetet resulterade i nya ansöknings- och rapportformulär för samtliga statsbidrag (§ 37, § 37 a och TIA). De nya formulären används av samtliga länsstyrelser. De nya mallarna, tillsammans med det nya uppdaterade handläggarstödet, skapar förutsättningar för en mer integrerad analys utifrån målgruppens behov, projektets syfte och slutligen de långsiktiga målen. Viktigast av allt förväntas arbetet utmynna i ökad delaktighet, inflytande och slutligen stärka målgruppers rättigheter.

Folkhälsomålet har beaktats kontinuerligt i olika perspektiv och sammanhang under året. Framtagandet av en Regional friluftsplän är viktig för arbetet med regional tillväxt, där folkhälsoperspektivet lyfts in som en viktig del. En annan plan där folkhälsoperspektivet lyfts in är kopplat till samhällsplaneringsfrågor, däribland Regional fysisk plan samt även i samband med workshopar och temadagar kring klimatanpassning. Exempelvis då representanter från olika delar av Länsstyrelsens verksamheter i april genomförde en temadag i Varberg om extrem värme och dess påverkan på äldres hälsa. Dagen syftade till att öka kunskapen och förståelsen för klimatförändringar, värmeböljor och hur verksamheter kan arbeta hälsofrämjande inför och vid extrem värme. Länsstyrelsens arbete med folkhälsopolitiken presenterades också.

Folkhälsoperspektivet är också tydligt i arbetet med alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar (ANDTS). Vid tillsyn inom alkohol och tobaksområdet (inklusive tobaksfria nikotinprodukter) har Länsstyrelsen förhört sig om hur kommunerna beaktar barnperspektiv och folkhälsa vid tillståndsgivning och tillsyn. I de kommunala riktlinjerna för alkoholservering och i tillsynsplanerna för alkohol- och tobak som kommunerna har skyldigheter att ta fram, finns möjligheter för ansvarig nämnd att bestämma och prioritera olika insatser. Exempel kan vara att kommunen är restriktiv med att bevilja serveringstillstånd i miljöer där barn och unga finns i närområdet till exempel idrottsanläggningar. Ett annat exempel kan vara att kommunen har riktade insatser som gäller tillsynsinsatser på närliggande försäljningsställen på tobak vid skolor och fritidsanläggningar. Länsstyrelsen arbetar också med att få kommunerna att börja arbeta med metoden kontrollköp, vilket är en metod som visat goda resultat på att handlare ökar kontrollen av att förvissa sig om att den de säljer till har åldern inne.

Förenkla för företag

Länsstyrelsen arbetar inom flera områden med insatser som underlättar för företagen och utvecklar myndighetens arbete och service. Länsstyrelsen har haft dialog inför och besvarat en enkät från Näringslivets Regelnämnd kring ärendehandläggning med flera frågor. Länsstyrelsen är en aktiv del av Miljösamverkan Halland och Miljösamverkan Väst. Miljösamverkans målbild är att bland annat att "Vi är den myndighet vi själva vill möta".

Regionalt medverkar Länsstyrelsen utifrån omvärldsläget i kontinuerliga avstämningar med näringslivsrepresentanter kring läget i länet avseende företagande och arbetsmarknad, samt delger information kring stöd såsom Klimatklivet eller annat som är relevant för aktörerna att känna till.

Länsstyrelsen har fortsatt sitt arbete med att följa upp hur kommunerna arbetar med att förenkla för företag. Vid verksamhetstillsyn sker en dialog med ansvariga politiker, chefer och handläggare om vikten av att underlätta för företagarna vid ansöknings- och ändringsförfaranden. Att få kommunerna att utveckla sina e-tjänster så att företagare inte är beroende av kontorstider för att kunna ansöka om tillstånd och ändra i befintliga tillstånd är en del i detta.

Länsstyrelsen har i dialog med ansvariga fört diskussioner om det ansvar som kommunen har att vid tillståndsgivning och tillsyn upptäcka oseriösa aktörer. Länsstyrelsen har tryckt på vikten av att kommunen genomför de kontroller som de har möjlighet att göra i form av remisser till exempel Polismyndigheten, Skatteverket och Kronofogden. Att de anmäler till ansvariga myndigheter när de misstänker att något inte står rätt till, exempel kan vara att personer inte är folkbokförda på rätt adress eller att det felaktigt betalats ut bidrag till en företagare. Det är viktigt att kommunerna bedriver kontroller på de tillstånd som finns, att lagkraven fortsatt är uppfyllda. Detta bidrar till att organiserad brottslighet inte kan få fotfäste och osund konkurrens möjliggörs. Seriösa företagare ges då möjlighet att bedriva sin verksamhet och riskerar inte att konkurreras ut på felaktiga grunder.

Länsstyrelsen har många företagskontakter inom lantbruksområdet. Vi förenklar genom att besvara frågor från lantbrukare och andra som bedriver verksamheter samt erbjuder tidigt samråd vid förprövningar. Vi strävar efter en kort ärendehandläggning och snabb återkoppling efter kontroller vilket underlättar för företagaren att göra rätt. Inför rutinkontroller på lantbruk lämnar länsstyrelsen information om hur kontrollen kommer att gå till och vilka dokument som bör tas fram inför kontrollen. Vi bifogar checklistor samt aktuella vägledningar. Länsstyrelsen genomför telefon och fysiska möten med djurhållare/verksamhetsutövare där vi ser potential att utveckla kommunikationen, för att bemöta missnöje och för att effektivisera ärendehandläggningen. Länsveterinärer skickar regelbundet ut nyhetsbrev till djurhälsopersonal samt anordnar kompetenshöjande föreläsningar inom relevanta områden. En utveckling av formulären på Länsstyrelsens hemsida har gjorts och man kan nu boka besiktning av transporter vilket underlättar för företagare. Under hösten har möte hållits med LRF och grisföretagarna för att diskutera lantbruksföretagarnas känsla av trygghet och bedömningarna vid kontroller. Samarbetet kommer att fortgå, både inom grisknäringen och inom övriga relevanta områden.

Arbete med effektivisering, förenkling och uppföljning inom landsbygdsverksamhet ligger under Jordbruksverkets och länsstyrelsernas målstyrningsprocess. För jordbrukarstöd och projekt- och investeringsstöd skapas en samarbetsstruktur för effektivt genomförande av strategisk plan inom CAP 2023-2027. I övrigt fortsätter servicen genom En Väg In. Det pågår även arbete med att identifiera hinder för hållbart livsmedelssystem.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Länsstyrelsen i Hallands län arbetar löpande med att säkerställa den fysiska, den organisatoriska och sociala arbetsmiljön genom att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp arbetsförhållandena. Det finns en arbetsmiljöpolicy och rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet som numera är sammanfattade i en handbok. Inom ramen för vårt systematiska arbetsmiljöarbete genomförs regelbundet skyddsronder, utvecklingssamtal och APT. Länsstyrelsen sammanställer och undersöker också statistik löpande kring områden som sjukfrånvaro, personalomsättning, tillbud och arbetsskador. Den centrala samverkansgruppen, Cesam, är tillika arbetsmiljökommitté och behandlar frågor och planerar åtgärder både inom och utanför ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. I början av varje år tas en årsagenda fram för det systematiska arbetsmiljöarbetet tillsammans med fack och skyddsombud. Syftet är att den ska innehålla de åtgärder vi vill genomföra utöver de årligen återkommande åtgärder som finns i våra rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Nedan presenteras ett urval de åtgärder som genomförts under året. En ny handbok kopplat till vårt systematiska arbetsmiljöarbete har utvecklats och införts. Handboken innehåller alla våra rutiner för aktiviteter inom det systematiska arbetsmiljöarbetet samt hänvisningar till mallar, lathundar, checklistor och liknande. Målgruppen är i första hand chefer och teamledare, men även skyddsombud och HR har användning av denna handbok.

En ny policy och riktlinje som belyser vårt arbete med att förbygga och hantera händelser kopplat till hot och våld har färdigställts och införts.

En ny riktlinje för hur vi förebygger och hanterar händelser som faller inom definitionen för kränkande särbehandling och trakasserier har tagits fram och införts.

En mall för uppföljande samtal om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har tagits fram. Mallen ska användas regelbundet i dialog mellan chef/teamledare och medarbetare och innehåller frågor som utgår från de tre områdena som föreskriften om organisatorisk och socialarbetsmiljö innehåller, det vill säga arbetsbelastning, arbetstidens förläggning och kränkande särbehandling.

En endagsutbildning inom arbetsmiljöområdet har genomförts för våra chefer, teamledare, skyddsombud och HR i vår företagshälsovårds regi. I samband med denna har vi också tagit fram en mall för att kunna fördela arbetsmiljöuppgifter från enhetschef till teamledare.

Kompetensförsörjning

Genom vårt arbete med kompetensförsörjningsfrågor säkerställer vi att vi utvecklar och behåller rätt kompetens med utgångspunkt i vår verksamhets uppdrag, utmaningar och mål. Länsstyrelsens ambition är att arbetsplatsen ska kännetecknas av delaktighet och samverkan, arbetsglädje, god förståelse och arbete i riktning mot verksamhetens mål och

vision. Ett öppet, tolerant och jämlikt arbetsklimat samt ett systematiskt och hälsofrämjande arbetsmiljöarbete ska vara väl integrerat i verksamheten.

Under året har vi arbetat vidare med den handlingsplan som togs fram efter att vi genomförde den kartläggande tjänsten "Organisationsanpassad möjlighetskarta" (OMK) under vintern 2021-2022. Följande insatser har genomförts under året kopplat till OMK handlingsplan:

- fortsatt vårt arbete med att se över ledningsstrukturen på enheterna för att säkerställa att cheferna får en balanserad arbetsbelastning genom att kunna delegera arbetsuppgifter/ arbetsmiljöuppgifter till fler roller och medarbetarna därigenom får det stöd de behöver. Under 2024 kommer detta arbete att slutföras.
- rekryterat/utsett totalt 10 nya teamledare samt genomfört två introduktionstillfällen för dessa nya teamledare efterhand som de tillträdde.
- genomfört fyra halvdagsworkshopar inom aktuella ämnen som till exempel samtalsteknik och kontinuitetsplanering med syftet är ge chefer och teamledare kompetensutveckling och dialog/utbyte.
- under våren 2023 har alla medarbetare erbjudits att genomföra en hälsoprofil i syfte att skapa en medvetenhet hos individen om sambandet mellan livsstil, hälsa och arbetsförmåga.

Som en förlängning av de åtgärder som utförts inom ramen för OMK handlingsplan blev temat för årets personaldag "Samarbete i grupp, gruppdyamik och psykologisk trygghet". OMK har visat att det finns behov av att kunna stärka samarbetet i vår organisation och framförallt i våra arbetsgrupper/team.

Länsstyrelsen arbetar sedan flera år systematiskt med kompetensbaserad rekrytering. Rekryteringsansvariga chefer fortbildas löpande. För att rekrytering och arbetsmiljö ska fungera väl är det viktigt med en stabil, långsiktig och förutsägbar finansiering inom alla sakområden.

Länsstyrelsens bedömning av arbetet med kompetensförsörjning är att ovan nämnda åtgärder har lett till förbättrad upplevd psykosocial arbetsmiljö och trygghet för medarbetarna, cheferna har tack vare nya ledningsstrukturer på enheterna där förändringar skett fått en bättre arbetsmiljö samt att alla medarbetares medvetenhet kring kontinuitetsplanering har minskat Länsstyrelsens sårbarhet i kris.

Personalomsättning

	År 2023	År 2022	År 2021
Personalomsättning (%) *)	13,4	22,6	17,6

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

*) Metoden för beräkning av personalomsättning har ändrats 2023 vilket gör att siffrorna mellan åren i tidigare årsredovisningar inte går att jämföra.

Förändringen innebär att även medarbetare som återanställs efter mer än 28 dagar samt de som har anställts av annan länsstyrelse räknas som nyanställda och därmed ingår i statistiken

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	År 2023: Antal anställda*	År 2023: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	År 2023: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	År 2022: Antal anställda*	År 2022: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	År 2022: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	År 2021: Antal anställda*	År 2021: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	År 2021: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män ≤ 29 år	- 1)			- 1)			- 1)		
Män 30–49 år	35,8	1,2%		34,3	2,2%	32,9%	34,1	2,7%	48,9%
Män ≥ 50 år	31,8	1,2%		33,9	1,2%		34,3	1,7%	53,5%
Män totalt	70,8	1,2%		70,6	1,7%	24,0%	69,9	2,1%	50,3%
Kvinnor ≤ 29 år	- 1)			13,3	3,0%		12,8	1,9%	
Kvinnor 30–49 år	91,4	3,5%	67,3%	93,0	5,1%	37,4%	93,6	3,9%	78,5%
Kvinnor ≥ 50 år	58,3	6,0%	66,4%	55,1	4,2%	57,1%	52,0	4,6%	47,0%
Kvinnor totalt	158,9	4,4%	65,0%	161,4	4,6%	42,7%	158,4	4,0%	67,1%
Samtliga ≤ 29 år	12,4	2,6%		15,8	2,7%		14,3	1,7%	
Samtliga 30–49 år	127,2	2,8%	60,7%	127,3	4,3%	36,6%	127,7	3,6%	73,8%
Samtliga ≥ 50 år	90,0	4,3%	62,2%	89,0	3,1%	50,8%	86,3	3,5%	48,0%
Samtliga totalt	229,7	3,4%	59,9%	232,0	3,7%	40,1%	228,3	3,4%	64,6%

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

*) Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

1) Enligt 7 kap. 3 § FÅB (2000:605) framgår att uppgifter för grupper med högst 10 anställda inte ska lämnas och inte heller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.]

Kommentar till tabellen

Den totala sjukfrånvaron har minskat både för män och kvinnor. Tabellen visar en ökning av långtidssjukskrivningar för kvinnor mellan 30-49 och 50+. Ökningen beror till största delen på att det har varit fler sjukskrivningar kopplat till olika fysiska åkommor än tidigare år. En mindre ökning av stress/utmattningsrelaterade sjukskrivningar är en bidragande förklaring till ökningen i de åldersgrupperna.

Länsstyrelsens arbete med nationella stödverksamheter och resurssamverkan

Länsstyrelsen Halland har deltagit i arbetet med länsstyrelsernas nationella stödverksamheter och resurssamverkan på flera olika sätt.

I länsstyrelsernas gemensamma förvaltningsorganisation har Länsstyrelsen tagit ett betydande ansvar. Såväl förvaltningsobjekt Ekonomi och personal och förvaltningsobjekt Landsbygd och djur leds av oss då respektive objektägare är hemmahörande på Länsstyrelsen i Halland.

Landshövding och länsråd har under året medverkat i arbetet med att ta fram nya länsstyrelsegemensamma strukturer för ledning och styrning på landshövdinge- och länsrådsnivåer.

Halland bidrog under 2023 till länsstyrelseövergripande samverkan genom exempelvis genom deltagande i ledningsgruppen för samhällsbyggnadsnätverket, nätverket lantbruksdirektörer och med representant i gruppen som ansvarar för att ta fram det årliga budgetunderlaget. Flera medarbetare arbetar som objektspecialister för verksamhetens olika förvaltningsobjekt och i nationella projekt som till exempel projektet Digital samverkan.

Det finns riktlinjer för hur vi hjälps åt mellan länsstyrelser, för att kunna bistå varandra vid exempelvis arbetstoppar. Länsstyrelsen har använt sig av möjligheten att samverka bland annat i ärendehandläggning, där Länsstyrelsen Halland har handlagt ärenden åt andra länsstyrelser och vi har fått hjälp av dem.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Hallands län bedriver följande verksamheter.

Verksamhet (VÅS)	Benämning	Resultatbedömning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Gott
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Gott
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Gott
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende	Utvecklingsbehov
42	Energi och klimat	Gott
43	Kulturmiljö	Utvecklingsbehov
45–46	Samhällsskydd och beredskap	Gott
50–58	Naturvård och miljöskydd	Utvecklingsbehov
60–62	Areella näringar	Gott
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.	Gott

Då de olika verksamhetsområdena är stora och breda är resultatbedömningen på varje område en sammanvägning av en till många bedömningar. Sammanvägningen är inte matematisk utan bedömningen utgår från samhällspåverkan i respektive delbedömning. Det kan till exempel innebära att fyra utmärkta delbedömningar och en med utvecklingsbehov ändå kan ge att den samlade bedömningen har utvecklingsbehov då den senare har stor samhällspåverkan. De olika delbedömningarna redovisas under respektive verksamhetsområde.

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1C8 Regional förvaltningsplan skarv	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i region- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnanden som borgerliga vigselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att besluta om lokala vägtrafikföreskrifter i vissa fall. Även tillstånd till tävling på vägar, skyltar och andra anordningar längs vägar samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

Inom jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skyddsjakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jaktsamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, som också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Det övergripande nationella målet för *viltförvaltningen* är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	6,1	10,4	10,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	4,1	6,8	7,0
Antal årsarbetskrafter män	2,0	3,6	3,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	568	830	1 861
Antal beslutade ärenden	542	884	1 849
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	-	7	8
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	7 792	10 969	10 164
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	329	211	532

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2023	År 2022	År 2021
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde (%)	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ¹⁾		95	95	95

1) Administrationssystem, Länsstyrelsen

Resultatredovisning

Allmänna val

Under året har begäran om efterträdarval från kommunerna hanterats löpande.

Arbetet med valet till Europaparlamentet 2024 har påbörjats och ett valkansli bestående av tre medarbetare samt stöd av jurist- och kommunikationsfunktion har upprättats.

I september bjöd Valmyndigheten in samtliga länsstyrelser till nationell handläggartäff, för att gå igenom vad som är nytt inför det stundande EU-valet och för ett planeringsarbete med längre perspektiv, gällande bland annat eventuell förändring av valsedlarna.

Tre av länets kommuner önskade göra förändringar i sina valdistrikt inför EU-valet 2024. Förändringarna beslutades av Länsstyrelsen i november och kungjordes samtidigt i Post- och inrikes tidningar samt lokal dagspress.

Arbetet med säkerhets- och verksamhetsskyddsanalys samt handlingsplan för dessa har påbörjats. Kontakt med polismyndigheten och Säkerhetspolisen för en regional och lokal bild av den dimensionerande hotbilden har också tagits.

Länsledningen har beslutat att företrädelsevis intern personal ska rekryteras för slutlig rösträkning.

Övrig förvaltning

Länsstyrelsen har under året handlagt ärenden inom vitt skilda områden som rör indrivning av sanktionsavgifter, utbetalning av bygdemedel, auktorisation av bilskrotare och godkännande av skyddsvakter, deponerade medel, vigsselförrättare och ärenden som rör lokala trafikföreskrifter och tillstånd om tävling på väg. Ärendena har handlagts systematiskt och effektivt. Ärendebalanserna är låga. Endast tillstånd om tävling på väg är nationellt målsatt och där är måluppfyllelsen 100%.

Vilt - och rovdjursförvaltning

Älgförvaltningsplaner och älgskötselplaner har granskats och godkänts och Länsstyrelsen hanterar löpande inkomna ansökningar om skyddsjakt.

Inom ramen för älgförvaltningen framkom det i inventeringsresultat från SLU att älgstammen i Halland generellt sett överstiger de fastställda målen. Samtidigt visade Jägarnas inventering Älgobs att det fötts väldigt få kalvar per ko det senaste året. Denna observation har väckt oro bland viltvårdande jägare, vilka önskar minska den planerade avskjutningen. Inför jaktsäsongens början skickade flera älgskötselområden in en begäran om revidering av den gällande älgskötselplanen. Dessutom valde vissa områden att helt ställa in älgjakten utan att informera Länsstyrelsen. Samtliga klövviktstammar, förutom vildsvin och älg, tycks öka i länet. Det finns idag en omfattande enighet bland markägare och jägare om att tillämpa en flerartsförvaltning bland klövvilt. Trots detta återstår fortfarande en tydlig vägledning kring ansvar, planering och utförande.

För att informera djurägare om rätten att avliva rovdjur som angriper tamdjur, enligt §§ 28 i Jaktförordningen (1987:905), arrangerade LRF två stora möten där Länsstyrelsen medverkade och gav information.

Preliminära resultat från rovdjursinventeringen indikerar tre familjegrupper av lodjur och möjligen det första vargreviret i Halland. Observationer av varg samt DNA-resultat visar att det har varit flera olika vargar i länet under 2023.

För att förebygga och ersätta skador orsakade av vilt har antalet ansökningar om rovdjursavvisande stängsel, finansierade av Jordbruksverket, ökat. En mindre del av de ansökta områdena omfattar icke blocklagd mark och ersätts med medel från viltskadefonden. Antalet ansökningar om bidrag till skyddsvästar för jakthundar har ökat, sannolikt som en följd av ökningen i vargobservationer. Bidrag utbetalas först efter att ett vargrevir har konstaterats. Länsstyrelsen bedömer att mängden skada på gröda orsakad av betande gäss har ökat i motsvarande grad som gässen har ökat i antal. Bedömning av skada görs främst i de fall då skyddsjakt som metod kan eller är lämplig, att använda.

När det gäller samordning och ledning av det regionala arbetet med vilt- och rovdjursförvaltning deltar Länsstyrelsen i flera dialog- och samrådsgrupper samt anordnar träffar, oftast genom inbjudan från andra organisationer.

Det finns ett behov av en regional skarvförvaltningsplan. Då Naturvårdsverket för närvarande tar fram en nationell förvaltningsplan inväntar Länsstyrelsen denna, innan vi gör en regional plan.

Viltförvaltningsdelegationen

Viltförvaltningsdelegationen har haft tre möten under året, uppdraget har genomförts enligt plan.

Resultatbedömning

Allmänna val

För allmänna val bedöms resultatet vara **utmärkt**. Arbetet med EU-valet 2024 har bedrivits effektivt och med särskilt fokus på säkerhet och verksamhetsskydd.

Övrig förvaltning

För övrig förvaltning bedöms resultatet vara **gott**. Handläggningen är effektiv och ärendebalanserna låga.

Vilt - och rovdjursförvaltning

Vilt- och rovdjursförvaltningen bedöms ha ett **gott** resultat. En levande dialog är viktig och den sker på flera olika sätt och med flera olika organisationer. En stor del avser arbetet med olika viltskadeersättningar till drabbade djurägare, ett arbete som även innehåller förebyggande delar.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
4 a§ Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m.	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter samt tillsyn av hund och katt. Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för att genomföra uppdragen.

Inom livsmedelskontroll genomförs bland annat kontroll av verksamhetsutövare med primärproduktion av livsmedel.

Djurskyddsverksamheten omfattar planerade kontroller som anmälningskontroller, riktade både till verksamheter där djur ingår och till privatpersoner som håller djur. Även förprovning av djurstallar samt handläggning av tillståndsärenden ingår.

Smittskydd innehåller samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet.

Inom allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Inom foder och animaliska biprodukter genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av foder samt till verksamheter där animaliska biprodukter hanteras.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

Många av de nationella målen inom området framgår av den *nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan* (NKP). I NKP finns mål för olika områden. För *djurskydd* finns bland andra mål beträffande riskbaserad kontroll, resurseffektivitet och effekt av kontroll, och service. För *foder och livsmedel inom primärproduktionen* finns bland andra mål beträffande kontroll av primärproduktion.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	19,8	19,6	17,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	17,4	16,8	15,3
Antal årsarbetskrafter män	2,4	2,7	1,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 879	2 728	2 581
Antal beslutade ärenden	2 838	2 723	2 561
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	1	-
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	24 537	22 079	18 691
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	-	-	-

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2023	År 2022	År 2021
Andel genomförda normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) i förhållande till anmälningsskontroller (kvot)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	≥1	1,51	1,07	1,21
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	10 %	11,8	7,9	8,2
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedels kontroll	PRIMÖR ²⁾	100 %	100	100	100

1) Register, Jordbruksverket

2) Register, Länsstyrelsen

Uppfyllda målvärden beror på att Länsstyrelsen under 2023 haft en hög personalnärvaro, goda prioriteringar, ett bra organisatoriska upplägg, välfungerande informationsöverföring, kultur av ett ständigt förbättringsarbete, en förmåga till omtag vid förändringar och medarbetarnas stora engagemang.

Resultatredovisning

Primärproduktion av livsmedel- och foder

Livsmedel och foder operativt mål 20: Nationell kontrollplanering primärproduktion 2023 - 2024

Länsstyrelsen har utfört samtliga tilldelade 45 livsmedels- och foderkontroller i den nationella kontrollplanen. Länsstyrelsen tilldelades även fyra foderkontroller och har utfört något fler, fem styck. Kontrollerna av livsmedel- och foder visade generellt på god regelbundenhet med få avvikelser. Vid 16 % av kontrollerna påvisades avvikelser. De

avvikelser som har förekommit har främst rört spårbarhet gällande foder som sålts, journalföring av läkemedelshanteringen samt ohygienisk lagring/hantering av foder.

Livsmedel operativt mål 11: Spårbarhet ägg

De två tilldelade kontrollerna av verksamheter med äggproduktion verifierade att verksamhetsutövarna uppfyller de spårbarhetskrav som finns och att den information som medföljer äggen är korrekt.

Livsmedel operativt mål 12: Aktörer som släpper ut honung på marknaden

De två tilldelade kontrollerna av verksamheter med honung verifierade att verksamhetsutövarna uppfyller de spårbarhetskrav som finns.

Livsmedel operativt mål 16: Glykaloider i potatis

Vid de åtta kontrollerna av verksamheter med potatisodling registrerades de potatissorter som odlades. Dessutom har kontroll av rutiner utförts vid hantering och lagring som säkerställer att giftiga partier inte når marknaden.

Livsmedel operativt mål 18: Bladgrönsaker - bevattningsvatten och hygien vid odling

Länsstyrelsen har inte tilldelats någon kontroll av verksamheter med bladgrönsaker och har därför inte utfört någon kontroll.

Livsmedel operativt mål 19: Opastöriserad mjölk

Länsstyrelsen har utfört sju kontroller av verksamheter med mjölkproduktion och därmed målet delvis nåtts att identifiera anläggningar som levererar opastöriserad eller råmjölk direkt till slutkonsument. Inga av de kontrollerade verksamheterna levererade opastöriserad mjölk eller råmjölk till detaljhandel eller till konsument. Länsstyrelsen har inte utfört någon sökning och identifiering av anläggningar som borde vara men inte är registrerade för direktleverans av opastöriserad mjölk. Anledningen är nedprioritering i och med få tillgängliga resurser.

Foder operativt mål 1: Verktyg och förutsättningar för riskbaserad och likvärdig kontroll

Länsstyrelsen har under året prioriterat en omfattande informationsinsats i syfte att öka förutsättningen för en riskbaserad offentlig kontroll. Ett informationsbrev om registreringskravet har skickats ut till 600 verksamhetsutövare som misstänks vara foderföretagare som inte är registrerade. I och med detta har fler foderföretagare registrerat sig.

Samtliga foderhandläggare har genomfört flera samsynskontroller. På arbetsmöten förs diskussioner och foderfrågor samsynas. Tillsammans med Samverkansgrupp Syd (Halland, Kalmar, Blekinge och Kronoberg) har regelbundna Skype-möten genomförts. På mötena förs bland annat samsynsdiskussioner om bedömningar avseende uppmärksammade avvikelser vid foderkontrollerna. Även en större teoretisk övning har genomförts tillsammans med Samverkansgrupp Syd. Sammantaget ger insatserna en mer likvärdig kontroll.

Foder operativt mål 2: Verksamhetsutövare har de grundläggande kunskaper som krävs för att följa lagstiftningen

I samband med kontroll lämnar vi relevant information så att foderföretagaren får den information och kunskap denne behöver för en god hantering av foder. Länsstyrelsen skickar skyndsamt ut kontrollrapporterna för att foderföretagaren snabbt ska få skriftlig information om eventuella avvikelser. Samtliga kontrollrapporter har skickats inom 6 dagar efter kontrollen. Länsstyrelsen svarar även på inkommande frågor från länets foderföretagare. Genom att lämna information och skicka ut kontrollrapporterna skyndsamt bidrar Länsstyrelsen till att höja kompetens hos enskilda foderföretagare vilket leder till en god hantering av foder.

Länsstyrelsen har genomfört en större informationsinsats avseende de vanligaste förekommande bristerna och om anledningarna till att det är viktigt att åtgärda bristerna. Informationsinsatsen gjordes genom att skriva en artikel i Länsstyrelsens nyhetsbrev Lantbruksnytt. Lantbruksnytt mejlas ut till Hallands primärproducenter. Förhoppningen är att foderföretagarna själva förebygger bristerna.

Handelsnormer ägg

Under året har två riskbaserade kontroller utförts. Inga avvikelser identifierades vid kontrollerna. Slutsatsen är att de äggproducenter som kontrollerats följer regelverket.

Den lokala livsmedelskontrollen

Med anledning av avsaknad av bemyndigande för länsstyrelsens att revidera den kommunala livsmedelskontrollen har inga revisioner utförts.

Länsstyrelsen har genomfört två fysiska länsmöten för kommunernas livsmedelsinspektörer. På båda mötena har Livsmedelsverket deltagit. Vid länsmötena förmedlas aktuell information, erfarenhetsutbyte sker och frågeställningar som uppkommit vid tillsynen diskuteras. Länsmötena bidrar till att upprätthålla en kompetent livsmedelskontroll i länet.

Djurskyddskontroll

Operativt mål: Utbildning, likriktning, verifiering

Länsstyrelsen deltar i ett antal nationella nätverk i olika nivåer vilket bidrar till utbildning och likriktning både regionalt och nationellt. Bedömningar och länsstyrelsens åtgärder vid konstaterade brister diskuteras regelbundet vid arbetsmöten. Skugg- och dokumentationskontroller har genomförts enligt en individuell riskbaserad plan. Kompetensutveckling sker kontinuerligt internt i enlighet med identifierade behov. Extern kompetensutveckling sker i enlighet med behov och utbud.

Operativt mål: Riskbaserad kontroll

Kontrollplaneringen och kontrolluttaget är riskbaserat och riskklassificeringssystemet STORK har använts. Länsstyrelsen har kontrollerat 11,8 % av kontrollplatserna med livsmedelsproducerande djur och har nått målet i NKP som är 10 %. Siffran är framtagen enligt Jordbruksverkets anvisningar och grundas på antalet kontrollobjekt som fanns i DSK (djurskyddskontrollregistret) mars 2021 innan AHL (Animal Health Law) trädde i kraft och medförde krav på att verksamheter skulle registrera sig. Lagändringen medförde en ökad registrering och ett stort antal dubletter i DSK. Efter Länsstyrelsens omfattande registervård 2022, beräknas måluppfyllelsen nu vara 9,1 % med aktuellt antal kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur.

Vid de planerade riskbaserade rutinkontrollerna identifierades brister vid 55 % av kontrollerna. Vid 36 % av kontrollerna var bristerna av sådan karaktär att uppföljande kontroller krävdes. Många av de identifierade bristerna påverkade djurens välfärd negativt som. att djuren var smutsiga, djuren saknade torra och rena liggplatser, djuren hölls på för trånga ytor med mera. Dock verifierar den riskbaserade djurskyddskontrollen det goda djurskyddet hos många lantbrukare. De riskbaserade kontrollerna bidrar även till att uppmärksamma djurhållningar med djurskyddsbrister. Med information och krav om att vidta åtgärder bidrar Länsstyrelsen till att förbättra djurhållningen hos enskilda lantbrukare vilket i sin tur ger konsumenterna en större möjlighet att äta djurskyddssäkrad mat.

Operativt mål: Resurseffektivitet och effekt av utförd kontroll

En indikator för resurseffektivitet är att fler fysiska rutinkontroller än fysiska anmälningskontroller ska genomföras. Länsstyrelsen har styrt resurserna och

kontrollmetoden så att 1,5 gånger fler fysiska rutinkontroller än fysiska anmälningskontroller har genomförts. Den nationella rutinen för handläggning av klagomålsärenden följs och ärendena hanteras så långt möjligt genom en administrativ kontroll (29 %), eller genom att skicka ut informationsbrev till djurhållaren (32 %). Vid 38 % av klagomålen genomfördes en fysisk kontroll. Utav de fysiska klagomålskontrollerna är 21 % obefogade och därmed har målet nåtts på högst 25 % obefogade.

Länsstyrelsen styr resurser och kontrollmetoder för att uppnå en så hög effektivitet och djurskyddsnytta som möjligt. Det har bland annat medfört att handläggning av ansökningar av tillstånd enligt 6 kap. 4 § djurskyddslagen mestadels sker utan fysisk kontroll.

Länsstyrelsen har intensifierat kontrollerna hos de djurhållare som har livsmedelsproducerande djur och som har stora svårigheter att uppfylla djurskyddslagstiftningen. Hos dessa producenter utförs kontrollen tätare och djurhållaren får inte bara krav på att vidta åtgärder utan även råd och vägledning i syfte att komma tillrätta med bristerna. Dessa kontroller leder till att djurhållarna snabbare rättar till brister eller att en undermålig djurhållning avslutas snabbare. Bedömningen är att arbetssättet är resurskrävande hos en och samma verksamhetsutövare men att arbetssättet i slutändan är resurseffektivt, ger en god effekt och en snabbare ökning av djurvelfärden. När verksamhetsutövarna är öppna för stöd kontaktas LRF:s omsorgsgrupp i syfte att verksamhetsutövaren ska få stöd i sin verksamhetsutövning och på det personliga planet.

Operativt mål: Djurhållaren upplever god service och gott bemötande

Länsstyrelsen uppfyller de nationella målen för handläggningstider avseende förprövning och besiktning av djurbyggnader, handläggning av klagomålsärenden, handläggning av ansökan om offentlig förevisning samt angivet antal dagar för utskick av kontrollrapporter. Sammantaget bedöms servicen inom detta område vara god.

Länsstyrelsen uppfyller inte det nationella målet för handläggningstiden avseende ansökan om tillstånd enligt djurskyddslagen. Länsstyrelsen har under 2023 handlagt 92 % av tillstånden inom 180 dagar. Målet är att alla tillstånd ska handläggas inom angiven tid.

Länsstyrelsens kontroller avslutas med en muntlig sammanfattning och möjlighet att ställa frågor. Så långt som möjligt överlämnas en skriftlig kontrollrapport vid kontrolltillfället.

Länsstyrelsen arbetar löpande med att lämna både muntlig som skriftlig information till djurhållare med syfte att öka kunskapen och förståelsen för lagstiftningen och myndighetens arbete. Vi ser det som en viktig del i arbetet att underlätta för djurhållare att göra rätt och att ha en god dialog med djurhållarna.

Djurhälsa och smittskydd

Operativt mål: Kontrollen är anpassad till den nya lagstiftningen på djurhälsoområdet.

Kontrollmyndigheternas kontrolluppdrag är tydliggjort och kontrollmyndigheterna har grundläggande verktyg och förutsättningar för att genomföra riskbaserad offentlig kontroll.

Det riskbaserade kontrollarbetet har under året löpt på enligt plan och målsättningar.

Noterade brister har följts upp tillfredsställande eller planeras att följas upp under 2024. I regleringsbrevet 2023 efterfrågades speciellt en redovisning av kontrollen av användning av läkemedel på gårdar, veterinär förskrivning och hygienregler för verksamheter inom djurens hälso- och sjukvård.

Kontroll av allmänna hygienregler på anläggningar med djur

Avseende de 15 planerade riskbaserade rutinkontrollerna av allmänna hygienregler på anläggningar med djur har Länsstyrelsen utfört 16 under året. Det fanns endast brister vid en av kontrollerna som behöver följas upp. Bedömningen är att regeluppfyllnaden är god.

Kontroll av särskilda hygienregler i besöksverksamhet

Båda de två planerade riskbaserade rutinkontrollerna av särskilda hygienregler i besöksverksamhet har genomförts. Vid en av kontrollerna identifierades brister som kommer att följas upp. Bedömningen är att verksamhetsutövarna uppmärksammas på regelverket.

Kontroll av seminverksamhet

Den regionala målsättningen under året var att genomföra fyra riskbaserade rutinkontroller av seminverksamhet av häst eller nöt. Målet nåddes genom fem genomförda seminkontroller. Fyra av kontrollerna genomfördes inom området hästsemin och en inom nötsemin. Kontrollresultaten var godtagbara. I vissa fall identifierades brister i hygienrutinerna. Brister som identifierats hos ansvarig veterinär resulterade i ett tillsynsärende. Kontrollerna var utmanande i och med att nya föreskrifter är under arbete och att det under 2023 saknades bra vägledning i form av checklistor och arbetsinstruktioner.

Kontroll av hygien i veterinära verksamheter

Målsättningen regionalt var att genomföra fem riskbaserade rutinkontroller av hygienregler för verksamheter inom djurens hälso- och sjukvård. Målet nåddes genom att länsstyrelsen utförde sex kontroller. Fem av dessa var fysiska och en var administrativ. Vid årets kontroller identifierades brister vid 66 % av kontrollerna men endast i två fall bedömdes en uppföljning vara nödvändig. Under åren 2022 och 2021 noterades brister vid 80% av kontrollerna. Årets minskning bedöms bland annat bero av de senaste årens prioritering av området och genomförda informationsinsatser i form av nyhetsbrev till djurhälsopersonal. Ett kontrollprojekt genomfört av SLU under 2022 inkluderande ett deltagande av en hygienskötarska vid kontrollerna, även detta bedöms ha bidragit till resultatet. Årets identifierade brister har följts upp och åtgärdats. Bedömningen är att medvetenheten kring hygienfrågor har ökat under de senaste åren och förhoppningen är trenden fortsätter inom detta område.

Salmonellakontroll fjäderfä

Alla inkomna kvartalsrapporter från laboratorier gällande salmonella hos fjäderfä ska enligt den regionala målsättningen ha kontrollerats administrativt och dessutom ska en fysisk kontroll ha genomförts. Länsstyrelsen genomförde arbetet enligt målsättningen. Arbetet bedöms minska risken för smittspridning.

Kompetenshöjande åtgärder för kontrollpersonalen

Under året har målet enligt NKP uppnåtts genom flera interna och externa kompetenshöjande insatser avseende smittskydd, djurskydd, organisatoriska åtgärder samt antibiotikaresistens i form av övningar, utbildningar och möten genomförts. Insatserna bedöms ha bidragit till en ökad kompetens som i sin tur leder till en ökad kvalitet i handläggningen.

Effektiv hantering av anmälningspliktiga sjukdomar för att minimera risken för ytterligare spridning

Den regionala målsättningen att hantera anmälningspliktiga sjukdomar i form av epizootier omedelbart, respektive zoonoser och övriga anmälningspliktiga sjukdomar inom tre arbetsdagar, fortlöper enligt plan och samtliga under året inkomna ärenden har hanterats inom målsättningen. Hanteringen prioriteras, är ett löpande arbete och ärendeflödet har

under året sett ut som väntat.

Totalt 46 ärenden har hanterats och 24 av dessa var zoonoser. Två fall av zoonoserna rörde trikinos hos vildsvin. Det är väldigt ovanligt med trikinförekomst i kött från vildsvin och enligt länsstyrelsens kännedom är det första gången det konstateras i Halland. Sex ärenden var misstänkta epizootier varav tre var konstaterad fågelinfluensa hos vildfågel och en var konstaterad tuberkulos hos katt. Övriga misstankar om epizooti var negativa.

Under året inkom elva fall gällande anmälningspliktig sjukdom hos bin, dessa överlämnades till bitillsynsman i Västra Götaland.

Arbetet bedöms, genom en snabb hantering, minska och begränsa smittspridning.

En god beredskap för utbrott av smittor

Länsstyrelsen har enligt plan under året haft ett stort fokus kring afrikansk svinpest och har gjort en revidering av beredskapsplanen för allvarliga smittsamma djursjukdomar.

En intern epizootiövning kallad "Griseknoen" med temat afrikansk svinpest genomfördes. Vid övningen deltog även externa åhörare från Jordbruksverket och Länsstyrelsen i Jönköpings län. Utvärderingen av övningen visade att det finns en god bild av hur länsstyrelsen fungerar vid liknande händelser. Övningsdeltagarna identifierade otydligheter i gränsskiktet mellan Jordbruksverkets och Länsstyrelsens roller. Övningen bedöms ha genomförts framgångsrikt och länsstyrelsen bedöms ha en god förberedelse inför ett utbrott av en epizooti.

Länsstyrelsen bedöms även ha en god bild av vilka aktörer som kan komma att påverkas vid ett utbrott och en god bild över relevanta målgrupper för mottagande av information. I jämförelse med utbrottet av afrikansk svinpest i Fagersta i Västmanlands län under 2023 är det värt att nämna att Halland har betydligt fler och större grisbesättningar och en större vildsvinsstam än Västmanlands län. Detta gör att ett utbrott kommer att få mycket större och mer långtgående konsekvenser än utbrottet fick i Fagersta.

Länsstyrelsen har, för att öka medvetenheten i länet avseende afrikansk svinpest, genomfört ett stort antal informationsinsatser till olika aktörer. Utöver detta deltar Länsstyrelsen vid länsstyrelsegemensamma nationella samverkansmöten kring bland annat ASF.

Allmänna veterinära frågor m.m.

I regleringsbrevet 2023 efterfrågades speciellt en redovisning av kontrollen av användning av läkemedel på gårdar, veterinär förskrivning och hygienregler för verksamheter inom djurens hälso- och sjukvård.

Länsstyrelsen lägger stor vikt vid informationsinsatser och ambitionen är att nå ut med relevant information både till allmänheten och djurhälsopersonal. Länsstyrelsen har även delat med sig av informationsmaterial till övriga länsstyrelser.

Under delar av året har fokus legat på information kring afrikansk svinpest. Detta intensifierades efter utbrottet i Fagersta.

Under året har tolv nyhetsbrev skickats ut till djurhälsopersonal. I dessa nyhetsbrev har den största delen av informationen handlat om antibiotikaresistens och/eller

läkemedelsanvändning. Länsstyrelsen har även hållit sex digitala informationsmöten med aktuella teman för djurhälsopersonal. Detta arbete kommer att utvärderas och fortsätta under 2024.

Den regionala målsättningen för året var att genomföra 30 riskbaserade rutinkontroller av läkemedel på gård. Länsstyrelsen nådde målet genom 31 genomförda fysiska och administrativa kontroller, där majoriteten var fysiska besök på gårdar och i stall. Bland de identifierade bristerna observerades att det i vissa fall saknas kunskap inom produktionsdjursområdet om att journalskrivnings ska göras på alla typer av läkemedel samt

hur läkemedel ska förvaras. Positivt är dock att bristerna hade korrigerats vid de uppföljande kontrollerna. Länsstyrelsen ser en ökad förståelse för syftet med regelverket. Bland hästhållare iaktogs kunskapsbrister avseende kraven på journalföring och hanteringen av läkemedel. Förbättringsåtgärder har vidtagits i form av kontakter med Ridsportförbundet med syfte att informera intresseorganisationens medlemmar. Länsstyrelsen har även skickat information till alla registrerade hästägare i Halland gällande hantering av läkemedel, journalföring samt information om hästpass.

Länsstyrelsen hade målet att kontrollera 10 hästpass och två avelsorganisationer. Hästar räknas som livsmedelsproducerande djur så länge det inte noterats annat i hästpasset och syftet med målet är att säkerställa den delen i livsmedelkedjan. Sammanlagt har 25 pass kontrollerats under året, i och med det har målet uppnåtts. Uppföljningar av brister i hästpassen har genomförts under året. En av de vanligaste bristerna var utebliven rapportering till centrala hästdatabasen då hästen tagits ur livsmedel kedjan. Två kontroller av avelsorganisationer var planerade, en har genomförts och målet är därmed delvis uppnått. Tillsyn av veterinärer med fokus på livsmedelsproducerande djur, hygienkontroller och kontroll av läkemedel på gård har till stor del genomförts vid samma tillfällen med syfte att minska antalet kontrollbesök. Detta bidrar till ett effektivt resursutnyttjande och sparar tid för djurhållare. Arbetssättet ger också en ökad förståelse hos både ansvarig veterinär och hos djurhållaren för gällande författningar och regelverk. Utöver detta så har ett antal kontroller av läkemedel på gård genomförts i samband med andra planerade och oplanerade kontroller. Avseende riskbaserad rutinkontroll av djurhälsopersonal (inklusive veterinär förskrivning) har fokus varit på veterinärer som arbetar med livsmedelsproducerande djur. Det regionala målet att genomföra 10 kontroller av veterinärer med fokus på livsmedelsproducerande djur och fem utökade administrativa kontroller av veterinärer som delegerar läkemedelsanvändning (ViLA) har nåtts. Totalt under året kontrollerades 32 veterinärer, varav 25 har villkorad läkemedelsförskrivning. Vid 15 kontroller noterades brister, men endast i fem fall, var bristerna av sådan art att en uppföljning krävdes. Bristerna rörde framför allt läkemedelsanvändning, sent inkomna anmälningar av ViLA samt bristfälliga instruktioner till djurhållare. Vid kontrollurvalet och i samband med kontrollen använder Länsstyrelsen i allt större utsträckning uppgifter från Jordbruksverkets djursjukdata samt uppgifter från E-hälsomyndigheten. E-hälsomyndigheten tillhandahåller information vid begäran om uppgifterna, uppgifter om veterinärers förskrivning och rekvisitioner av läkemedel från de senaste tre månaderna. Från 2024 kan uppgifter om förskrivning av särskilda preparat, som exempelvis kinoloner, begäras ut i de fall länets samtliga veterinärnummer anges. Informationen kommer framöver att öka relevansen i det riskbaserade kontrolluttaget.

Under året har tre anmälningar från mejerier inkommit angående fynd av antimikrobiella substanser i mjölk. Länsstyrelsen har genomfört uppföljningar hos aktuella djurhållare. Uppföljningarna säkerställer att djurhållarna vidtagit relevanta åtgärder för att förebygga ytterligare fynd av antibiotika i mjölk.

Animaliska biprodukter

Operativt mål 1: Riskbaserad kontroll och åtgärd vid avvikelser

Under året genomfördes två riskbaserade rutinkontroller av transport i enlighet med Länsstyrelsens kontrollplan för animaliska biprodukter. Vid båda kontrollerna identifierades brister vilka påverkar smittskyddet negativt.

Tillsynslagen

Arbetet med tillsynslagen av hund och katt är händelsestyrt och beror av de anmälningar

som inkommer till Länsstyrelsen från allmänheten och Polismyndigheten. Under året har 130 anmälningar av olika allvarlighetsgrad inkommit, och 180 anmälningar har handlagts. Länsstyrelsen har målsättningen att handlägga 90 % av ärendena inom 90 dagar. Myndighetens måluppfyllelse blev 64 % inom 90 dagar. Under året har Länsstyrelsen fattat ett beslut om hundförbud och utfärdat 27 förelägganden. Hundförbud och föreläggandena syftar till att begränsa de farliga hundarnas möjligheter att fortsätta attackera och bita människor, hundar eller andra djur.

Resultatbedömning

Primärproduktion av livsmedel och foder

Resultatet bedöms som **utmärkt** och trenden som oförändrad. Länsstyrelsen har utfört de riskbaserade kontrollerna enligt den nationella kontrollplaneringen. De operativa målen har uppnåtts.

Den lokala livsmedelskontrollen

Resultatet bedöms som **gott** och trenden som oförändrad. Länsstyrelsen bedömer att de genomförda länsmötena med kommunernas livsmedelsinspektörer har bidragit till en god samverkan och en god livsmedelskontroll.

Djurskydd

Resultatet bedöms vara **utmärkt** och trenden som positiv. Länsstyrelsen är extra nöjd med resultatet avseende målet att utföra riskbaserad kontroll på minst 10 % av kontrollobjekten med livsmedelsproducerande djur. Detta eftersom länsstyrelsen kontrollerat 11,8 % av antalet kontrollobjekt. En av anledningarna till resultatet är att länsstyrelsen under året har haft en stor personalnärvaro. Andra anledningar bedöms vara länsstyrelsens organisatoriska upplägg, informationsöverföringen, kompetensutvecklingen, förbättringsarbetet och förmågan till omtag vid förändringar.

Djurhälsa och smittskydd

Resultatet bedöms som **utmärkt** och trenden som oförändrad inom de olika områdena. Arbetet har under året löpt på enligt plan och målsättningar.

Allmänna veterinära frågor med mera

Resultatet bedöms som utmärkt och trenden som positiv inom aktuella områden.-. Arbetet har under året löpt på enligt plan och målsättningar.

Animaliska biprodukter

Resultatet bedöms som **gott** och trenden är positiv. Arbetet har under året löpt på enligt plan och målsättningar.

Handelsnormer ägg

Resultatet bedöms som **gott** och trenden som oförändrad. Arbetet har under året löpt på enligt plan och målsättningar.

Tillsynslagen

Resultatet bedöms ha **utvecklingsbehov** och trenden som oförändrad. Under året har det

handlagts fler ärenden än vad som inkommit men andelen ärenden som handlagts med en handläggningstid över 90 dagar har ökat.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
1C2 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Regleringsbrev
1C3 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.	Regleringsbrev
1C4 Bredband tillgång, utbyggnad och samverkan m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

Länsstyrelserna ska:

- Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet, för att skapa tillväxt i länet.
- Fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingssatsningar i länet.
- Bidra till planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samverka med sökanden i processen, besluta om tillstånd enligt miljöbalken och ha tillsyn över kommunala detaljplaner.
- Ingå i strukturfondspartnerskap för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och för de regionala handlingsplanerna för Europeiska socialfonden+.

Målet för den *regionala utvecklingspolitiken* är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet, vilket inkluderar statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och de nya etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.

Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	0,6	0,9	1,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	0,5	0,7	1,0
Antal årsarbetskrafter män	0,1	0,2	0,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	27	28	29
Antal beslutade ärenden	25	30	30
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	2	-
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	916	1 320	1 588
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	187	116	2 593

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatredovisning

Regional tillväxt:

Länsstyrelsen har under året arbetat för att en hållbar regional tillväxt länet ska främjas genom samverkan med olika regionala företrädare och aktörer.

Utifrån gemensamt ställningstagande i Chefsgrupp Halland har länsstyrelsen, Region Halland och Kungsbacka kommun planerat och genomfört den första årliga Agenda 2030-konferens. Det har skett en förankring av deltagande från samtliga kommuner, samt inventerat och haft dialog på tjänstepersonsnivå kring hållbarhetsinitiativ, dvs frågor att stärka det gemensamma arbetet för hållbar utveckling i länet.

Länsstyrelsen medverkar i regelbundna avstämningar med Region Halland, Arbetsförmedlingen och kommunala/regionala näringslivsföreträdare kring läget inom näringslivet och arbetsmarknaden, kopplad till omvärldssituationen. Det upplevs av samtliga aktörer effektivt och värdefullt för att få en samlad bild av aktuellt läge samt möjligheter till dialog om behov av insatser.

Länsstyrelsen har i ledningsgruppen fått information om samt medverkar i den pågående processen för framtagande av Regional fysisk plan för Halland.

Utifrån den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030 nämns under området "God samhällsplanering" bland annat att samhällsplaneringen har betydelse för att skapa goda, attraktiva och omsorgsfullt gestaltade livs- och boendemiljöer i såväl städer och tätorter som i gles- och landsbygder. Länsstyrelsen har under året anordnat en välbesökt länsträff för kommunala handläggare om gestaltad livsmiljö. Därutöver har Länsstyrelsen etablerat kontakt med Region Hallands projektledare inom Gestaltad livsmiljö för framtida samarbeten inom området.

Infrastrukturplanering

Inom området infrastrukturplanering för väg och järnväg är inkomna remisser och ärenden besvarade inom önskade tider. De yttranden som Länsstyrelsen lämnat till Trafikverket inför

fastställelse av vägplaner har varit positiva. Länsstyrelsens arbete med ärendehandläggning och rådgivning inom området transportinfrastruktur har bidragit till att övriga berörda aktörer haft förutsättning att hålla sina tidplaner. Länsstyrelsens handläggning inom transportinfrastrukturuområdet har utgått från transportpolitikens övergripande mål, funktionsmålet om tillgänglighet och hänsynsmålet om säkerhet, miljö och hälsa.

Inom området sammanhållen landsbygdspolitik är det främst livsmedelsprogrammet och genomförande av strategisk plan i genomförande som tydligt verkar för hållbar regional tillväxt, se Areella näringar.

Länsstyrelsen har verkat för infrastrukturplanering och regional samverkan i främjandearbetet inom bredband, genom landsbygdsprogrammets bredbandsstöd, samverkan med Region Halland och PTS. Nationell samverkan och främjande har främst hanterats inom PTS samverkansforum LSB23. Där har aktuella och angelägna frågor kopplade till det bredbandsfrämjande uppdraget diskuterats genom olika temamöten, bland annat om samhällsplanering. Länsstyrelsens del i främjandearbetet har dock varit i avtagande när bredbandsstöden är beslutade. Ansökan om stöd och utbetalningar i landsbygdsprogrammet har prioriterats, hela den tilldelade budgeten har använt och endast enstaka utbetalning återstår då stödsökande har ansökt om förlängning. Länsstyrelsen har även bidragit i de avseenden som handlar om tillståndsprövning med mera.

Samverkan har skett enligt samverkansöverenskommelsen mellan Högskolan i Halmstad och Länsstyrelsen genom medverkan i programråd, föreläsningar samt praktikperioder för studenter, samt flerårig projekt kring Livsmedelsprogrammet i Halland. Länsstyrelsen har varit partner i ansökningar om forskningsprojekt kring innovationer och i ett Horizonprojekt kring förnybara energisystem för städer som pågår. Högskolan inrättar ett nytt forskningsprogram inom fokusområde Smarta städer och samhällen där Länsstyrelsen är en part. Forskningsprogrammet samlar forskare från Högskolans samtliga akademier för att tillsammans med aktörer utanför akademien ta sig an utmaningar kring energi, vatten, livsmedel och klimatförändringar.

Länsstyrelsen ingår med ledamot i Strukturfondspartnerskapet för Västsverige och medverkar där i genomförandet av programmet samt beviljande av medel. Länsstyrelsen har även ledamot i subkommittén för Interreg Nordsjön och har deltagit i möten för såväl tjänstepersoner som i subkommittén, förberett underlag samt bidragit i inriktningar för beslut om projekt.

Resultatbedömning

För samverkan kring regional tillväxt är bedömningen av resultatet **gott** då det finns en löpande och öppen dialog med Region Halland samt kommunerna kring strategiska tillväxtfrågor.

Inom området infrastrukturplaneringen för väg och järnväg är resultatbedömningen **gott**. Bedömningen är **utmärkt** för främjande av bredband, då hela budgeten förbrukats och att samverkan med Region Halland och kommuner genomförts efter behov.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m.	Regleringsbrev
1C5 Ökat bostadsbyggande, samverkan kommuner m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

Länsstyrelserna ska:

- Samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvärden, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- Samordna sina uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- Utveckla sitt arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- Samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen och vid detaljplaner och områdesbestämmelser inom ett flertal områden.
- Pröva översikts- och regionplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser, överklagande av kommuners beslut, tillsyn, vägledning och uppföljning enligt plan- och bygglagen.
- Ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet, t ex tar vi varje år en regional bostadsmarknadsanalys.
- Ge stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder.
- Samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering.

Det övergripande målet för området *samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmåteriverksamhet* är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö. För området *bostadsmarknad* är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av andra nationella mål, som gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	16,5	15,7	15,1
Antal årsarbetskrafter kvinnor	12,4	11,8	11,7
Antal årsarbetskrafter män	4,1	4,0	3,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 765	1 114	1 190
Antal beslutade ärenden	1 359	1 074	1 862
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	7	7
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	20 780	18 585	17 182
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	-	-	-

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2023	År 2022	År 2021
Antal påbörjade bostäder (st.)	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö, där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader, där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾		970	2081	2071
Antal färdigställda bostäder (st.)	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾		2655	1534	1955
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	75%	92	83	88

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2023	År 2022	År 2021
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	90%	97	96	94

- 1) Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.
- 2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

Gällande antal påbörjade, respektive färdigställda bostäder, ska noteras att antalet bostäder för 2023 endast redovisar de tre första kvartalen, från januari till september, vilket beror på tillgänglig statistik från SCB. Siffrorna för 2023 är därmed preliminära.

Resultatredovisning

Samhällsplanering och bostadsförsörjning

Fysisk planering

Enligt regeringsbeslut 2022 ska regional fysisk planering ske i Halland. Länsstyrelsen har deltagit på regionens dialogmöten/forum för att lyssna av kommunerna och regionen. Länsstyrelsen deltar som rådgivande och ger inga aktiva förslag på planens utformning. Länsstyrelsen har även haft återkommande tematiska möten med regionen där de kunnat diskutera planen och dess förhållande till lagstiftning. Länsstyrelsen Halland har vid ett tillfälle deltagit i ett möte med Länsstyrelsen Stockholm, Länsstyrelsen Skåne för att försöka samordna Länsstyrelser med regionplaneorgan för att hantera processerna likartat.

Länsstyrelsens plangrupp består av expertkompetenser från våra verksamheter med relevans för den fysiska planeringen. Till plangruppen kan kommunen vända sig med sin plan i tidiga samråd, vid andra samråd samt i övrigt när behov finnes. Syftet är att i tidigt skede på ett informellt sätt ge rådgivning till kommunerna om statliga intressen med mera. Kommunerna och Region Halland utnyttjar plangruppen även för samråd och tidiga samråd inom översiktsplanering och under 2023 även i arbetet med regional fysisk plan för Halland. Översiktsplaner och regional fysisk plan är vägledande dokument som anger riktningen framåt men på en övergripande nivå.

Under 2023 kallade länsstyrelsen in två detaljplaner för prövning på grund av brister i geoteknisk utredning samt outredd fråga om översvämning. Länsstyrelsen har begärt kompletterande utredningar före ställningstagande om detaljplanerna ska upphävas eller ej. Det är ganska sällan som länsstyrelsen kallar in detaljplaner för prövning och än mer sällan beslutar länsstyrelsen om upphävande av en antagen detaljplan enligt 11 kap 11§ PBL. Länsstyrelsen tolkar det som att de tidiga samråden i plangruppen samt länsstyrelsens yttranden i samråd och granskning ger kommunerna god vägledning i den fysiska planeringen.

Under året har Vattenfall genomfört tidiga möten med Varbergs kommun och Länsstyrelsen om ny detaljplan för kärnkraft vid Ringhalsområdet i Varbergs kommun. Möten har främst handlat om övergripande strukturfrågor och tidplan för arbetet.

Inom de länsstyrelsegemensamma nätverken (samhällsbyggnadsnätverket och kulturmiljöforum) har arbete påbörjats tillsammans med Boverket, RAÄ och Rådet för hållbara städer om gestaltad livsmiljö. Syftet med arbete är att synliggöra länsstyrelsernas medverkan för genomslag av det nationella målet samt skapa förutsättningar för ensad tillämpning med hänsyn till länens specifika förutsättningar.

Hallands kommuner har de senaste åren antagit cirka 40 detaljplaner per år. De antagna detaljplanerna mellan 2017 -2022 innehåller möjlighet att uppföra cirka 8 200 lägenheter i både småhus och i flerbostadshus. 2023 antogs 44 detaljplaner i länet, som genererar cirka 830 lägenheter. Detta är för lågt för Hallands behov.

Under 2023 lämnade länsstyrelsen 103 antal yttrande över detaljplaner och ett yttrande över en översiktsplan. Både Varberg och Laholms kommuner är dock på gång att arbeta om sina respektive kommuntäckande översiktsplaner, så arbetet förväntas öka.

Länsstyrelsen har inte kallat in någon detaljplan för prövning som berör bostadsbyggnad.

Sedan 2017 har kommunerna haft möjlighet att begära planeringsbesked hos länsstyrelsen men fram till 2023 har vi endast erhållit ett planeringsbesked. Länsstyrelsen tolkar detta som att kommunerna hellre diskuterar planer i tidiga skeden (tidigt samråd). Länsstyrelsens erfarenhet är att tidiga planeringsdialoger på sätt och vis kan ersätta behovet av planeringsbesked.

Länsstyrelsen informerar kommuner och region Halland om angelägna frågor genom nyhetsbrev och länsträffar. Under år 2023 anordnades bland annat kunskapshöjande träffar på teman som gestaltad livsmiljö och genomgång av angelägna rättsfall både inom PBL och miljöbalken, om värmeböljor, naturbaserade åtgärder och grön infrastruktur samt klimatanpassningens roll i översiktsplanarbetet.

Många ansökningar om att bygga både små och stora solcellsanläggningar på mark inkommer till Länsstyrelsen. Plan- och bygglagstiftningen ger kommunen stor makt att bestämma över den huvudsakliga mark- och vattenanvändningen. Länsstyrelsen noterar att solcellsparker inte träffas av plan- och bygglagens regler vilket gör att kommunen förlorar mandatet över en fråga som ger stor påverkan i kommunen. Situationen har varit liknande för vindkraftverk men där har man infört kommunalt veto. Det vore rimligt om kommunerna hade mer att säga till om i prövningen av solcellsparker. Det finns risk att lämplig mark för framtida bostadsbyggnad nu blir mark för solenergi istället. Kommunerna har inte heller ännu hunnit studera lämplig mark för framtida solenergianläggningar i översiktsplanerna. Flera landshövdingar har i skrivelse till under 2023 uppmärksammat regeringen (klimat- och näringslivsdepartementet) om bristen på lämpligt regelverk för prövning av solcellsanläggningar på mark.

Länsstyrelsen har uppmärksammat en brist i samordningen mellan plan- och bygglagen och miljöbalken när det gäller bygglovspliktiga åtgärder på (civila) anläggningar för totalförsvaret, som är av hemlig natur. För sådana åtgärder finns det ett undantag i plan- och bygglagen som gör att bygglov inte behöver sökas hos kommunen. Istället sker ett samråd med länsstyrelsen, som sedan på lämpligt sätt och utan att röja något hemligt meddelar kommunen att samråd har skett. Miljöbalken har dock ingen motsvarande möjlighet till hemlighållande. Detta leder till att åtgärder på civila anläggningar av hemlig natur som exempelvis omfattas av strandskydd eller ligger inom naturreservat även behöver ett formellt och offentligt tillstånd enligt miljöbalken. Sådana miljöbalksbeslut röjer det som kan hållas hemligt enligt plan- och bygglagen.

Överklagade ärenden enligt plan- och bygglagen

Länsstyrelsen har klarat Regeringens handläggningstidsmål för överklagade ärenden från kommunerna avseende permanentbostäder, se tabell ovan. Nio av tio bostadsärenden handläggs inom 80 dagar och näst intill alla inom 120 dagar. För övriga överklagade PBL-ärenden är handläggningstiderna betydligt längre. Det beror på vakanser i kombination med en mycket hög ärendetillströmning. Halland är ett av de mest expansiva länen i Sverige med stor befolkning på en relativt liten yta, vilket bland annat återspeglar sig i antalet överklagade ärenden enligt plan- och bygglagen. Efter de tre storstadslänen har Halland flest överklagade PBL-ärenden i landet. Bebyggelseutvecklingen är särskilt påtaglig längs den halländska kusten där det finns ett högt bebyggelsetryck. För att möta det stora antalet ärenden genomförde Länsstyrelsen en organisatorisk förändring med indelning i olika team under 2022. Under 2023 har detta lett till en mer fokuserad och effektiv ärendehandläggning där handläggningstiderna för bostadsärenden blivit kortare och beslutstakten har ökat under 2023. Länsstyrelsen samverkar också med andra länsstyrelser för att avverka fler ärenden.

Tillsyn & Tillsynsvägledning

Hösten 2023 höll en chefsrådmann vid Mark- och Miljödomstolen i Växjö tingsrätt ett föredrag "Rättsfall enligt PBL och MB- några nedslag" vid en fysisk träff i Länsstyrelsens lokaler för kommunernas handläggare. PBL-delen rörde frågor knutna till bygglov, men även tillsynsfrågor, viten, byggsanktionsavgifter, betydande olägenhet samt rätt att överklaga tillsynsbeslut.

Länsstyrelsens representant deltar regelbundet i de kommunala bygglovschefernas digitala möten sedan 2021. Här har tillsynsfrågor om bland annat dagvatten och avgift för tillsyn tagits upp, mötena behandlar dock i huvudsak frågor relaterade till bygglov och administration. De flesta mailfrågor som kommer in från kommunerna rör också bygglov.

Som komplement till träffar arrangerade av Länsstyrelsen i Halland, har kommunernas handläggare beretts tillfällen att delta i träffar arrangerade av Jönköpings län.

Bostadsförsörjning och hållbar samhällsutveckling

Kustkommunerna har under längre tid präglats av bostadsbrist och Halland är dessutom ett län där befolkningen beräknas öka i snabbare takt än övriga riket. Enligt Bostadsmarknadsenkäten 2023 gör tre av sex kommuner bedömningen att det är underskott på bostäder i kommunen som helhet. Det är färre än tidigare och enligt kommunerna är orsaken till bostadsbristen främst brist på bostäder med rimliga boendekostnader samt att det råder lång tid för att erhålla ett förstahandskontrakt. Det innebär att bostadsbristen i första hand blir mest påtaglig för socioekonomiskt svagare grupper.

Länsstyrelsen analyserar årligen länets bostadsmarknad i rapporten Bostadsmarknadsanalys. Halland har en hög andel småhusbebyggelse, 58 procent, vilket är en högre siffra än riksgenomsnittet på 42 procent. Flerbostadshus i Halland utgör 36 procent av bostadsbeståndet, jämfört med 52 procent nationellt. Halland har under många år präglats av bostadsbrist, särskilt i länets kustkommuner. Liksom övriga Sverige har Halland en åldrande befolkning. En växande andel äldre gör att länsstyrelsen ser att behovet av flerbostadshus kommer att öka ytterligare. Hallands sedan tidigare låga andel kan förstärka behovet. Många äldre bor i småhus och länsstyrelsen ser att det behövs flyttkedjor som kan tillgängliggöra befintliga småhus.

I Bostadsmarknadsanalysen redovisas även uppdrag rörande hemlöshet och att motverka vräkning.

Hemlöshetsuppdraget redovisas löpande i de årliga bostadsmarknadsanalyserna. I korthet har årets arbete fokuserat på dialogmöten kring bostadsförsörjning och sociala perspektiv med kommunerna. Länsstyrelsen identifierade under samtalen ett flertal goda exempel av lokalt arbete med bostadsförsörjning.

Årets Bostadsmarknadsanalys innehöll redovisning av dels avslutat uppdrag kring att förebygga och motverka avhysningar (RB 2022 3.B.10), dels pågående uppdrag kring att motverka hemlöshet. Årets rapport har utvecklats med ett avsnitt kring bristande jämställdhet och ensamstående föräldrar. I rapporten konstateras att antalet vräkningar ökar och att fler studenter slåss om allt färre lägenheter. Antalet kommuner som uppger bostadsbrist har däremot minskat, liksom antalet färdigställda bostäder som minskar och var klart färre jämfört med förra året. Minskningen kommer sannolikt att fortsätta. Rapporten presenterades som nyhet på länsstyrelsens web, intranätet och Hallandsposten lyfte frågorna i en artikel om den, men även andra medier har hänvisat till rapporten. Bostadsmarknadsanalysen och frågor kopplade till den har presenterats för både insynsrådet och för halländska riksdagsledamöter.

Dialogmöten har genomförts med 5 av 6 kommuner utifrån temat "bostadsförsörjning och sociala perspektiv". Samtalen genomfördes med bred representation från kommunerna med deltagare från både samhällsbyggnad, social hållbarhet och allmännyttan. Samtalen syftade framför allt till att bredda perspektiven och nå flera kompetensområden som har betydelse för arbetet med bostadsförsörjningen i kommunerna. Ämnen som diskuterades var bland annat hemlöshet, den nationella strategin, riktlinjer för bostadsförsörjning, samverkan med allmännyttan utifrån de sociala perspektiven och barnrätt. Mötena avsåg att få fram kommunernas perspektiv gällande utmaningar och framgångsfaktorer. Länsstyrelsen har under dialogmötena identifierat ett antal goda exempel av lokalt arbete med bostadsförsörjning, breddat perspektiven över förvaltning och kommungränser samt fångat upp behovet av samverkan, vilket kommer att lyftas på kommande länsträffar. Resultaten av dialogmötena har gett ett bra underlag till Bostadsmarknadsanalysen där vi fortsatt utveckla utsatta målgrupper och arbetet med jämlikhet/jämställdhet.

Länsstyrelsen har besökt Kungsbacka kommun inför deras arbete med att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjningen och har yttrat sig över Riktlinjer för bostadsförsörjningen för både Laholm, Halmstads och Falkenbergs kommuner.

Länsstyrelsen har undersökt hur länets kommuner har påverkats av konjunkturläget. Inkomna ärenden har sjunkit hos byggnadsnämnderna i alla kommuner förutom i Hylte kommun.

God bebyggd miljö

Hallands miljömål har haft en svagt positiv utveckling genom åren sedan indikatorerna började mätas. Länsstyrelsens möjlighet att påverka målet sker främst löpande genom rådgivning i yttranden och plangruppsmöten med kommunerna.

Planeringsunderlag

Rapporten Värmebölja i Hallands län från 2013 har uppdaterats och förbättrats. I den redogörs för risker och utmaningar som är kopplade till värmeböljor. Dessa finns redan i dagens klimat, men förväntas återkomma mer frekvent framöver. Samtidigt identifieras

strategier i rapporten som kan minska riskerna. Rapporten riktar sig till en bred målgrupp där även råd till olika yrkesgrupper ingår.

Under 2023 har förslag till ny havsplan varit på samråd. Länsstyrelsen har löpande möten med andra länsstyrelser inom havsplaneområdet. Inför samrådet har vi även träffat Havs- och vattenmyndigheten och haft kontakt med kommunerna. Havsplanens fokus ligger på att peka ut fler ytor för havsbaserad vindkraft.

Stöd till boende

Stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter

Enligt 9 § i förordningen (2016:880) respektive (2016:881) om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande förbinder sig stödmottagare att följa vissa villkor i 15 år efter att beslut om utbetalning av stöd har fattats. Länsstyrelsen ska enligt 23 § respektive 21 § i förordningarna följa upp och utöva tillsyn över att dessa villkor följs. För att genomföra sitt tillsynsuppdrag följer Länsstyrelsen en särskild granskningsmodell som har tagits fram med stöd av den Nationella samordningen för energi- och bostadsstöd.

Länsstyrelsen följer upp och utövar tillsyn över att villkoren för stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter följs. Arbetet utgår från en nationellt framtagna granskningsmodell, som består av ett antal riskfaktorer som kontrolleras för samtliga ärenden där stöd har betalats ut. Vi genomför en fördjupad granskning för ärenden som indikerar hög risk för fel. Granskning enligt modellen görs enligt bestämda tidsintervall under hela 15-årsperioden. Under 2023 har Länsstyrelsen granskat cirka 30 utbetalda HYS-ärenden. Inga ärenden har föranlett fördjupad granskning.

I Halland har sex HYS-ärenden betalats ut med medel från återhämtningsplan RRF (EU-medel). Dessa ärenden kommer att granskas och beslutas under februari 2024.

I alla kommuner har det byggts hyresrätter med hjälp av investeringsstödet. Intresset har varit stort bland länets byggaktörer och stödet har nyttjats av både allmännyttiga bostadsföretag, små och stora privata byggbolag samt av personer som driver enskilda firmor. Fram till dess att riksdagen beslutade om stödets avveckling har 94 byggprojekt beviljats medel i Halland. Det motsvarar knappt 2760 lägenheter.

Sedan regeringen beslutade att inte tilldela mer medel för nya ärenden har Länsstyrelsen tvingats avslå 35 ärenden, totalt 212 lägenheter. Under Länsstyrelsens dialogmöten med kommunerna har flertalet lyft att de ser en negativ effekt av investeringsstödet avveckling för bostadsbyggandet då det innebär en begränsning för ett ökat bostadsbyggande. Kommunerna har även poängterat att de ser ett behov av långsiktighet i statens agerande och efterfrågar statliga incitament för att upprätthålla bostadsbyggandet. Kortsiktigt agerande blir negativt för kommunerna.

Bidrag för energieffektivisering småhus

I juli 2023 trädde ett nytt bidrag för energieffektivisering i småhus i kraft. Bidraget riktar sig till privatpersoner som äger ett småhus som uppvärms av direktverkande el eller gas och är väldigt populärt. Till Halland har det inkommit cirka 800 ärenden fram till årsskiftet 2023/2024, där cirka 200 ärenden har beviljats och cirka 120 ärenden utbetalda. Då bidraget är begränsat i sin utformning innebär det att det blir en hög andel med avslagsbeslut.

Resultatbedömning

Arbetet med samhällsplanering och handläggning av energi- och bostadsstöd, liksom de prioriterade av överklagade ärenden enligt plan- och bygglagen har bra måluppfyllelse. Arbetet utvecklas och trenden är fortsatt positiv. Inströmningen av ärenden mattades något 2023 men är fortfarande stor i förhållande till jämförbara län. Länsstyrelsen tvingas därmed prioritera ärenden som är relaterade till permanentbostäder. Övriga ärenden har fortfarande långa handläggningstider även om en påtaglig förbättring skett under 2023. Även dessa ärenden har samhällspåverkan och därför blir den sammantagna bedömningen att området har **utvecklingsbehov** även om övriga delar visar goda, på gränsen till utmärkta resultat.

Samhällsplanering och bostadsförsörjning

Inom området fysisk planering bedöms resultatet som **gott**. Arbetet med regional fysisk planering har kommit igång på ett bra sätt. Beträffande detaljplaner har tidiga samråd givit bra effekt och antalet planer som kallats in för prövning eller upphävts är få.

Arbetet med tillsynsvägledning är aktivt med välbesökta sammankomster för kompetensutveckling. Resultatet bedöms vara **gott**.

Länsstyrelsens arbete med bostadsförsörjning har varit aktivt och det finns ett gott samarbete med kommunerna med fokus att hitta goda exempel. Motsvarande tvärsektoriella dialog finns även för att motverka hemlöshet. Resultatet bedöms vara **gott**.

Planeringsunderlag har uppdaterats på grund av klimatförändringar, specifikt värmeböljor. Inom havsplanering har motsvarande uppdateringar gjorts till följd av utbyggnaden av vindkraft till havs. Resultatet bedöms som **gott**.

Antalet inkomna ärenden minskade med drygt 35% under 2023. Det ska ställas i relation till riket totalt där Halland har 259 inkomna ärenden medan snittet för övriga länsstyrelser exklusive storstadslänen är 108. För de av regeringen prioriterade ärendena som avser permanentbostäder är resultatet utmärkt med 97% måluppfyllelse och bara enstaka ärenden i balans. För övriga ärenden är resultatet otillfredsställande, detta är en följd av medvetna prioriteringar. Trenden är positiv. Besluttakten under 2023 har ökat, dels beroende på en minskad ärendeströmning, dels på förstärkta insatser, och ärendebalanserna har därmed minskat. Den samlade bedömningen för området är fortfarande **utvecklingsbehov**.

Stöd till boende

Investeringsstödet för hyresbostäder har givit goda effekter och intresset har varit stort i berörda målgrupper. Handläggningen har fungerat effektivt. Bidraget för energieffektivisering av småhus har varit begränsat till sin karaktär med en hög andel avslag. Även här har handläggningen varit effektiv. Resultatet bedöms som **gott**.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och leda arbetet med genomförandet av de regionala energi- och klimatstrategierna samt bidra till samhällets elektrifiering.
- Administrera och vägleda länets aktörer för effektiva klimatinvesteringar genom arbete med Klimatklivet.
- Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428) samt målen i den nationella strategin för klimatanpassning.

Energipolitiken syftar till att förena ekologisk hållbarhet med konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Den ska skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle. Mål är 50 procent effektivare energianvändning till 2030 jämfört med 2005 och att elproduktionens sammansättning år 2040 är 100 procent fossilfri.

Det övergripande *klimatmålet* innebär att Sverige senast år 2045 inte har några nettoutsläpp av växthusgaser för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Regeringens mål för samhällets *anpassning till ett förändrat klimat* är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, t ex under generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisar vi information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	3,6	3,5	2,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	1,9	1,7	1,4
Antal årsarbetskrafter män	1,8	1,8	1,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	84	114	84
Antal beslutade ärenden	53	99	74
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	-	-	4
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	5 118	3 756	3 289
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	140	31	304

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehanteringssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2023	År 2022	År 2021
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare (st.)	Sveriges klimatmål	Stöd till klimat-investeringar	Naturvårdsverket ¹⁾		1,9	2,6	2,0

1) Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem.

Antalet ansökning per 10 000 invånare är betydligt högre i Halland (1,9) än riksgenomsnittet (1,2). Detta beror bland annat på ett aktivt informationsarbete och att Halland är ett utpräglat lantbrukslän, där lantbrukssektorn står för en stor del av ansökningarna. Att ansökningstrycket sjönk 2023 förklaras främst av att det endast genomfördes en ansökningsomgång. Tidigare år genomfördes tre eller fyra omgångar.

Resultatredovisning

Klimatomställning

Länsstyrelsen har även redovisat regleringsbrevsuppdraget kring energi och klimat till Länsstyrelsen i Dalarna (dnr 420-7172-2023). Genomförd verksamhet utgörs till stor del av kunskapshöjande främjandeinsatser och olika former av regional samverkan. Bland annat har en serie med nio webinarium på temat energi och klimat arrangerats. Målgruppen bestod huvudsakligen av tjänstepersoner och beslutsfattare hos kommuner och region. Vidare har Länsstyrelsen startat upp ett regionalt nyhetsbrev med energitema.

Länsstyrelsen har tillsammans med regionen tagit fram rapporten "Energi- och klimatläget i Halland 2023", vilken bland annat fungerar som en uppföljning av den regionala energi- och klimatstrategin. Det är tydligt att den regionala energi- och klimatstrategin och uppföljningsrapporten "Energi- och klimatläget i Halland" är vägledande när kommuner och regionala aktörer tar fram egna strategier och planer. Länsstyrelsen är en efterfrågad part i lokala och regionala dialoger som berör energi- och klimatfrågor. Myndighetens kompetens är uppskattad och dess synpunkter värdesätts i såväl dialog- som yttrandeprocesser. Detta bidrar till ett ökat genomslag för nationella och regionala energi- och klimatmål.

Under året drev Länsstyrelsen ett mindre energinätverk för främst små och medelstora företag. Sju företag deltog regelbundet på digitala och fysiska träffar. Härigenom har erfarenheterna från energieffektiviseringsnätverken som genomfördes 2015–2020 kunnat tillvaratas och spridas vidare.

Länsstyrelsen har bedrivit ett omfattande arbete med investeringsstödet Klimatklivet. Dels handlar det om informationsinsatser och rådgivning, dels lämnar Länsstyrelsen yttrande till Naturvårdsverket kring inkomna ansökningar och utlysningar samt ansvarar för hantering av läges- och slutrapporter. Under året genomfördes endast en ansökningsomgång till Klimatklivet. I denna omgång inkom 66 ansökningar, vilket är det högsta antal som kommit in i länet under en enskild ansökningsperiod. På grund av begränsad ekonomi beviljade Naturvårdsverket endast fem halländska Klimatklivsåtgärder under 2023. Vid årsskiftet kvarstod 68 åtgärder som inväntar beslut.

Länsstyrelsen har även lämnat yttrande över nio ansökningar om statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter.

Under året har Länsstyrelsen drivit ett projekt kring robust energiplanering på lokal nivå. Härigenom har de kommuner som avser att ta fram nya energiplaner i närtid kunnat stöttas.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen arbetade under 2023 fram en regional handlingsplan för klimatanpassning för Hallands län. Under det interna arbetet togs mål, anpassningsbehov och åtgärder fram, men även fyra framtidsbilder. Arbetet gav en intern kompetenshöjning kring frågan. Själva handlingsplanen är baserad på den tidigare framtagna klimat- och sårbarhetsanalysen som utgår från Länsstyrelsens verksamhet, och visar på vilka anpassningsbehov som länet primärt behöver möta för att skapa ett robust samhälle när klimatet förändras. Förhoppningen är att planen därför även kan vara ett bra underlag för länets andra aktörer för att veta vilka anpassningsbehov som först behöver åtgärdas.

Projekt Lathunden där två halländska kommuner, Laholm och Varberg, påbörjade arbetet med att ta fram klimatanpassningsplaner bidrog till att kommunerna fick en skjuts i arbetet med klimatanpassning och därmed även lyfte frågan internt inom sin organisation. På sikt är tanken att projektet ska leda till att kommunerna kommer att ha en komplett klimatanpassningsplan.

Vilken påverkan som ett framtida stigande hav kan ge i vår kustzon på grundvattnet ger projektet Framtida grundvattennivåer i kustzonen till följd av stigande havsnivåer en indikation på. Projektet är initierat via regional kustsamverkan med ett flertal myndigheter inkopplade. Genom grundvattenkonferensen som ägde rum i Helsingborg i december höjdes kunskapsnivån om grundvattenfrågan för länets aktörer. Andra kunskapshöjande tillfällen som anordnats under året för kommunernas tjänstemän handlar om värmeböljor, naturbaserade åtgärder och grön infrastruktur samt klimatanpassningens roll i översiktsplanarbetet.

Genom regional kustsamverkan sker den viktiga samverkan mellan länets aktörer, angränsande läns aktörer och expertmyndigheter. Under det årliga stormötet gavs möjlighet till både kunskapshöjning kring ansvar, samverkan och kommunikation, och gemensamma diskussioner i grupper kring naturbaserade lösningar. Andra forum där exempel på samverkan sker är den regionala gruppen för klimatanpassning, erosionsskadecentrum samt olika forskningsprojekt.

Arbetet med att samråda och att granska planer och remisser syftar till att skapa förutsättningar för klimatanpassningsperspektivet och säkerställa marken samt förbättra möjligheterna för kommunerna att klimatanpassa sin kommun.

Länsstyrelsen deltar i nationella sammanhang gällande klimatanpassning. Dels i Boverkets

beredningsgrupp för samordning av det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön samt dels som adjungerad i SGI's delegation för ras, skred och stranderosionsfrågor. Syftet med engagemanget har varit att dels lyfta det halländska perspektivet av frågan samt dels inhämta mer kunskap till länsstyrelsen då länet allt mer kommer att beröras av klimatförändringarna.

Resultatbedömning

Klimatomställning

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet av den insats som har genomförts inom energi- och klimatomställning är **gott**, utifrån de mandat och resurser som står till förfogande.

Länsstyrelsen har inom området energi- och klimatomställning genomfört samtliga regleringsbrevsuppdrag inom utsatt tid samt handlagt inkomna Klimatklivsärenden i enlighet med förordningen. Samtidigt vill Länsstyrelsen påtala att de insatser som görs inte räcker för att nå vare sig regionala eller nationella energi- och klimatmål. Takten i omställningsarbetet måste därför ökas markant.

Klimatanpassning

Länsstyrelsens bedömning är att resultatet av det arbete som genomförts under året har varit **gott** trots att resurserna inom området varit mindre jämfört med föregående år.

Planeringsunderlag har tagits fram och samverkan har skett med myndigheter och kommuner mm. Klimatanpassningsperspektivet har lyfts fram i de formella planerna på remiss till länsstyrelsen.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetssatsningar. Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Varje länsstyrelse har tagit fram en kulturmiljöstrategi där prioriteringar anges.

De fyra nationella kulturmiljömålen är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöarbetet utgår också från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap, Levande skogar.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	5,8	6,8	5,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	3,9	4,0	3,5
Antal årsarbetskrafter män	1,9	2,8	2,1
Antal ärenden, inkomna och upprättade	669	679	646
Antal beslutade ärenden	680	685	573
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	19	25	5
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	8 215	9 313	8 691
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	8 145	13 884	9 548

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2023	År 2022	År 2021
Antal registrerade fornlämningar, exkl. marina lämningar (st.)	Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Skydd av fornlämningar och deras kulturhistoriska information.	Fornreg ¹⁾		8 266	8 166	8 060

1) Register, Riksantikvarieämbetet.

Resultatredovisning

Övergripande kulturmiljö

Efterfrågan på antikvariernas medverkan och sakkunskaper fortsätter att vara hög, såväl internt som externt då kulturmiljöfrågor hanteras inom ramarna för ett stort antal frågor och lagrum. Detta kan delvis bero på att myndigheternas kulturmiljöstrategier fått genomslag men också på att inströmningen av komplexa ärenden, så som vindkraftsparker, solcellparker, olika infrastruktursatsningar, detaljplaner, översiktsplaner och överklagade bygglov fortsätter. I några av ärendegrupperna har inflödet till och med ökat.

Arkeologi

Halland är fortsatt ett expansivt län och intensiteten inom samhällsplaneringen är hög. Detta gör att antalet arkeologiärenden ligger på höga nivåer och att handläggningstiderna tenderar att blir långa. Stora områden tas i anspråk för planläggning och byggnation av bostäder och verksamhetsområden liksom för utbyggnad av gång- och cykelbanor samt infrastruktur för energi, vatten och avlopp med mera. I flera fall påverkas välbevarade fornlämningar med stort informationsvärde och hög kunskapspotential.

Under året har flera arkeologiärenden behövts hanteras med sekretess. Detta är en relativt ny process för oss. Hanteringen är tidskrävande och det saknas riktlinjer från central myndighet över hur detta ska hanteras. En effekt av vår hantering är att det genereras fler ärenden ur det ursprungliga ärendet, antalet ärenden att handlägga ökar där med. 2023 har Länsstyrelsen hanterat långt fler arkeologiärenden som behövts genomgå ett upphandlingsliknande förfarande. Detta är mycket arbetsintensivt och tidskrävande vilket gör att andra ärenden fått stå tillbaka.

Länsstyrelsen fortsätter med den informationskampanj som startade under 2022. Kampanjen riktar sig till länets kommuner och handlar om kulturmiljölagens andra kapitel och hur det kan påverka planprocessen i olika skeden. Det proaktiva arbetet ger positiva effekter genom en ökad kunskap och förståelse för den arkeologiska processen.

Företagare och exploatörer uppmuntras att med hjälp av arkeologiska aktörer genomföra utredningar i ett så tidigt skede som möjligt. På så sätt får kommuner och företagare information om fornlämningar i god tid. Detta är till hjälp i arbetsföretagarens planering och ökar förutsättningen för att lämningar bevaras för framtiden samtidigt som Länsstyrelsen och kulturmiljövårdens aktörer får en fördjupad kunskapsbild av fornlämnings- och kulturlandskapet. Resultaten från varje förundersökning och arkeologisk undersökning som

genomförs i länet under året kan i kombination med äldre kunskap infogas i ett större kunskapsbygge. Det arkeologiska fältarbetet breder samtidigt utrymme för viktig samhällsutbyggnad. De arkeologiska aktörerna arbetar parallellt med fältinsatserna med att sprida och förmedla de preliminära resultaten genom visningar, bloggar och utställningar.

Under året har arbetet med att ta fram ett arkeologiskt handlingsprogram fortsatt. Arbetet beräknas vara klart 2025. Syftet med det arkeologiska handlingsprogrammet är att visa på strategiska kunskapsbehov och vad Länsstyrelsen vill med uppdragsarkeologin i länet.

Byggnadsminnen

För att skapa ett breddat urval av byggnadsminnen i länet arbetar Länsstyrelsen efter den strategi för nya byggnadsminnen som tog fram för några år sedan. Under året har det fattats beslut om ett nytt byggnadsminne, Sjöbergska gården i Falkenberg. Gården är en välbevarad förindustriell och stadsmässig gårdsmiljö som genom sitt laxrökeri tydligt kopplar till det småskaliga men omfattande och ekonomiskt viktiga laxfisket i Hallands åar från 1700-talet till en bit in på 1900-talet.

Länsstyrelsen arbetar årligen med att upprätthålla kontakten med ägare till länets byggnadsminnen och att tidigt etablera kontakt med nya ägare. Arbetet ger goda effekter för bevarandet men skulle behöva utökas för att ge tillfredsställande effekt. Kulturmiljöbidraget är ett viktigt styrmedel för att stödja förvaltningen av länets byggnadsminnen och övrig kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Varje år överstiger dock efterfrågan, med råge, tillgången till medel vilket gör att många kulturhistoriskt värdefulla objekt blir utan ekonomiskt stöd och kulturhistoriska värden riskerar att gå förlorade.

Kyrkliga kulturminnen

Det kyrkliga kulturarvet i Sverige går tillbaka till tidig medeltid och speglar samhällsutvecklingen både på nationell, regional och lokal nivå. Kulturmiljövårdens arbete handlar om att hitta en balans och dynamik i relationen mellan bevarande och utveckling. För att uppnå detta strävar Länsstyrelsen efter att arbeta i dialog med församlingar och pastorat inför planerade renoveringar och förändringar. Liksom för byggnadsminnena skulle detta proaktiva arbete behöva utökas för att ge tillfredsställande effekt.

Antalet ärenden ligger på en relativt hög nivå i jämförelse med tidigare år men har gått ner något i förhållande till 2022 som var ett mycket ärendetungt år. Orsaken till att ärendemängden ökade 2022 och fortsatt ligger på en högnivå är Länsstyrelsens arbete med att påminna församlingarna om att även begravningsplatserna omfattas av kulturmiljölagens fjärde kapitel.

Bidragsärenden

Redovisning vad gäller kulturmiljövårdsanslaget 7:2 har på begäran skickats till Riksantikvarieämbetet (dnr 430-8228-2023). Redovisningen innehåller bland annat beskrivningar av olika projekt rörande byggnadsvård, kunskapsuppbyggnad, publika arrangemang, utbildningsinsatser samt en översiktlig redogörelse för länets fornvård under året.

Reservatsarbete enligt miljöbalken

Då Länsstyrelsen i hög grad arbetar i samverkan vad gäller kulturresevat i länet har arbetet under 2023 präglats av de stora nerdragningar som skett inom naturvårdsområdet. Utvecklingsprojekt har lagts ner och bara det mest nödvändiga har kunnat genomföras.

Arbetet med att göra Lilla Äskhult till kulturresevat har löpt på. I slutet av året skickades förslag på beslut ut på remiss till sakägare och relevanta myndigheter och organisationer. Resevatet kommer att bli en stor tillgång till det intilliggande resevatet Äskhults by och bidra med ytterligare dimensioner som speglar agrar landskapsutveckling runt sekelskiftet 1800-1900-talet.

Länsstyrelsen bedriver löpande arbete med att uppmärksamma och hantera kulturhistoriska värden i länets naturresevat, både vid förvaltningen och vid framtagande av nya naturresevat, bland annat genom skyltprogram. Arbetet ger ökad förståelse om hur människans påverkan under mycket lång tid präglar den miljö som omger oss.

Tillsyn

Behovet av tillsyn av kulturmiljöer är större än vad våra resurser medger. Vi planerar och genomför tillsyn på en nivå som vi i regel klarar men det egentliga behovet är långt mycket större. Bristen på tillsyn av kulturmiljöer i länet är ett resultat av att vi inte kunnat arbeta förebyggande och proaktivt i den omfattning som egentligen krävs. Det får till följd att lagskyddade fornlämningar riskerar att skadas och försvinna, detta gäller särskilt i skogsmark, men även att ovarsamma ändringar kan ske på skyddade byggnadsminnen och kyrkor.

Resultatbedömning

Den samlade bedömningen av årets resultat visar att det finns **utvecklingsbehov** inom kulturmiljöområdet. Länsstyrelsen genomför en hel del arbete inom kulturmiljö men med de begränsade resurser som finns kan arbetet inte ske i takt med ärendeflödet. Inte heller det proaktiva och framåtsyftande arbetet kan genomföras i den utsträckning som behövs. En följd av detta är att kulturmiljön, istället för att vara en stor tillgång i, riskerar att bli ett hinder för länets expansiva samhällsutveckling.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar m.m.	Länsstyrelseinstruktion
7 b § Beredskapsmyndighet	Länsstyrelseinstruktion
Hur medel för att förstärka arbetet med civilt försvar har använts (Fö2023/00751)	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar och totalförsvaret. Nedanstående punkter sammanfattar de viktigaste uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska genom sitt geografiska områdesansvar:

- Vara sammanhållande inom krisberedskapen före, under och efter en kris inom sitt geografiska ansvarsområde och verka för en gemensam inriktning och vidta nödvändiga åtgärder.
- Vara länets högsta civila totalförsvarsmyndighet i händelse av höjd beredskap. Detta innefattar bland annat att samordna de civila försvarsåtgärderna och verka för att sådan verksamhet, hos civila myndigheter och andra civila organ som har betydelse för försvarsansträngningarna, bedrivs med enhetlig inriktning. Vidare ska länsstyrelserna i samråd med Försvarsmakten och med den länsstyrelse som är civilområdesansvarig verka för att det civila och det militära försvaret samordnas.
- I samråd med den länsstyrelse som är civilområdesansvarig verka för att länets tillgångar fördelas och utnyttjas så att försvarsansträngningarna främjas.
- Ansvara för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Ansvara för att ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation och vid behov en krigsorganisation.
- Ansvara för uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Ansvara för att bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.
- Hantera uppdrag enligt Sevesolagen.

Målet för *Seveso-tillsynen* är att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor samt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå ur miljö- och säkerhetssynpunkt. Att säkerställa att den kommunala räddningstjänsten har kunskap, bemanning och beredskap för Seveso-olyckor är också en viktig målsättning.

Målet för *skydd mot olyckor* är att, med hänsyn till de lokala förhållandena, i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för *samhällets krisberedskap* är att:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet
- värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det civila försvaret är att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser med tillgängliga resurser.

Målet för samhällets *totalförsvär* är att ha förmåga att försvara Sverige mot väpnat angrepp och värna vår säkerhet, frihet, självständighet och handlingsfrihet.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45-46)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	21,3	22,2	23,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	10,9	11,6	11,5
Antal årsarbetskrafter män	10,3	10,6	12,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	257	303	264
Antal beslutade ärenden	205	267	267
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	7	12	11
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	29 055	31 493	30 490
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	283	-	1 000

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatredovisning

Länsstyrelsen i Hallands län har fortsatt att utveckla sin förmåga att bidra till hanteringen vid samhällsstörningar. Detta omfattar såväl myndighetens förmåga att samordna länets resurser som att initiera och facilitera samverkan på regional nivå. Därtill har Länsstyrelsen bidragit till utvecklingen av det civila försvaret som en del av det ökade nationella fokuset inom detta område. Länsstyrelsen har bidragit till att stärka de regionala aktörernas förmåga att hantera samhällsstörningar i både fred, kris och under höjd beredskap.

Riskhantering och säkerhet

Länsstyrelsen har under 2023 genomfört insatser kopplat till intern kontinuitetshantering.

Det har bland annat skett genom workshop, övning och framtagande av kontinuitetsplaner. Det har även genomförts ett antal olika aktiviteter kopplat till samhällsviktig verksamhet i länet, bland annat genom en regional workshop för värmebölja och dess påverkan på äldres hälsa. Länsstyrelsen har även, enligt åtgärd i riskhanteringsplaner för Halmstad och Kungsbacka, tillsammans med kommunerna identifierat samhällsviktig verksamhet som riskerar att påverkas av ras och skred samt deltagit i Trafikverkets projekt för samhällsviktig transportinfrastruktur.

Efter inrapportering av Länsstyrelsens risk- och sårbarhetsanalys 2022, har Länsstyrelsen under 2023 tagit fram en populärversion, vilken har publicerats på Länsstyrelsens webbplats. Inom området har tvärsektoriellt arbete har skett genom Länsstyrelsens så kallade plangrupp i granskning av detalplaner och arbetet med klimatanpassning.

Skydd mot olyckor, räddningstjänst

Enligt de lagkrav om ändringar i förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor ska det finnas förberedda skyddsåtgärder för de som bor i den yttre beredskapszonen. Under året har Länsstyrelsen i Hallands län fortsatt haft implementering av de förändrade beredskapszoner som högsta prioritet. Utbyggnaden av utomhusvarningssystemet är slutfört och det som återstår är den pågående utdelningen av varningsmottagare (RDS-mottagare) i yttre beredskapszonen. Detta beräknas vara klart kvartal 1, 2024. Vid utdelningen av varningsmottagare och utbyggnaden av utomhusvarningssystemet har Länsstyrelsen genomfört kommunikationsinsatser och varit aktiva i media samt svarat på allmänhetens frågor. Länsstyrelsen har även kompletteringsutdelat jodtabletter och broschyrer samt förvaltat avtal för utomhusvarning och fasta mätplatser.

Utrymning har varit ett prioriterat område under året. Det är ett område som berör olika samhällsstörningar och är applicerbart även med ett totalförsvarsfokus. Under året har det genomförts en utrymningsövning vid Ringhals som är en del i utvecklingsarbetet.

Medarbetare vid Länsstyrelsen har under året varit i Japan under två tillfällen och även deltagit i en strålningsmättningsövning som anordnades av IAEA och en studieresa, med fokus på sanering och återställning efter olyckan i Fukushima.

Länsstyrelsen Halland har ingått i två nationella projekt (Personalstrålskydd och Nationella beredskapsplanen) och drivit ett nationellt projekt (Initial hantering vid kärnkraftsolycka).

För att öka förmågan med att förbereda, besluta och genomföra skyddsåtgärder vid en kärnteknisk händelse, vilket berör allmänheten men även hälso-sjukvården i hög grad, har länsstyrelsen fördjupat samverkan och begärt en samverkansperson från Region Halland till länsstyrelsens krisledningsorganisation.

Länsstyrelsen har under 2023 prövat fyra verksamheter varav en beslutades omfattas av de bestämmelser som anges i 2 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Därtill har en verksamhet upphört med att hantera farliga varor och därför inte längre omfattas av detta lagstöd.

Enligt inriktning från MSB, är Länsstyrelsen ansvarig för samordning av arbetet med skogsbrandsbevakning. Länsstyrelsen Halland genomförde en upphandling under 2021 tillsammans med övriga sydlän, avtalet förlängdes under sommaren 2023. Ny upphandling kommer genomföras med övriga sydlän under 2025.

Ledningssystem och samband

Omvärldsläget påverkar alltjämt kraven på tillgänglighet till ledningsplatsen. MSB har, i

tillsammans med Länsstyrelsen, ökat underhållet på de system som finns på ledningsplatsen. Denna uppdatering sker som en kontinuerlig utveckling tillsammans med införande av mobila ledningsplats containrar. Länsstyrelsens förmåga att driftsätta och driva mobil ledningsplats har under året bidragit Jordbruksverkets insats i samband med utbrottet av Afrikansk svinpest.

Vidare är Länsstyrelsen i Halland ordförande i det länsstyrelse gemensamma nätverket för samband och ledningsplatser. Den alltmer ökade planeringen mot krigets förutsättningar ställer ökade krav på säkerhetsskyddshöjande åtgärder vilket påverkar prioriteringar och resurstilldelning.

Signalskyddsverksamheten fortsätter att växa i omfång i takt med ökade behov av att kommunicera säkerhetsskyddsklassificerad information. Under året har materiel tillförts så att Länsstyrelsen nu kan verka från flera platser samtidigt i händelse av krig.

Under året har internkontroll signalskydd genomförts vid samtliga kommuner i länet. Vidare har det genomförts utbildningar mot både kommuner och region med detta fokus. Det genomförs systematiska och återkommande övningar där signalskyddet övas både nationellt och regionalt.

Utbildning och övning

Under 2023 har Länsstyrelsen bland annat genomfört den årliga regionala samverkanskursen (RSK), med strategisk inriktning. I kursen deltog 18 deltagare med representation från flertalet av länets aktörer.

Under våren genomfördes två seminarier om pågående dödligt våld (PDV) som riktade sig till chefsnivå hos olika verksamheter i Halland. Seminarierna genomfördes i syfte att öka förståelsen för olika aktörers förmåga, samt utveckla samverkan vid en PDV-händelse. I november genomfördes ett regionalt oljeskyddsseminarium i syfte att tydliggöra Hallands utmaningar och behov av samverkan vid ett oljeutsläpp eller annat ämne som ger betydande påverkan på vår kust. Inom ramen för regleringsbrevsuppdraget för dricksvatten under höjd beredskap, har tre utbildningstillfällen genomförts för länets kommuner och Region Halland. Under 2023 har Länsstyrelsen fortsatt med genomförande av de regelbundna kvartalsövningarna tillsammans med kommuner och Region.

Vidare utgjorde Länsstyrelsen ett motspel till Ringhals blockövning och deltog med räddningsledare och en begränsad stab. Övningen syftade i att öva beslut av skyddsåtgärder och samverkan med Ringhals och SSM, samt rapportering till SSM. Scenariot handlade om kärnkraftsolycka under höjd beredskap, vilket visade på hur komplext det är att bedriva statlig räddningstjänst under höjd beredskap.

Det genomfördes även fem introduktionsutbildningar på Ringhals under året med deltagande av både aktörer i länet och aktörer i angränsande län. Syftet med utbildningen är att få en ökad förståelse för hur kärnenergiberedskapen i Halland fungerar, samt att få en samlad bild av varje aktörs roll och ansvarsområde vid en kärnteknisk olycka.

Civilt försvar och beredskapsplanering

Den säkerhetspolitiska utvecklingen i vår omvärld har under 2023 blivit alltmer problematisk vilket avspeglar sig i ett ökat behov av stöd och vägledning från Länsstyrelsen från övriga samhället. Länsstyrelsens roll som samordnande aktör och högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet har stärkts ytterligare. Länsstyrelsen har bedrivit ett aktivt arbete i uppbyggnaden av totalförsvaret och dess förmåga. Den fortsatta implementeringen

av civilområdesansvariga länsstyrelser och beredskapsmyndigheter med tillhörande sektorsansvar har inneburit ett fortsatt arbete med att finna roller och ansvar mellan Länsstyrelsen och andra myndigheter.

Länsstyrelsen har genomfört föreläsningar och utbildningar för att stärka försvarsviljan och bidra till ökad kunskap om totalförsvaret och krisberedskapssystemet vid flertalet tillfällen och verksamheter i länet. De ökade kraven har också inneburit ett ökat inåtriktat arbete vad gäller beredskapsplanering. Detta innefattar bland annat översyn av både krigsorganisation och övrig verksamhetsprioritering i höjd beredskap vid Länsstyrelsen.

Vidare har Länsstyrelsen bevakat risk- och totalförsvarsfrågor i samhällsplaneringsprocessen i länet främst genom länets plangrupp där kommuner och regionen har samråd med Länsstyrelsen. Det har även genomförts riktade utbildningsinsatser mot dricksvattenförsörjning och arbete mot Energimyndigheten inom ramen för styrelseprocessen.

Vidare har planeringen för att kunna genomföra Vårdlandsstöd påbörjats. Länsstyrelsen har tillsammans med flertalet aktörer i länet utarbetat en "Regional vägledning med metodstöd för vårdlandsstöd". Arbete kring vårdlandsstöd kommer fortsätta under 2024 involverandes flertalet aktörer.

Länsstyrelsens stöd till den kommunala hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens (KHOSS) beredskap har fortgått. Vi deltar på nationella träffar och i en arbetsgrupp gällande underlag för att bedöma kommunal hälso- och sjukvård samt socialtjänsts förmåga inom beredskap och civilt försvar. Länsstyrelsen samverkar kontinuerligt med samtliga kommuner och region Halland.

Länsstyrelsen har till Regeringskansliet, FM/HKV samt MSB och Västra civilområdet redovisat den förmågebedömning som genomförts med deltagande från länets samtliga kommuner och Region Halland. Förmågebedömningen utgår ifrån det regeringsuppdrag som MSB har i denna fråga.

Länsstyrelsen har startat upp en arbetsgrupp Totalförsvaret i Halland för att bidra till ökad civil-militär samverkan. Härvid har det genomförts inledande och inriktande möte. Ytterligare några av de aktiviteter som genomförts kan nämnas samverkan med Länsstyrelsen i Västra Götaland, civilområdeskansliet och LRF för att diskutera livsmedelsförsörjning. Det har även genomförts arbete med att ta fram en plan för krigsveterinärtjänst. Även ett arbete med att ta fram en plan för uttag och förfogande under höjd beredskap fortsätter under 2024.

Arbetsgruppen för gränsövervakning vid höjd beredskap har ej genomfört planerad verksamhet under 2023. Ett utvecklingsbehov föreligger i och med att arbetet avvaktar resultat av ett samlat nationellt arbete.

Länsstyrelsen har genomfört en informationsträff där samtliga frivilliga försvarsorganisationer (FFO) var inbjudna. Under året har länsstyrelsen deltagit i regionala resursgruppens (RRG) samtliga ledningsgruppsmöten. Vidare har länsstyrelsen deltagit vid RRG övning/utbildning "oljeutsläpp till Havs".

Länsstyrelsen har deltagit i en nationell övning kring rapportering under höjd beredskap, genomfört workshop med Trafikverket och andra aktörer inom transportsektorn och deltagit vid flertalet samverkanstillfällen med Försvarsmakten på lokal och regional nivå samt representerat i det länsstyrelsegemensamma nätverket för totalförsvaret.

Länsstyrelsen har hanterat och godkänt skyddsobjekt enligt inkomna ansökningar.

Krisberedskap

Under sensommaren drabbades länet av en röd vädervarning genom stormen Hans. Under hanteringen genomfördes ett antal samverkanskonferenser med berörda aktörer. Som en del i utvärderingen, genomfördes en erfarenhetskonferens med berörda aktörer.

Länsstyrelsen har under 2023 genomfört två regionala råd för samhällsskydd och beredskap. Vid dessa träffar deltar representanter från kommuner, Försvarmakten, Polisen, länets räddningstjänster, Trafikverket, Sveriges radio med flera. Träffarna har berört ämnen så som information om räddningstjänst i krig, erfarenheter efter inträffade samhällsstörningar, lägesbild över Sveriges cybersäkerhet, Hallands nya räddningsledningssystem med mera.

Länsstyrelsen har haft fortsatt kontinuerlig dialog med kommuner och Region, genom regelbundna månadsavstämningar och regional verksamhetsplanering. Länsstyrelsen har deltagit vid nationella konferenser i syfte att utveckla egen förmåga till stöd för kommuner och region. Länsstyrelsen har under året även varit fortsatt samordnande av kommunerna och regionens arbete med POSOM och PKL.

Under hösten 2023 har arbete med trygghetspunkter kommit igång, och i november genomfördes en workshop i syfte att genom diskussioner och samverkan skapa förutsättningar till att utveckla arbetet med kommunala trygghetspunkter, samt att vidareutveckla kunskap om den hjälp som frivilliga kan bidra med.

Seveso

Länsstyrelsen Halland hade som mål under 2023 att utföra tillsyn verksamheter på den högre kravnivån minst en gång per år, om det inte finns särskilda skäl att förlänga tillsynsintervallet för den enskilda verksamheten. Länsstyrelsen har glesat ut tillsynsintervallet för en verksamhet på den högre kravnivån.

Verksamheter på den lägre kravnivån ska få tillsyn minst var tredje år.

Sevesotillsyn bedrivs främst genom återkommande tillsynsbesök hos verksamheterna, men även genom granskningar av inskickade dokument, deltagande vid samråd och rådgivning. Det är möjligt att utföra oanmäld tillsyn, men de flesta inspektioner är föranmälda. Brister som upptäcks vid tillsynen följs upp.

Resultatbedömning

Riskhantering och säkerhet

Arbete med kontinuitetshantering stärker myndighetens motståndskraft och ökar organisationens robusthet. Genom gemensamma aktiviteter med aktörer i länet, bidrar Länsstyrelsen till att utveckla aktörernas förutsättningar till egen ökad förmåga. Genom identifiering av verksamhet i länet som riskerar att påverkas av ras och skred, analyseras och värderas risker samt sårbarheter som kan leda till störningar i länet. Deltagande i plangrupp bidrar till att risk- samt beredskapsperspektivet beaktas i den fysiska planeringen. Med hjälp av en populärversion för RSA är det möjligt att på ett enkelt sätt visa och presentera den riskbild som finns för Halland, och som stöd även för kommunikation avseende risker inom det geografiska området.

Trots att arbetet under året utvecklats i positiv riktning kan det konstateras att åtgärder kopplat till länets riskhanteringsplaner avseende översvämning i Kungsbacka och Halmstad har genomförts i begränsad omfattning med anledning av vakant tjänst.

Det sammanvägda resultatet bedöms som **gott** med utvecklingsbehov.

Skydd mot olyckor, räddningstjänst

Arbetet med att öka antalet ljudsändare i yttre beredskapszonen bidrar till en god förmåga att varna allmänheten utomhus vid en kärnkraftsolycka. Därtill kommer utdelningen av RDS-mottagare bidra till ökad förmåga att varna allmänheten. Genom kommunikationsinsatserna under året så har allmänheten fått ökad kännedom och kunskap om de förberedda skyddsåtgärderna i beredskapszonerna. Årets aktiviteter har stärkt samverkan mellan regionala och lokala aktörer, kärnkraftslänen, angränsande länsstyrelserna samt nationella aktörer. Därtill har genomförda övningar och utbildningar resulterat i en positiv förmågeutveckling och ökat länsstyrelsens förmåga att omhänderta en kärnteknisk olycka.

Under året har det genomförts 124 skogsbrandflygningar där 11 bränder upptäckts vilket bidragit till tidigare insatser för räddningstjänsterna och förhindrande av utveckling till större och mer omfattande skogsbränder.

Det sammanvägda resultatet bedöms som **gott**.

Ledningssystem och samband

Länsstyrelsens förmåga att hantera ledningsplatser och tillhörande sambandssystem har stärkts under året. Det kan dock konstateras att nya förutsättningar utifrån det förändrade omvärldsläget kräver en ständig utveckling och följsamhet utifrån teknikutveckling och krigets krav. Detta innebär att det kommer krävas fortsatt utveckling för att hantera långsiktiga beredskapshöjande åtgärder inom Länsstyrelsen.

Det sammanvägda resultatet bedöms som **gott**.

Utbildning och övning

Länsstyrelsen har deltagit i flertalet övningar och samverkans situationer med fokus på totalförsvaret vilket bidragit till en ökad förståelse för kraven i höjd beredskap och ytterst krig. Därtill har det genomförts övningar och utbildningar inom kärnkraftsområdet vilka bidragit till en ökad kunskap och förmåga att omhänderta konsekvenserna av en kärnkraftsolycka i såväl fred som krig. Samverkanskurser och riktade utbildningar mot utsedda tjänstemän i beredskap har bidragit till en högre grad av samsyn av respektive aktörs roll och ansvar vid en samhällsstörning, vilket på sikt stärker krishanteringsförmågan och förmågan att omhänderta dess konsekvenser.

Vidare har genomförda seminarier inom ramen för PDV (pågående dödligt våld) bidragit till ett synliggörande av betydelsen av alla insatser och behov, vilket stärker länets förmåga att tillsammans förebygga och hantera en sådan händelse. Det genomförda oljeskyddsseminariet bidrog till aktuella erfarenheter och lärdomar från Blekinges hantering under hösten. Därtill har det genomförts riktade utbildningar mot dricksvattenförsörjning, vilket bidragit till ökad kunskap och utvecklade planer i länet och ett fortsatt arbete med kontinuitetsplanering. Som ett led i detta följs utbildningen upp med ett fortsatt arbete med en länsövergripande nödvattenplan.

Det sammanvägda resultatet bedöms som **gott**.

Civilt försvar och beredskapsplanering

Omvärldsutvecklingen och ökande kraven att utveckla det civila försvaret har ställt ökade krav på flexibilitet och tvärspektoriellt arbete på alla nivåer. Tidigare arbetsmönster och roller

kan behöva utmanas för att möta de ökade kraven och att snabbt nå effekt. Vid Länsstyrelsen har det genomförts fortsatta ansträngningar inom flertalet områden för att möta behoven i totalförsvarsplaneringen. Det bidrar till intern stabilitet och stadga och ytterst till ökad robusthet och uthållighet i länet.

Därtill har beaktandet av risk- och totalförsvarsfrågor i interna arbeten bidragit till ett perspektiv som bidrar till en samhällsutveckling som är välplanerad och också tar hänsyn till aktuella risker. Vid genomförda arbeten kring dricksvattenförsörjning synliggörs kontinuitetshantering vilket bidrar till ökad förmåga att förebygga och hantera flertalet kriser.

I utvecklingen av totalförsvaret genomförs det flertalet arbetsgrupper och samverkansträffar vilket ska ses som viktigt när alla parter tillsammans ska utveckla förmågor inom samma område. Det kan konstateras att nätverken är av stor betydelse för att utbyta erfarenheter och ge samsyn i olika frågor mellan alla aktörer. I detta har Länsstyrelsen en avgörande roll som högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet. Tillsammans utvecklar vi vår totalförsvarsförmåga.

Länsstyrelsen har fortsatt god handläggning av skyddsobjekt samt hantering av besluten.

Det sammanvägda resultatet bedöms som **gott**.

Krisberedskap

Det genomförs systematisk utveckling av större händelser såsom efter stormen Hans, med både intern och extern utvärdering (dnr 457-5511-2023). Genom erfarenhets konferenser och utredningar, kan lärdomar dras om vilka konsekvenser stormen medförde och hur länets krisberedskap kan utvecklas.

Därtill bidrar de regionala samverkansträffarna med kunskapshöjning inom relevanta ämnen, utvecklar samverkan genom nätverkande och stärker Halland som län. Även de regelbundna avstämningarna med kommuner och Region bidrar till att skapa en god bild av hur arbetet i länet utvecklas avseende krisberedskap och höjd beredskap. Länsstyrelsen kan på så vis också tidigt identifiera eller motta behov av stöd i arbetet.

Slutligen kan det konstateras att arbetet med trygghetspunkter är en viktig del av att stärka länets robusthet och möjlighet för allmänheten att känna trygghet om det sker en större kris eller krig. Detta arbete fortsätter under 2024 genom framtagande av regional riktlinje för trygghetspunkter. Det är viktigt att prioritera de länsövergripande gemensamma projekten då det bidrar till en högre samsyn kring hur länet ska agera och hantera en specifik händelse. Genom denna form av arbeten, stärks samverkan mellan de berörda aktörerna.

Det sammanvägda resultatet bedöms som **gott**.

Seveso

Länsstyrelsen har genomfört den tillsyn som var inplanerad för 2023, har granskat de dokument som har lämnats in och deltagit i inkommande samråd. Resultatet från genomfört Sevesoarbeta under året har därför bedöms som **gott** samt har bidragit till en hållbar planering för kommande års tillsyn.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A4 Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A5 Strandskyddstillsyn och tillsynsvägledning m.m.	Regleringsbrev
1A6 PFAS - övervakning, inventering och kartläggning m.m.	Regleringsbrev
1A7 Förorenade områden	Regleringsbrev
1A8 Ingen övergödning - miljö kvalitetsmålet	Regleringsbrev
1A9 Dricksvatten enligt EU-direktiv	Regleringsbrev
1A11 Nationella och regionala skogsprogram	Regleringsbrev
1B1 Naturvård - regional samordning och ledning	Regleringsbrev
1B2 Restaurering ängs- och betesmarker - nationellt program	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. De ska också utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- Samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala naturvårdssatsningar och vattenvårdsprojekt.
- Skydda områden och arter genom bland annat beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- Bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden.
- Besluta om tillstånd och dispenser för naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken.
- Ansvara för provning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning.
- Samordna vattenförvaltningsarbetet genom de fem vattenmyndigheterna.
- Ansvara för samråd, yttranden och tillstånd för mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- Planera och genomföra tillsyn och ansvara för regional samordning och tillsynsvägledning samt vidareförmedling av statliga bidrag.
- Samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.

- Kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden.
- Genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.

Generationsmålet är det övergripande målet för miljöpolitiken och beskriver att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver miljömålen och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete:

- Alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen ska vara omprövade enligt Miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden överlag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljötillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitikerna är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras under 2022-2042.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	64,1	67,3	66,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	36,9	39,9	40,1
Antal årsarbetskrafter män	27,2	27,4	26,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 220	2 260	2 393
Antal beslutade ärenden	2 212	2 339	2 313
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	122	93	86
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	111 286	123 394	105 761
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	28 968	55 231	26 073

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2023	År 2022	År 2021
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen (st.)	Alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen ska vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprövning	NikITA1)	0	22	25	25

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2023	År 2022	År 2021
Areal strikt skyddad natur (nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO)) (ha)	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾		32 739	32 727	30 814

1) Ärendesystem, Länsstyrelsen

2) Utdrag från Naturvårdsverkets system

Antal ej beslutade ärenden äldre än två år har ökat med cirka 50 % från 86 (2021) till 122 (2023). Till viss del beror det på många prövningsmål som pågår hos Mark- och miljödomstolen och att dessa drar ut på tiden. För de tillsynsärenden som berörs är det en effekt av neddragningar och en pressad arbetssituation

Resultatredovisning

Miljömålsarbetet

Inom uppdraget om miljömålssamordning anordnades en regional Miljömålskonferens med tema klimat, som samlade närmare 200 regionala aktörer och där ökad samverkan och kunskapshöjande insatser stod i fokus.

Den regionala uppföljningen av miljömålen har genomförts i begränsad omfattning och endast tre mål fick nya, uppdaterade texter. Uppdatering av indikatorer på regional nivå har genomförts och publicerats, vilket medför att nya data finns tillgänglig för andra aktörer att ta del av, vilket bidrar till att öka medvetenheten om de miljöproblem som finns.

Länsstyrelsen har deltagit i regionala konferenser och haft samverkan med kommunernas hållbarhetsstrategier, vilket bidrar till samverkan och spridning av goda åtgärdsexempel. Information från nationella myndigheter har spridits till berörda aktörer. För samverkan inom miljömålsnätverket och för att driva på åtgärdsarbetet har länsstyrelsen deltagit i nationella arbetsgrupper och seminarier från RUS.

Miljöövervakning

Länsstyrelsen har genomfört miljöövervakning enligt program för regional miljöövervakning, nationell miljöövervakning samt kalkeffektuppföljning. På grund av minskad budget har vi blivit tvungna att göra vissa neddragningar, exempelvis har delprogrammen för grundvattenövervakning och miljögifter prioriterats bort helt. Delprogrammet omdrevssjöar har minskats till hälften.

Miljöövervakningen har gett ökad kunskap om tillståndet i länet och resultaten har presenterats i flera rapporter, bland annat om epifytiska mossor och lavar, Hallands populationer av strandängsfåglar och häckande fåglar i landskapet. Hallands län har deltagit i

delprogrammet miljöhälsoenkäter där ett förtätnat urval av enkäter har skickats ut av SCB under 2023. Länsstyrelsen har arbetat med Hallands kustvattenkontroll och följt upp bottenfaunan i Kungsbackafjorden och Vendelsöarnas naturreservat. Vidare har karteringen av sjöfågel på utsjöbankar fortsatt liksom karteringar av bubbelrev. En förutsättning för ett rikt djurliv i rinnande vatten är den omfattande kalkningen som bedrivs i Halland. För att följa upp dess effekter görs elfisken, nätprovfisken, vattenprovtagningar, bottenfaunaundersökningar samt övervakning av kiselalger.

Tillsynsvägledning

Tillsynsvägledning sker i enlighet med fastställd tillsynsvägledningsplan och har under 2023 genomförts i form av handläggarträffar på plats i Länsstyrelsens lokaler. Träffarna har fördelats över året och teman har varit förbränning, strandskydd, avfall, buller och energitillsyn. För avloppsreningsverk respektive små avlopp har kommunerna anordnat träffar i länet, där Länsstyrelsen har deltagit. Nyhetsbrev inom avfallsområdet tas fram och förmedlas via Tillsynsportalen Väst, liksom annan allmän tillsynsvägledning. Vägledning sker även via mejl och telefon, när inspektörer i de olika kommunerna hör av sig med frågor.

Tillsynsvägledning för strandskydd har under 2023 utförts i form av information vid förfrågan från kommunerna via mejl eller telefonsamtal.

Tillsynsvägledning sker även genom Miljösamverkan Väst och Tillsynsportalen Väst där Länsstyrelsen deltar aktivt. Under 2023 har Miljösamverkan Väst hållit i utbildning om bryggerier för livsmedelsinspektörer och anordnat smittskyddsövning inom samverkan smittskydd. Två tillsynsprojekt har genomförts under året med fokus på bygg- och rivningsavfall och släckvatten. Utöver det har handläggarstöd tagits fram för användning avfall för anläggningsändamål och yrkesmässig hygienisk verksamhet samt en gemensam mall för tillsynsplan och kontrollplan. Miljösamverkan bedriver även kompetens- och verksamhetsutveckling i form av kommunikation- och bemötandebildningar, chefsamverkan och utbildning i personlig effektivitet.

Miljösamverkan Sverige är ett viktigt forum och där har Länsstyrelsen deltagit i ett projekt om enhetlig tillsynsredovisning som startade under 2023. Projektet fortsätter under 2024.

Flertalet träffar har hållits under året med fokus på avfallsbrottslighet varav en tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland och en med Länsstyrelsen Skåne. Handläggare från länets kommuner deltog tillsammans med handläggare från länsstyrelsen. Deltagandet i samverkansgrupper ökar samsynen och förståelsen för problematiken kring miljöbrott och avfallsbrottslighet. Ny vägledning inom området har givits ut av Naturvårdsverket varpå mycket fokus har lagts på hur kommunerna kan implementera stödet i tillsyn.

Under 2023 har arbete med att följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet, den tillsyn som delegerats till den kommunala nämnden, prioriterats ned. Således har ingen av kommunerna besökts i detta syfte.

Utifrån avloppsdirektivets bestämmelser ska uppgifter avseende avloppsreningsverk varje jämnt år redovisas till EU-kommissionen. Begäran om stöd inför 2024 års periodiska rapportering av Sveriges efterlevnad av avloppsdirektivet kom från Naturvårdsverket under hösten 2023. Granskningsarbetet är en omfattande och tidskrävande uppgift för samtliga involverade parter. För Länsstyrelsen i Hallands län innebär det att vidareförmedla information ut i länet, sammanställa och översiktligt granska det underlag som kommunerna lämnar in och sedan redovisa länets sammanställda, genomgångna underlag till Naturvårdsverket. I Hallands län är all tillsyn över avloppsreningsverk delegerad till den

kommunala nämnden. Det betyder att Länsstyrelsen inte har något tillsynsansvar, men en tillsynsvägläddande roll gentemot tillsynsmyndigheterna i länet. Länsstyrelsens roll i granskningen av efterlevnad av avloppsdirektivet innebär kontakt med såväl tillsynsmyndigheter som verksamhetsutövare och går således utöver det tillsynsvägläddande ansvaret.

Skydd av områden och arter

Bevarande

Under året har länsstyrelsen tecknat överenskommelser med markägare om att få bilda naturreservat på 594 hektar mark. Markåtkomsten kostade 57 miljoner kronor, vilket är den högsta summa som gått till markåtkomst för skydd av natur i Hallands län någonsin. Länsstyrelsen har även fattat beslut om två nya och ett utvidgat naturreservat. Dessa täcker 83 hektar, och den totala arealen naturreservat i länet är därmed 28 474 hektar. De nya reservaten skyddar ädellövskog, skogs-myr-mosaik och sandhed. Länsstyrelsen har även skrivit två naturvårdsavtal.

Vi har också deltagit i arbetet med att ta fram en ny nationell strategi för formellt skydd av skog, som i högre grad bygger på frivillighet.

Under året har karteringarna av den ovanliga Natura 2000-naturtypen bubbelrev fortsatt, och ytterligare fynd har gjorts. Vi har även karterat Natura 2000-naturtyper i ett Natura 2000-område och naturreservat för att kunna ta fram en ny skötselplan som ger bättre förutsättningar för att bevara områdets värden.

Förvaltning av skyddade områden

Efter kraftigt minskad budget för skötsel av skyddad natur fick reservatsförvaltningen bromsa och pausa pågående och avtalade uppdrag samt prioritera bland årets planerade skötsel. För skötsel i de öppna och hävdade markerna utfördes ett par avtalade stängslingar för betesdrift men resterande fick pausas, de restaureringar i hävdade marker som var i gång avslutades men inga nya startades upp. Naturvårdsbränningar hölls på låg nivå och utfördes främst i egen regi med Länsstyrelsens egna brännarlag. Ängsskötseln sattes på paus och endast där vi har avtal med markägare eller föreningar utfördes. Under tidig höst fick vi möjlighet att utföra ängsslåtter i ytterligare några områden, tre rikkärr, där slåttens kunde bekostas med medel från Våtmarkssatsningen.

Åtgärder i skogsmiljöer kunde finansieras framför allt med intäkter som föll ut då vi ersatte granplantage med lövskog.

I stort stoppades all form av gränsmarkering i skyddade områden, endast administrativt arbete utfördes under året.

En planerad renovering av ett hus kunde genomföras men utöver detta kunde endast akuta underhållsåtgärder utföras på resterande fastighetsbestånd.

Tack vare ett bidrag om 2,6 mkr för friluftsliv och turism i skyddade områden från Region Halland kunde många friluftsrelaterade uppdrag återupptas till en normal underhållsnivå.

Åtgärderna redovisas mer detaljerat i återrapporteringen till Naturvårdsverket.

Prövning och tillsyn i naturreservat, artskydd, terrängkörning och vilthägn

Länsstyrelsen har under året fattat beslut i 77 ärenden avseende dispenser och tillstånd i naturreservat, artskydd, terrängkörning och vilthägn. 45 av dessa har haft längre handläggningstid än sex månader.

Länsstyrelsen arbetar löpande med att förbättra prövning och tillsyn genom arbete med rutiner och mallar.

Vidareförmedling av statligt stöd

I länet bedrevs naturvård- och friluftsverksamhet inom ett sextiototal fleråriga lokala naturvårdsprojekt (LONA) och samtliga kommuner har pågående projekt. För 2023 har fyra nya projekt beviljats bidrag. Det inkom totalt 18 ansökningar, fem för LONA-våtmark och 13 för LONA-ordinarie. Då budgeten för LONA-ordinarie endast fick gå till pågående projekt avslag vi samtliga inom den kategorin. Ett LONA-våtmarksprojekt avslogs på grund av uppfyllnadskrav samt medelsbrist.

LONA-bidraget möjliggör kommunalt naturvårdsarbete i en större omfattning vilket till exempel har bidragit till större hänsyn vid exploatering av grönområden i tätorter, ett mer strategiskt naturvårdsarbete samt ett ökat friluftsliv. De långsiktiga effekterna av alla pågående projekt är att naturvårdsarbetet uppmärksammas på ett lokalt plan och närmare länets invånare. Inom LONA genomförs naturvårdsprojekt som gynnar många arter och habitat i hela länet. Lokala bidrag är viktiga för engagemanget kring naturvård samt samhällsplanering för fortsatt skydd, bevarande och upprustning av Hallands natur.

Under året har bidrag beviljats till nya lokala vattenvårdsprojekt samt att LOVA-projekt har genomförts i Länsstyrelsens egen regi. I länet bedrevs ett tjugotal fleråriga projekt med flera olika aktörer i hela länet. Alla projekts resultat och genomföranden registreras och återspeglaras till Havs- och vattenmyndigheten.

För 2023 godkändes sju nya projekt samt tio projekt inom Länsstyrelsens egen regi. Alla inkomna projekt som uppfyllt kriteriet för bidrag har beviljats medel. Dock har hälften av ansökningarna inte godkänts på grund av prioriteringar samt icke uppfyllda krav för bidrag. Då mindre medel gick till externa ansökningar kunde Länsstyrelsen istället satsa på flera projekt i egen regi. Bland annat prioriterades projekt inom kalkningsuppföljningen.

Satsningen på åtgärdssamordning i länet fortsätter att öka åtgärdstakten inom området våtmarker med fokus på övergödning. Flera ansökningar inom stödsystemet LONA, LOVA och landsbygdsprogrammet/ strategiska planen visar att deras arbete ger resultat för lokalt engagemang hos markägare. LOVA-bidraget är en förutsättning för att naturvårdsarbetet med vattenfokus kan fortsätta i den takt som är idag. Bidraget har i större omfattning spridits till mindre aktörer så som vattenråd, föreningar och ideella sammanslutningar som ger en lokal förankring och positiva effekter på närmiljön.

Under 2023 har två dricksvattenprojekt slutredovisats, där båda har beviljats slutligt medel. Slutrapportering inklusive en ekonomisk redovisning av förbrukat medel sker i februari 2024 i enlighet med anvisningar från Havs- och vattenmyndigheten.

Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP)

Inom ett 20-tal åtgärdsprogram för hotade arter och biotoper har aktiva åtgärder i fält genomförts under året, i form av skötsel, restaurering, stängsling och direkta populationsförstärkande åtgärder.

Hotade miljöer för bland annat ginst och ginstlevande fjärilar och vilda bin har förbättrats, blivit mer blomrika och bomiljöer i blottad sand har skapats genom naturvårdsbränningar och grävningar.

För att förstärka populationer av mosippa och martorn har utsättning och uppföljning utförts. Utredningar har beställts för att bland annat kartlägga behov och planera för åtgärder kopplat till strandängar och rikkärr.

Inventeringar och uppföljningar av havsnejonöga, ginstfjärilar, havsmurarbi, gulfläckig igelkottsspinnare och vityxne har genomförts.

Länsstyrelsen samverkar med andra aktörer i länet som har verksamheter i områden med många hotade arter, så som vid Försvarmaktens skjutfält vid Mästocka och Ringenäs.

Inom ÅGP för strandängsvadare och sydlig kärrsnäppa och projektet "Myllrande kust" har vi samverkat med Hallands jägarförbund, jaktvårdskretsar i berörda områden, länets ornitologiska föreningar, Falkenbergs kommun, förvaltare, Nordens ark och Birdlife Sweden för att bygga upp en struktur/organisation kring predator kontroll/naturvårdande jakt.

Inom ÅGP Ljunghed anordnades en nationell konferens för att diskutera hur vi bäst sköter olika typer av hedar med hänsyn till deras hotade arter. Ljunghederna tillhör de mest värdefulla miljöerna för hotade arter och finns i många trakter i södra Sverige. Konferensen innehöll föreläsningar av kunniga naturvårdsbiologer och forskare samt exkursioner för att skapa diskussioner och erfarenhetsutbyte kring skötsel så som bränning, betesdrift och markstörning.

Åtgärderna redovisas mer detaljerat i särskild ordning till Naturvårdsverket.

Invasiva främmande arter (IAS)

Bekämpningsinsatser har gjorts för både landlevande och vattenlevande invasiva främmande arter. Prioriterade landlevande arter har varit bekämpning av gul skunkkalla i Natura 2000-området Fylleåns avrinningsområde. Inom vattenlevande arter har bekämpning av sjögull och vattenpest bekämpats i ett vattendrag. Inventering av smal vattenpest/vanlig vattenpest har gjorts i fyra större vattendrag.

Våtmarker

För året 2023 blev Länsstyrelsen i Halland beviljat medel för tretton våtmarksprojekt med en totalbudget på 6 355 000. Flera projekt är fleråriga med fokus både på återvätnings och biologisk mångfald. De två större projekten som bedrivs inom länet är åtgärdsprogram för hotade vadare på strandängar samt återvätningsprojekt. Inom strandängsprojektet ligger fokus på att skapa öppna ytor och förhindra igenväxning genom röjningar och slåtter. Även restaurering av strandängar genom igenläggning och pluggning av diken.

För återvätningsprojekten är fokus på igenläggning och pluggning av diken i torvmarker samt borttagning av vedartad vegetation. Övriga projekt inbegriper utredningar, restaureringar och förberedelser inför åtgärder. Inom flera projekt avropas konsult hjälp

inom befintliga ramavtal vilket är viktigt för framgången inom restaureringsarbetet för våtmarker.

2023 har totalt 176 ha våtmarksyta restaurerats i form av pluggning och igenläggning av diken, röjningar på mosseplan, slåttring och i vissa fall bränningar inom skyddade områden och ÅGP. För de våtmarker som har anlagts eller restaurerats under 2023 förväntas effekten av ökad biologisk mångfald bli påtaglig. Många av våtmarkerna är grunda och ger goda förutsättningar för bland annat groddjur och vattenlevande makrofytter.

I budgeten för våtmarker har även personalkostnader inkluderats vilket bidragit till ett effektivare arbete kring våtmarksrestaurering. Möjligheten till fleråriga projekt har skapat förutsättningar till ett bredare åtgärdsarbete samt flexibilitet för eventuella förändringar under arbetes gång.

Restaurering av ängs- och betesmarker – nationellt program

Länsstyrelsen har tagit del av information och deltagit i diskussioner kring framtagandet av ett nationellt program för restaurering av ängs- och betesmarker.

Samordning av naturvårds- och friluftslivsarbetet

Den goda dialogen med medborgarna har som tidigare varit en viktig del i naturvårdsarbetet under året. Deltagande i olika dialog- och samrådsgrupper prioriteras i det dagliga arbetet. Processen med skydd av natur sker i en öppen och nära dialog med berörda och nästan uteslutande på frivillig basis. Länsstyrelsen satsar på en omfattande målgruppspecifik kommunikation i sociala medier och diverse nyhetsbrev.

Länssamordning i samtliga områden sker genom att Länsstyrelsen bjuder in kommuner och intresseorganisationer till regelbundna tematiska samordningsmöten (se rapportering för enskilda områden). Utöver detta lyfts naturvårdsfrågorna även i länsstyrelseövergripande träffar, bland annat länsledningens kommundialoger, möten med intresseorganisationer och näringslivet samt naturvårdsdirektörens regelbundna träffar inom det regionala skogsprogrammet. Länsstyrelsens årliga regionala miljömålskonferens förblir den centrala samlingspunkten för alla i länet som engagerar sig för naturvården, den biologiska mångfalden och miljön i Halland. Genom intern och extern samverkan har fler våtmarker restaurerats och anlagts inom länet. Flera aktuella våtmarkslägen identifieras och genom tilldelning av medel genomförs förstudier, markägarkontakt, anläggning och restaurering. Prioriteringar följer de instruktioner som medföljer det medel som länsstyrelsen blir tilldelade av Naturvårdsverket.

Länsstyrelsen har under året verkat för att uppnå en bred samsyn i länet kring friluftspolitiken. Myndigheten har genom ett flertal möten och workshops lett en dialog med friluftslivets aktörer i länet (region, kommuner, föreningslivet) hur denna samsyn kan återspegla sig i en regional friluftsstrategi. Allmänheten har involverats genom enkäter och samtal vid friluftsevenemang. Friluftsuppdraget har genomförts i nära samarbete med folkhälsouppdraget för att uppnå synergieffekter (till exempel samplanering av evenemang) då en förbättrad och mer jämlik hälsa är central i båda uppdragen. En mer detaljerad redogörelse för friluftsuppdraget lämnas till Naturvårdsverket.

Nationellt och regionalt skogsprogram

Tidigare år har Länsstyrelsen samordnat arbetet med det regionala skogsprogrammet genom en handläggare som ordnade regelbundna möten med referensgrupp och arrangerade aktiviteter för att uppnå målen i programmet. Under 2023 fanns inga tilldelade medel för detta och Region Halland tog på sig rollen som sammanhållande part, men med betydligt lägre ambitioner än tidigare.

Referensgruppen, som består av representanter från Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, Region Halland, LRF och Södra skogsägarna, har fortsatt att träffas för att samverka om programmet. 2019-2022 träffades gruppen ungefär en gång i månaden, under 2023 blev det istället en gång i kvartalet. Det ordnades vissa aktiviteter, men även det med en betydligt lägre ambitionsnivå. Bland annat hade vi en arbetsgrupp som tog fram idéer om hur man bättre kan förvalta jaktbart vilt och samtidigt minska skadorna på produktionsskog.

Dammsäkerhet och vattenverksamhet

Dammsäkerhetstillsynen har fortsatt att utvecklas, delvis beroende på att dammägarna haft mycket egenkontrollaktiviteter under året och att tillsynsmyndigheten inbjudits att medverka vid dessa. Intern kompetenshöjning har skett genom att en handläggare under året avslutat Energiföretagens 2-veckors RIDAS-kurs.

Projekt Varbergstunneln, som rör dubbelspår för järnväg på Västkustbanan har fortsatt att löpa på med månadsvisa tillsynsmöten. Ett större inläckage än förväntat i bergtunnlarna har föranlett att Trafikverket lämnat in en ansökan om tillstånd till ytterligare grundvattenbortledning. Länsstyrelsen har yttrat sig till domstolen över kompletteringsbehov och över ansökan. Projektet går nu gradvis över i en ny fas, driftskedet, vilket innebär att uppgifterna för tillsynsmyndigheten till viss del ändrar karaktär och att behovet av löpande tillsynsmöten kommer minska när tunneln nu är framdriven i sin helhet.

Ytterligare ett större projekt har inletts. Det gäller ett nytt vattenkraftverk i Lagan. Projektet kommer att föranleda en stor arbetsinsats för Länsstyrelsen under prövningen i domstol, men även under byggnationen om tillstånd medges. Bolaget har haft samråd med bland annat Länsstyrelsen och Länsstyrelsen har yttrat sig över samrådsunderlaget.

Vattenförvaltning

Under 2023 har arbetet med att klassa länets alla vatten påbörjats med att bedöma olika påverkanskällor på vattenförekomsterna. Resultatet av arbetet kommer ett par år fram i tiden när hela klassningsarbetet är klart. Bedömningarna ligger till grund för framtagandet av miljökvalitetsnormer för vatten samt för prioriteringar av åtgärdsarbetet och inkommande ansökningar av olika bidrag för vattenvårdande åtgärder.

Under året har Länsstyrelsen deltagit i ett pilotprojekt för att ta fram en arbetsmetod för att bedöma kraftigt modifierat vatten i jordbruksområden. Havs- och vattenmyndigheten leder projektet och deltar gör även vattenmyndigheten och berört vattenråd. Arbetet pågår även 2024 och resultatet kommer att ligga till grund för hur länsstyrelserna kan bedöma kraftigt modifierat vatten enligt den nya vägledningen.

Länsstyrelsen besökte alla sex kommuner i länet under våren för att informera och ha en dialog om vattenmyndigheternas nya åtgärdsprogram (2021-2027). Besöken gav kommunerna möjlighet att ställa mer långtgående frågor för en djupare förståelse om vad som förväntas av dem.

Under året gav Länsstyrelsen vattenråden möjlighet att söka samverkansmedel då vattenmyndigheten i Västerhavets distrikt upphörde att bevilja ekonomiskt stöd till vattenråden. Många av vattenråden är ideella föreningar och länsstyrelsens bidrag resulterade i att vattenråden kunde fortsätta sin verksamhet som syftar till att främja allmänhetens delaktighet i genomförandet av EU:s vattendirektivet.

Dricksvatten enligt EU-direktiv

Under året har en screening av fem dricksvattenförekomster i länet genomförts. Inom screeningen har små till medelstora dricksvattenförekomster valts ut där kommunen är huvudman. Provtagning har utförts på ett ytvatten och fyra grundvatten. Resultatet kommer att vara ett underlag till kommande riskbedömningar av tillrinningsområdena för uttagspunkterna. Arbetet ingår i ett pilotprojekt som kommer att ligga till grund för den metodutveckling vattenmyndigheterna tar fram för arbetet med dricksvattendirektivet.

Nationella planen för moderna miljövillkor

Fokus under året har varit att svara på remisser från domstolen för de anläggningar som lämnade in ansökningar under 2022, vilket har bidragit till att prövningarna är närmare mot att verksamheterna ska ha moderna miljövillkor. Under året har en anläggning erhållit ett modernt miljötillstånd för fortsatt drift. Prövningarna och moderna miljövillkor bidrar till att uppnå miljö kvalitetsnormer, uppsatta bevarandemål och miljömålet Levande sjöar och vattendrag.

Utöver remisserna har också samverkan inför prövning pågått i ett prövningsområde. Samverkan syftar till att förenkla processen för verksamhetsutövarna och att höja nivån på de ansökningar som lämnas in. Arbetet har främst inneburit förberedande arbete i form av att ta fram en nulägesbeskrivning som samlar befintlig kunskap, vilket underlättar för verksamhetsutövarna att ta fram sin ansökan. Nulägesbeskrivningen är också grunden i de fortsatta diskussioner som förs kring behovet av miljöanpassning vid respektive anläggning och prövningsgruppen i stort. Processen ger en intern samsyn och kunskapsförankring inom länsstyrelsen, vilket leder till snabbare handläggning i kommande steg.

Vägledning och rutiner finns på plats i större utsträckning. Länsstyrelsen har genomfört sitt uppdrag som remissinstans under prövning i mark- och miljödomstolen. I viss mån har förlängda yttrandetider begärts. Detta beror i viss mån på resursbrist, men kan också anses vara en kvardröjande effekt av de forcerade samverkansprocesser som genomfördes innan ansökningarna lämnades in. En verksamhet har fått moderna miljövillkor för fortsatt drift av sin verksamhet, vilket är ett positivt resultat i enlighet med syftet i Nationella planen.

Bevarandeplaner Natura 2000-områden

Översyn av två bevarandeplaner påbörjades under 2023, och ska ut på remiss i början av 2024. Arbetet har skett parallellt med samverkan inom den nationella planen för moderna miljövillkor för vattenkraften. Arbetsmaterialet har varit ett underlag för den processen och har bidragit till en samlad bild av vilka mål som ska uppfyllas.

Tillstånd och prövning

Länsstyrelsen har under 2023 handlagt dryga 40-talet samråd enligt 6 kap. miljöbalken inför prövning av miljöfarlig verksamhet eller prövning av vattenverksamhet. Vi har fortsatt utvecklingsarbetet för att i samrådsärenden verka för att innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen får den omfattning och detaljeringsgrad

som behövs. Länsstyrelsen har följt det arbete som Länsstyrelsen i Västerbotten utförde inom ramen för regeringsuppdraget N2021/02286 och deltog bland annat i workshop kring informationsmaterial om samråd vid en prövningshandläggartäff.

Under år 2023 har 28 ärenden beslutats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län (MPD). Två ärende har gällt tåkter, ett ärende om vindkraft och 19 ärenden har gällt övriga branscher. Av dessa 22 ärenden har två bristfälliga ansökningar avvisats. Till det har sex ärenden om ekonomiska säkerheter för efterbehandlingskostnader handlagts. För MPD finns ett nationellt mål att beslut ska meddelas inom 180 dagar från det att ärendet är komplett. Samtliga ärenden som handlagts inom MPD i Hallands län har beslutats inom denna tid. Ärendena är högt prioriterade.

Solenergianläggningar är inte tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken, men trots det har tre frivilliga tillståndsansökningar lämnats in och flera samråd enligt 6 kap. miljöbalken genomförts inför kommande tillståndsansökningar.

Viss miljöfarlig verksamhet ansöker om tillstånd hos Mark- och miljödomstolen och i dessa ärenden är länsstyrelsen en viktig remissinstans och bevakar framför allt allmänna intressen. Under år 2023 har Länsstyrelsen i Hallands län lämnat yttrande till Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen i 15 ärenden och till Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen i tre ärenden.

E-cigarettvätskor klassas som särskilt farliga kemiska produkter och omfattas av 14 kap. miljöbalken. Produkterna är klassificerade som akut giftiga och märkta med symbolen dödskele i enlighet med CLP-förordningen. Från och med den 1 juli 2022 är det fastställt att kravet på tillstånd ska tillämpas för yrkesmässig överlåtelse av särskilt farliga e-vätskor. Länsstyrelsen har under 2023 haft en ökning av antalet inkommande prövningsärenden avseende e-cigarettvätskor jämfört med föregående år och de handläggs löpande under året. Under 2023 fattade länsstyrelsen beslut i 39 ärenden varav 32 ärenden avser ansökan om tillstånd för överlåtelse av e-cigarettvätskor. Ärendena är i det närmaste beslutade inom utsatt handläggningstid, som är på åtta veckor.

I början av 2023 redovisade Länsstyrelsen i Hallands län det tredje regeringsuppdraget att bereda ansökan om tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon för en vindkraftspark i Kattegatt. Samtidigt handlades ansökan om Natura 2000-tillstånd för samma vindkraftspark, Galatea-Galene. Natura 2000-beslutet är överklagat och har inte vunnit laga kraft, vilket även gäller ett av de Natura 2000-beslut som togs under år 2022. Länsstyrelsen i Hallands län har även delat med sig av erfarenheter från beredningen till andra länsstyrelser. Denna typ av ärenden innehåller ett omfattande underlag som tar stora resurser i anspråk samtidigt som ärendena handläggs under tidspress med hög prioritet.

Under 2023 startade samordningsuppdraget kring havsbaserad vindkraft. Fokus för året var beredningsprocessen och rättsliga förutsättningar för havsbaserad vindkraft. Arbetet inleddes med att kartlägga befintliga behov och kunskap på länen. Under hösten genomfördes en träff där 13 av landets 14 kustlän deltog tillsammans med föredragshållare från olika myndigheter, Regeringskansliet och statliga utredningar. Tre webinarier genomfördes tillsammans med två öppna digitala diskussionsmöten. Fem överenskommelser/upphandlingar startades upp och diskussioner förs nu med bland annat Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Lunds universitet, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Århus universitet för dess genomförande. Under hösten 2023 togs en nationell rutin med tillhörande mallar fram, som syftar till att underlätta beredningsarbetet och öka samsynen mellan länsstyrelserna. Genomförda aktiviteter har tillsammans och enskilt

bidragit till att uppfylla uppdragets mål om ökad kunskap, ökad samsyn och att underlätta beredningsprocessen för länsstyrelsernas handläggare.

För anmälan om transport av farligt avfall och ansökan om tillstånd till transport av farligt och icke-farligt avfall innehålls handläggningstiden till 98 % eller mer. Tydliga mallar och rutiner samt samverkan mellan länsstyrelserna underlättar i arbetet. Länsstyrelsen har ingen tillsyn över gränsöverskridande transporter, men medverkar vid behov på tillsyn tillsammans med andra länsstyrelser. Länsstyrelsen får en kopia av beslut som Naturvårdsverket fattar avseende tillstånd till gränsöverskridande transport och dessa sparas i samlingsärenden.

Natur- och vattengruppen, som arbetar med naturvårdsärenden och vattenverksamhetsärenden, har en utmaning att på ett arbetsmiljömässigt hållbart sätt skapa förutsättningar för kortare handläggningstider och egeninitierad tillsyn. Under 2023 har gruppen arbetat med förenklings- och effektiviseringsarbete bland annat under två gemensamma heldagar. En större förändring av fördelningen av ärenden inom gruppen har i samma syfte genomförts under hösten. Det är för tidigt att analysera effekterna av ovanstående, men uppfattningen är att det går åt rätt håll.

Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken är en omfattande ärendegrupp med ett stort antal inkommande ärenden, närmare 200 under 2023. I gruppen hanteras bland annat solcellsparkerna som visat sig vara komplexa och tidkrävande, vilket påverkar handläggningstiderna. De nationella målformuleringarna om hantering inom 42 dagar nås sällan. 12:6-ärendena ingår i arbetet med förenkling och effektivisering som pågår.

Under 2023 har Länsstyrelsen återupptagit arbetet med tillsyn i naturreservat och Natura 2000-områden och arbetat med att göra tydliga prioriteringar bland tillsynsärenden.

Tillsyn

Tillsyn av miljöfarlig verksamhet som är Länsstyrelsens tillsynsobjekt, främst A-anläggningar och täkter, har varit lågt prioriterad under 2023 i förhållande till andra arbetsuppgifter och med tillgänglig personal. Handläggning av anmälningsärenden, driftstörningar, miljörapporter och kontrollprogram har haft lång handläggningstid av samma orsak.

Vad avser IED-anläggningar har tillsynsfrekvens enligt 1 kap. 10 b § miljötillsynsförordningen inte kunnat upprätthållas för två anläggningar. Det har vid ett (1) utfört tillsynsbesök av IED-anläggning inte varit möjligt att uppfylla kravet på skriftlig redovisning i 1 kap. 11 § 3 punkten miljötillsynsförordningen (2011:13) om när skriftlig redovisning senast ska lämnas till verksamhetsutövaren. Ett skäl till att intervall och tidsfrister inte kan hållas beror dels på hög arbetsbelastning och de prioriteringar som måste göras, men även på saker som ligger utanför tillsynsmyndighetens rådighet. Det kan till exempel vara brist på återkoppling från verksamhetsutövaren eller långa svarstider hos tillsynsvägledd myndighet.

En åtalsanmälan upprättas när det finns misstanke om miljöbrott enligt 2 § 26 kap. miljöbalken. Inom ramen för miljöbalkstillsynen har Länsstyrelsen under 2023 lämnat fem ärenden inom miljöskydd, ett ärende inom vattenverksamhet och nio ärenden inom naturskydd till åklagare i enlighet med 2 § 26 kap. miljöbalken.

Handläggarträffar med kommunerna har inte utförts under 2023. Löpande tillsynsvägledning har dock skett kontinuerligt med kommunerna och lantmäteriet. Granskning av de kommunala strandskyddsdispenserna ska utföras inom tre veckor från att de inkommit till Länsstyrelsen. Granskningen utförs av fyra handläggare inom ärendegruppen, vilket har säkerställt granskning även under semestertider. Cirka 15 % (15 av 96) av de hittills granskade ärenden har överprövats, varav sex (6 %) har upphävts.

Länsstyrelsen i Hallands län har deltagit i möjligaste mån vid nationella handläggarträffar inom olika sakområden, anordnade av centrala myndigheter eller av andra länsstyrelser. Samverkan med andra länsstyrelser är viktigt, bland annat för samsyn och utveckling inom tillsynsområdet och den tillsynsvägledning som Länsstyrelsen har ansvar för i länet. Det är också tillfällen för kompetensutveckling för Länsstyrelsens handläggare.

Länsstyrelsen har tillsyn över att kommunerna i länet fullgör sin skyldighet enligt 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Arbetsområdet har under året prioriterats för att driva handläggningen av inkomna ärenden framåt. Två ärenden har kunnat avslutas under året, där bland annat en kommun har förelagts att inrätta verksamhetsområde för dagvatten. Vid årsskiftet hade Länsstyrelsen i Hallands län fem öppna vattentjänstärenden, varav tre handlar om dagvatten. Samtliga ärenden har kommit in från privatpersoner. Egeninitierad tillsyn gentemot kommun har inte bedrivits.

Förorenade områden

Länsstyrelsen i Hallands län arbetar kontinuerligt med tillsyn, bidragsärenden och tillsynsvägledning inom förorenade områden.

Arbete som specifikt kan knytas till regleringsbrevsuppdrag 1A6 "PFAS - övervakning, inventering och kartläggning m.m." är bland annat att Länsstyrelsen i Halland har deltagit aktivt i arbetet kring PFAS. En handläggare har arbetat som nationell PFAS-samordnare på 50 % för länsstyrelserna under året. Internt har gruppen som arbetar med förorenade områden involverat och spridit kunskapen om PFAS inom övriga arbetsgrupper på Länsstyrelsen. Tillsammans med Länsstyrelsen i Värmland och Västra Götaland har en utbildning i grundläggande tillsyn av förorenade områden (GRUF-utbildning) med inriktning mot metodik för inventering av förorenade områden, så kallad MIFO-inventering, och PFAS anordnats. Detta för att underlätta för kommunerna att kunna utföra inventering enligt regeringsuppdraget. I övrigt har PFAS-frågan tagits upp vid ett flertal av Länsstyrelsens tillsynsobjekt samt lagts till för analys i bidragsobjekten där man tidigare inte analyserat för PFAS och där man har en potentiell PFAS-bransch. Samma arbete har även implementerats i arbetet med plansamråden.

Arbete som kan knytas till regleringsbrevsuppdrag 1A7 om förorenade områden har varit att ytterligare stärka kommunerna efter 2022 års utbildningsdag angående den nya förordningen (2022:98) om statligt stöd till åtgärder för efterbehandling av föroreningsskador. De kommuner och företag som varit i en aktivt sökande fas har fått en extra genomgång för att klara ansökningsprocessen. Arbetet med förorenade sediment har påbörjats genom att den mycket omfattande vägledningen har bearbetats och analys av strategi har inletts inför 2024 års aktiva arbete med inventering av sedimentområden. Ett samarbete med beredningssekretariatet har påbörjats enligt uppdrag från vattenmyndigheten om revidering av potentiellt betydande påverkan avseende ackumulerande ämnen i förorenade sediment (dnr 5689-2023). Samtliga kommuner har under året arbetat aktivt med förorenade områden vilket syns på ökat antal frågor, utdrag ur EBH-databasen samt genererande av utredningar.

Under året har ett termiskt åtgärdsprojekt startats upp. Objektet ligger i Harplinge i Halmstad kommun. Erfarenheter från det tidigare projektet Kvarteret Renen i Varbergs kommun, som har ett utmärkt resultat, är värdefulla lärdomar att ha med in i det termiska åtgärdsprojektet i Harplinge, även om förutsättningarna mellan objekten skiljer.

Länsstyrelsen har under året drivit de pågående bidragsobjekten framåt och arbetet på respektive objekt har utförts enligt plan. Täta kontakter mellan kommunen och länsstyrelsen

sker i alla objekt vilket minskar risken för oförbrukade medel. Under året har länsstyrelserna fått möjlighet att genom ny förordning vara beslutande myndighet i de så kallade statsstödsärendena. Länsstyrelsen i Hallands län har under året tagit beslut i ett sådant ärende i Laholms kommun.

Länsstyrelsen är sammankallande och deltar vid samverkansmötena med Försvarmakten, Försvarsinspektören för hälsa och miljö, Laholmsbuktens VA AB, Halmstads kommun samt Fortifikationsverket rörande PFAS-föreningen vid Försvarmaktens tekniska skola (FMTS) i Halmstad. PFAS-föreningen påverkar dricksvattentäkt som förser delar av Halmstad tätort med dricksvatten. Möte har under 2023 anordnats av länsstyrelsen och ett platsbesök anordnades på FMTS. Det gav ett bra tillfälle för aktörerna att diskutera den svåra situationen som PFAS-föreningen utgör.

Övrig redovisning av ämnesområdet sker till Länsstyrelsen i Örebro län samt Länsstyrelsen i Västerbottens län i enlighet med deras instruktioner.

Kalkning och biologisk återställning av vatten

Under 2023 har länsstyrelsen beviljat stadsbidrag för kalkning till länets huvudmän och rapporterat in spridda kalkmängder till kalkdatabasen. Vattenkemiska och biologiska undersökningar har genomförts för att följa upp kalkningens effekter. Kostnaderna för kalkspridning har de senaste åren ökat kraftigt och Länsstyrelsen har därför inlett arbete för prioritering av vilka sjöar och vattendrag som är viktigast att kalka.

Länsstyrelsen har under året beviljat LOVA-medel som betalas ut till projekt som syftar till att nå målet "ingen övergödning". Arbete pågår också med våtmarker inom reservat som kan minska övergödningen. Åtgärders effekt tar oftast flera år men LOVA-åtgärder och arbetet med våtmarker bidrar på sikt till att minska näringsbelastningen på Laholmsbukten.

Resultatbedömning

Övergripande bedömning område 50-58

Att göra en sammanvägd resultatbedömning för ett så heterogent verksamhetsområde är inte helt enkelt. Verksamheterna har större eller mindre samhällspåverkan så ett enskilt område kan väga tungt i bedömningen. Den sammanvägda bedömningen blir **utvecklingsbehov**. Länsstyrelsen har prioriterat provningar och tillstånd med stor samhällspåverkan och där uppnått goda och utmärkta resultat. Havsbaserad vindkraft och Miljöprövningsdelegationens arbete är två exempel. Områden som inte prioriterats lika högt är framför allt egeninitierad tillsyn och arbetet med vattenverksamheter.

Miljömålsarbetet

Då det funnits begränsade resurser tillgängliga för Miljömålssamordning har det gjorts hårda prioriteringar. Vår bedömning är att de gjorda prioriteringarna varit rätt och lett till att de insatser som genomförts fått bra genomslag med ett utmärkt resultat. Men sett till de uppgifter som finns för uppdraget har allt inte kunnat genomföras, utifrån den synvinkeln är bedömningen otillfredsställande på grund resursbrist. Utvecklingstrenden är negativ om inte resurserna ökar. Miljömålskonferensen samlade 200 deltagare och indikatorerna har kunnat uppdateras. Utfallet för de prioriterade åtgärderna bedöms som **gott** men trenden är negativ.

Miljöövervakning

Det regionala miljöövervakningsarbetet bedöms som **gott** utifrån tilldelade resurser. Men en minskad budget i kombination med ökade kostnader har medfört att några övervakningsprogram har minskats eller bortprioriterats.

Den miljöövervakning som genomförs ger underlagsdata och är en förutsättning för att kunna följa upp de 16 miljömålen utveckling över tid. Utan övervakning kan inte trender i miljötillståndet upptäckas och risken är att åtgärder sätts in allt för sent.

Tillsynsvägledning

Tillsynsvägledningen om miljöfarlig verksamhet har gett ett **gott** resultat med ökad kunskap inom till exempel områdena buller från miljöfarlig verksamhet och energitillsyn.

Tillsynsvägledning har fått positivt mottagande från medverkande handläggare från Hallands kommuner och länsstyrelsen.

Resultatet för tillsynsvägledning genom Miljösamverkan Väst och Tillsynsportalen Väst bedöms som **gott** och trenden ses som positiv.

Resultat saknas avseende utvärdering av den tillsyn som kommunerna tagit över. Någon utvärdering eller uppföljning har inte genomförts under året, vilket bedöms som **otillfredsställande**.

Årets arbete med avfallsbrottsligheten bedöms som **gott**. Arbetet bedöms lämnat uppstartsfasen då Naturvårdsverkets vägledning har kommit och länsstyrelsen har haft tillsynsvägledning. Utvecklingen är positiv på så sätt att arbetet går framåt. Länsstyrelsen har följt planen för samverkan och tillsynsvägledning.

Strandskydd

Under 2022 fanns stor osäkerhet kring hur lagstiftningen rörande strandskyddet skulle utvecklas och förändras. Som en följd av detta var vi ganska restriktiva i vår vägledning. Under 2023 har det varit lättare att vägleda då det varit tydligare kring vilka regler som skulle gälla. Därav har resultatbedömningen lyft ett steg. Resultatet inom tillsynsvägledning avseende strandskydd bedöms ha **utvecklingsbehov**. Kommunala strandskyddsdispenser har dock granskats till fullo och den delen bedöms **utmärkt**.

Skydd av områden och arter

Bevarande

Särskilt glädjande är överenskommelsen om det stora området kring Tjolöholms slott som har stor betydelse för natur, kulturmiljö och friluftsliv och som ingår i Natura 2000.

Under 2023 fattades få beslut om områdesskydd, vilket beror på att markavtal prioriterades framför beslut om skydd.

Resultatet bedöms som **gott** utifrån givna förutsättningar, men behovet av insatser för bevarande av naturvärdena är väldigt stort.

Förvaltning av skyddade områden

Vi bedömer att resultatet för 2023 är **gott** utifrån de resurser som Länsstyrelsen tilldelats,

Prövning och tillsyn i naturreservat, artskydd, terrängkörning och vilthägn

Arbetet med tillstånd och prövning i naturreservat, artskydd, terrängkörning och vilthägn bedöms ha **utvecklingsbehov**. Ärendebalanserna för dispenser och tillstånd i naturreservat är fortfarande höga men har minskat något under slutet av 2023. Regeringsuppdrag om vindkraftsparker till havs, samråd och granskning av detaljplaner och stöd till prövningar inom 9 och 11 kapitlet miljöbalken samt 12:6-samråd har konkurrerat om handläggningstiden. Arbetet med tillsynen av skyddade områden och arter har återupptagits efter att ha varit nedprioriterad under en längre tid.

Vidareförmedling av statligt bidrag

Dricksvattenprojektets resultat bedöms som **gott**. Båda projekten har slutförts och sökandens slutredovisningar inkom i tid, vilket underlättade handläggningen.

Resultatet av arbetet med bidragsmedel avseende lokala naturvårdsprojekt (LONA) till olika organisationer bedöms som **utmärkt**, då tilldelningen på medel sprids i stor omfattning och till stora delar av länet.

Resultatet av arbetet med bidragsmedel avseende lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) till olika organisationer bedöms som **utmärkt**, då tilldelningen på medel sprids i stor omfattning och till stora delar av länet.

Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP)

Resultatet för 2023 bedöms som **gott** utifrån de resurser som Länsstyrelsen tilldelats. Åtgärder som genomförts inom ÅGP förbättrar situationen för hotade arter och biotoper, men det är långt ifrån tillräckligt sett till behovet som helhet.

Invasiva främmande arter (IAS)

Resultatet för 2023 bedöms som **gott** utifrån de givna förutsättningar. Långsiktighet krävs för att arbetet ska kunna genomföras framgångsrikt.

Våtmarker

Våtmarksarbetets resultat bedöms som **gott** då påverkningsytorna för restaurerade och anlagda våtmarker stadigt ökar i takt.

Restaurering av ängs- och betesmarker – nationellt program

Resultat bedöms som **gott**. Arbetet med ett nationellt program har gjort framsteg.

Regional samordning av friluftslivspolitik

Resultatet av friluftsuppdraget bedöms som **gott**. Uppdragets långsiktighet (sedan 2016 med finansiering) ger ett välkommet stöd till kommunerna och understryker friluftspolitikens betydelse. Uppdraget har bidragit till att frågan har fått större uppmärksamhet på regional och kommunal nivå de senaste åren.

Samordning av naturvårds- och friluftslivsarbetet

Resultatet bedöms som **gott**, sett till de medel som tilldelats verksamheten. Länsstyrelsens samordningsroll i de enskilda områdena uppskattas av länets aktörer och ger stöd och vägledning i deras arbete.

Nationellt och regionalt skogsprogram

Med tanke på att det inte tillförts några medel för arbetet under 2023 är resultatet **gott**.

Dammsäkerhet och vattenverksamhet

Det finns ett fortsatt **utvecklingsbehov** vad gäller egeninitierad tillsyn för området vattenverksamhet medan resultatet för handläggningen av anmälan om vattenverksamhet bedöms som **gott**.

Vad gäller dammsäkerhetstillsynen bedömer Länsstyrelsen resultat vara över lag **gott**, med visst utvecklingsbehov. Hantering av ärenden gällande domstolsprövningar samt besvarande av inkommande frågor från allmänhet och verksamhetsutövare bedöms vara **gott**.

Dialogen med Trafikverket, som är verksamhetsutövare i projekt Varbergstunneln, bedöms vara **utmärkt**.

Vattenförvaltning

Resultatet bedöms som **gott**. Länsstyrelsen har fullföljt vattenmyndighetens uppdrag. Rekrytering av en ny vattenförvaltare med inriktning miljögifter har genomförts, en kompetens som saknats en längre tid.

Dricksvatten enligt EU-direktiv

Resultatet bedöms som **utvecklingsbehov**. Arbetet med screeningen inom pilotprojektet genomfördes med ett gott resultat. Det saknas dock resurser och kompetens för att delta i den andra delen av pilotprojektet, att riskbedöma tillrinningsområdena. Därmed riskerar resultatet av screeningen att inte följas upp. Länsstyrelsen har inte initierat egna eller kompletterande provtagningar, vilket hade kunnat öka kunskapen ytterligare.

Nationella planen för moderna miljövillkor

Den samlade bedömningen är att arbetet med nationella planen utvecklas i positiv riktning. Resultatet bedöms som **gott**.

Bevarandeplaner Natura 2000-områden (RB1A4)16

Resultatet bedöms som **gott**. Trots vissa förseningar kommer planerna att färdigställas innan prövning.

Tillstånd och prövning

Handläggning av ärenden inom miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län bedöms ha ett **utmärkt** resultat då beslut fattats inom utsatt tid i 100 % av ärendena.

Resultatet av handläggningen av prövningsärenden enligt 14 kap. miljöbalken (e-cigarettvätskor) bedöms som **gott**, då ärendena i det närmaste är beslutade inom utsatt handläggningstid.

Havsbaserad vindkraft

Arbetet med regeringsuppdraget havsbaserad vindkraft har redovisats till regeringen inom utsatt tid och gett ett **utmärkt** resultat. Till följd av hur regeringsuppdragen genomförts och den kvalitet som underlaget visat har Länsstyrelsen i Hallands län fått i uppdrag att arbeta med överföring av erfarenheter till andra länsstyrelser samt fått förfrågan om att medverka som länsstyrelsernas expert i två statliga utredningar om bland annat havsbaserad vindkraft.

Resultatet av samordningsuppdraget bedöms som **utmärkt**. Arbetssättet och metoden att bygga upp kunskap och samordna bedömningar inom nya områden har visat sig framgångsrikt och bör kunna tillämpas på andra liknande företeelser.

Det finns ett fortsatt **utvecklingsbehov** vad gäller handläggningstiderna samt egeninitierad tillsyn för ärendegrupperna biotopskydd, samråd 12:6 och Natura 2000. Handläggare från natur- och vattengruppen har under hösten deltagit i miljösamverkans fördjupade utbildning om naturtillsyn. Detta bör medverka till att resultatbedömningen för området förbättras framöver.

Tillsyn

Resultatet bedöms ha **utvecklingsbehov**, främst på grund av att tillsynen återkommande nödgas prioriteras ner till förmån för prövning och inkommande ärenden och uppdrag som av olika anledningar kräver en mer omedelbar hantering.

För transport av avfall är resultatet **gott**, då handläggningstiden hålls till 98 %.

Resultatet av tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster bedöms ha **utvecklingsbehov**. Det är ett område som har nedprioriterats under flera år, så även om ett positivt framsteg i handläggningen har skett under år 2023 återstår det emellertid mer arbete framgent för att komma i kapp.

Förorenade områden

Arbetet med bidragsärenden bedöms ha **gott** resultat. Nya projekt påbörjas och pågående projekt går framåt enligt plan. Ett genomtänkt arbetssätt med täta kontakter mellan olika aktörer minskar risken för oförbrukade medel.

Kalkning och biologisk återställning av vatten

Länsstyrelsens arbete inom kalkning bedöms som **gott** då det kontinuerliga arbetet tillsammans med kommunerna har fortlöpt under 2023.

Resultatet inom området övergödning (miljökvalitetsmålet) bedöms som **utmärkt**. Åtgärder mot näringsbelastning prioriteras bland inkomna LOVA-ansökningar. Antal ansökningar och åtgärdssyfte varierar mellan åren och bidraget till att nå miljömålet ingen övergödning beror därför på ansökningarna.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
4§ p3 I utpekade län göra utredningar om allmänna fiskeintresset enligt 22 kap. miljöbalken	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Livsmedelsstrategi – bidra till ökad livsmedelsproduktion	Regleringsbrev
1A10 Effektivisering och handläggning jordbrukspolitiken 2023–2027 m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Besluta om och kontrollera jordbrukarstöd till jordbruksföretagare inom strategisk plan för ny jordbrukspolitik.
- Kontrollera vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Besluta olika projekt- och investeringsstöd inom strategisk plan för nya jordbrukspolitik.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet besluta olika landsbygdsstöd som företagsstöd, miljöinvesteringar och projektstöd och arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin.
- Erbjuder kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Ansvara för ängs- och betesmarksinventering.
- Ansvara för behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus.
- Ansvara för tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Ansvara för regionalt genomförande av de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- Ansvara handläggning av jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Förordna fisketillsynspersoner och ansvara för olika fiskevårdsåtgärder.
- Handlägga stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för *livsmedelskedjan*:

- En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för *fiskepolitiken* är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka målpuppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	31,1	28,3	28,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	25,1	23,6	22,9
Antal årsarbetskrafter män	6,0	4,7	5,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	10 198	10 140	10 358
Antal beslutade ärenden	9 311	12 376	9 998
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4 223	5 153	6 113
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	35 906	30 135	29 526
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 184	1 847	1 210

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2023	År 2022	År 2021
Andel ekologisk brukad jordbruksmark (%)	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	²⁾	*	** 13,2	13,1
Areal betesmarker och slåtterängar (ha)	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	²⁾	15 833	15 814	15 898

* Det saknas färdig statistik för 2023 när det gäller ekologiskt brukad mark.

1) Jordbruksverkets statistikdatabas

2) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Under 2023 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete hanterat stöd i den nya strategiska planen för ny jordbrukspolitik där jordbrukarstöd och projekt- och investeringsstöd hanteras i Jordbruksverkets IT-system. I den ingående balansen ingår dock jordbrukarstöd och landsbygdsstöd från ÅR 2022 och tidigare. Helt rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. Statistik för ansökan om åtaganden och några få mindre stödformer ingår inte. För landsbygdsstöden

(602) och projekt- och investeringsstöden (603) redovisas komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från Länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden från Jordbruksverkets IT-system, BLIS.

Resultatredovisning

Lantbruk och landsbygd

Utbetalningarna av jordbrukarstöd, 330 091 tkr, stärker företagens lönsamhet och bidrar till att uppfylla miljömålen. Trots färre ansökningar bibehålls arealen betesmarker och andelen ekologisk jordbruksmark på tämligen stabil nivå. Det har dock fortsatt varit bekymmersamt vad gäller ärendebalanser under landsbygdsprogrammets avslutande. Inom nya programperioden med Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik nåddes dock målen för beslut om slututbetalning, direktstöd samt delutbetalning miljöersättningar och kompensationsstöd. Länsstyrelsen i Hallands län tog emot 2 754 SAM-ansökningar, en minskning med cirka 20 kundnummer från föregående år. Det verkar vara en stabil trend de senaste åren med några tiotals minskande kundantal. Ansökningarna omfattar olika stödformer och betalas ut i flera omgångar, så en enskild SAM-ansökan genererar flera beslut. I och med införandet av strategiska planen 2023 – 2027 förändras utbetalningsplanen för jordbrukarstöden. Slututbetalning av kompensationsstödet, miljöersättningarna till betesmarker och slåtterängar, skyddszoner och anpassade skyddszoner samt för vallodling sker i januari året efter ansökan. Miljöersättningen för vallodling håller på att fasas ut, då denna ersättning inte ingår i strategiska planen. Antal ansökningar i denna ersättning är därför betydligt färre 2023 jämfört med 2022. För de ettåriga miljö- och klimatstöden för ekologisk produktion, kolinlagring och minskat kväveläckage samt för precisionsjordbruk sker utbetalningarna i mars 2024. Dessa tre stöd kommer enligt utbetalningsplanen betalas ut i december kommande stödår. Det gör att utgående balans är högre än tidigare år och kommer vara så under programperioden.

Länsstyrelsen har fattat 8 778 utbetalningsbeslut i jordbrukarstöd för 2015–2023, enligt nämnda förklaring ett lägre antal än föregående år. En del av de kvarvarande ärendena från programperioden 2015 – 2022 går inte att avsluta i handläggningssystemet. Om möjlighet till hantering i systemet kommer, blir de hanterade löpande. Antalet ärenden äldre än två år har väsentligt minskat, men är fortsatt högt. De består till stor del av avslag, avvisningar och små restbelopp inom jordbrukarstöd, vilka nedprioriterats till förmån för ny programperiod och utbetalningar av betydelse.

Målet för direktstöd nåddes, att betala ut minst 95 procent före årsskiftet. Vad gäller årets delutbetalning för miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion och kompensationsstöd uppnåddes målet liksom tidigare år. Arealkontrollerna, kvalitetsbedömning AMS-QA, grundvillkorskontroller och djurregisterkontroller blev klara i tid liksom djurvälståndskontrollerna. Eftersom komplexiteten i allt som rör jordbrukarstöden påverkar förtroendet för jordbrukspolitiken arbetar Länsstyrelsen kontinuerligt med bra information och tillmötesgående service.

Landsbygdsutvecklingsstöden har bidragit till att befintligt företagande har förbättrats och att företagen ytterligare befäst sina starka sidor, för att kunna satsa långsiktigt. Under året har både landsbygdsprogram och strategisk plan hanterats parallellt. Inom landsbygdsprogrammet har målet varit att så långt möjligt förbruka tilldelad stödbudget. Genom extrainsatta resurser och omfördelning till andra län, har 97 procent kunnat

förbrukas (men alltså inte fullt ut eftersom återflödet till budget inte varit obetydligt samt att Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik har varit i fokus). Prioriteringen gjordes för att inte hamna i samma läge som varit gällande långa handläggningstider i landsbygdsprogrammet. Avvägningarna mellan programmen har varit svåra och i viss mån har ansökningar i strategisk plan ändå delvis fått anstå, det gäller särskilt löpande ärendehantering för startstöd och våtmarker.

För strategiska planen har det varit ett år av justeringar i beslutsomgångar och budgetfördelning för att nå bästa möjliga budgetutnyttjande samtidigt som konkurrensutsättning mellan ansökningar och handläggningstider ska upprätthållas. Redan nu kan man se att strategiska planen präglas av att ett fåtal får bifall i varje ansökningsomgång, därutöver en stor andel beslut om avslag. Jämfört med landsbygdsprogrammet är andelen avslag löpande högt och många av avslagna ansökningar lämnas in på nytt, med resultat att ansökan kan behöva handläggas flera gånger efter flera avslag. Det blir dock färre ackumulerade ärenden än i landsbygdsprogrammet. För landsbygdsprogrammet kommer eftersläpningen som uppstod i början av perioden inte kunna inhämtas. Detta har fått negativa effekter på målen för handläggningstid inom landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsen har dock fortsatt prioriterat handläggning av utbetalningar, 24 387 tkr. Samtidigt har kommunikation prioriterats för avslutande av landsbygdsprogrammet och hantering av strategiska planen till stödsökanden, via webb, konsultinformation och riktade brev. Handläggning av ansökningar inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) görs av Västra Götaland.

Länsstyrelsedrivna projekt som kompetensutvecklingsprojekten har normal aktivitetsnivå med nyhetsbrev, lantbruksnytt, fältvandringar och rådgivningar. Förberedelser pågår fortsatt med att utforma och planera nya projekt i Sveriges strategiska plan för EU:s gemensamma jordbrukspolitik och samtidigt redovisning i landsbygdsprograms-projekten. Några exempel på aktivitetsområden är ökad djurhälsa, mjölkproduktion, bygga stall för nötkreatur, grovfoder, precisionsodling, dränering, grundläggande livsmedelshygien, marknadsföring i sociala medier, betesmarker, ängsslåtter, biologisk mångfald och hästhållning. Samverkan med Länsstyrelsen Skåne har öppnat upp för större möjligheter att främja ekologisk produktion och efterfrågan. Utbildningar med myndighetskrav, behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel, har prioriterats. Informationsinsatser genom tidning och nyhetsbrev har fortsatt i normal omfattning. Kompetensutvecklingsinsatser har fungerat som ett smörjmedel och bidragit till att genomföra jordbrukspolitiken. Insatserna har bidragit till att förenkla för företag genom ökade kunskaper om företagsutveckling samt hållbar förvaltning av naturresurser och klimatåtgärder. Grundutbudet av kurser har fortgått inom ekologisk produktion. Ängs- och betesmarksinventeringen har genomförts.

Övrigt tillsyns- och inventeringsarbete har skett löpande eller per lämplig säsong under året. Bevakning över dödsbons avveckling av fastighetsinnehav har genomförts genom informationsåtgärder, beslut om avveckling och påminnelser. Tillsyn inom flyghavre och potatiskräfta har inte resulterat i några avvikelser. Övrigt tillsynsarbete uppnår mål respektive att bevaka och begränsa en oönskad utveckling; lämplig struktur av lantbruksfastigheter upprätthålls och spridning av skadliga arter som påverkar jordbruket bevakas och motverkas. Utvecklingen av ärendehantering främst inom jordförvärven speglar fortsatt rörlighet och strukturrationalisering inom jordbruket i Halland.

Länsstyrelserna ska redovisa hur de har samverkat med Naturvårdsverket för att underlätta framtagandet av ett nationellt program för restaurering av ängs- och betesmarker samt vissa

skötselinsatser. Länsstyrelserna har samverkat med Naturvårdsverket genom förvaltningsobjekt landsbygd och djur. Arbetet har fokuserat på att identifiera behov av lösning samt ta fram underlag och krav på tekniskt stöd för hantering av det nationella programmet. Arbetet tillsammans med Naturvårdsverket var som störst fram till halvårsskiftet för att därefter pausas, med anledning av att det inte har beslutats om någon förordning. Det gör att arbetet med införandet inte kunnat slutföras.

Livsmedelsstrategi, bidra till ökad livsmedelsproduktion

I uppdraget har samverkan skett med näringen och andra myndigheter. En stor del av det som länsstyrelserna som myndighet har mandat över handlar om arbetssätt och hur vi agerar inom de regler och villkor som gäller. Länsstyrelsen har fått insikter om att de regler och villkor som finns, har sina syften och funktion och att varje regel i sig inte motverkar måloppfyllelsen. Länsstyrelsen konstaterar att regler och villkor sammantaget skyddar individen (företagaren), ekonomin, djuren, naturen, människor och samhället. Snarare utgör hindren komplexiteten för företagen att följa och efterleva dem och få överblick.

Idag sker många separata kontroller hos en livsmedelsproducent. Genom att samordna olika kontroller skulle bördan för producenten minska. Större transparens vid kontrollen och snabb återkoppling skulle också kunna underlätta och minska oron hos producenterna. Fortsatt samverkan mellan länsstyrelsernas olika enheter internt samt mellan länsstyrelserna och andra myndigheter skulle ytterligare kunna ge samordning, spridning av goda exempel på förenklingar och informationsinsatser. Länsstyrelserna lägger redan idag ner ett stort jobb på att förenkla för primärproducenterna att hitta relevant information och förstå vad olika regler och krav innebär. Länsstyrelsens personal vidarebefordrar också information om regler och villkor som skulle kunna förenklas till de myndigheter som ansvarar för reglernas och villkorens utformning. För att ta ytterligare steg skulle det exempelvis behöva utvecklas fler digitala verktyg, samt en utökad samverkan och informationsdelning mellan myndigheter för att minska belastningen på företagen att lämna liknande uppgifter på flera ställen. Länsstyrelserna har inrättat en gemensam samarbetsstruktur för hantering av EU-stöd inom lantbruk och landsbygd. Syftet är att nå effektiviseringar men även att öka likabehandling av stödsökande samt en högre rättssäkerhet. Länsstyrelserna utbildar och kalibrerar också kontrollpersonal mellan myndigheter för att nå ökad likabehandling. Mer kompetensutveckling till företagen behövs om varför regler finns samt hur de på enklaste sätt ska göra olika rapporteringar och journalföring för att minska risken för att viktig information saknas när myndigheter gör kontroller. För att öka måloppfyllelsen om ökad livsmedelsproduktion behöver livsmedelsstrategins mål beaktas och blir mer vägledande också vid annan myndighetsutövning, till exempel vid målkonflikter mellan livsmedelsproduktion och natur, kultur, energi med mera. För att nå detta är det viktigt att styrningen från uppdragsgivaren är samstämmig i olika uppdrag.

Inom ramen för livsmedelsstrategins mål har Länsstyrelsen även drivit det regionala livsmedelsstrategiarbetet genom samarbetsprojektet Livsmedelsprogram Halland, tillsammans med Region Halland, lantbrukets organisationer, Lokalt Ledd Utveckling, Högskolan i Halmstad och näringslivet. Projektet har ändrat inriktning till mindre sammankomster med enskilda intressenter. Bland annat deltog Länsstyrelsen i rundabordssamtal hos ICA Mellbystrand med deltagande från riksdag, kommun, Region Halland, LRF och LPM Potatis. Samverkan med andra län fortsätter; livsmedelsförsörjning i kris med Västra Götaland. På nationell nivå fortsätter Samverkan livsmedelssystem under ledning av Livsmedelsverket, med syfte att tydliggöra hur myndigheterna kan underlätta en

hållbar omställning i livsmedelsbranschen. En utmaning är hur de idéer som har genererats kan förankras med myndighetsledningarna och omsättas i praktiken.

Länsstyrelsen bidrar även till ett högt förtroende för livsmedlen genom effektiv tillsyn och kontroll av jordbrukarstöd, grundvillkor, djurskydd samt foder- och livsmedel i primärproduktion. Inom djurskyddet genomförs informationsinsatser och samverkan med lantbrukets organisationer för att underlätta för företagare och skapa trygghet hos lantbruket vad gäller bedömningar och kontroller. Ytterligare åtgärder som har bidragit till en konkurrenskraftig livsmedelskedja, är insatser inom rådgivnings- och kompetensutveckling inom landsbygdsprogrammet.

Effektivisering och handläggning jordbrukspolitiken 2023–2027

Under året har länsstyrelsernas samarbetsstruktur för effektivt genomförande av strategisk plan inom CAP 2023–2027, SamS, startat. Två nationella samordnare har tillsatts för att leda arbetet, en för jordbrukarstöden och en för projekt- och investeringsstöden. Det officiella startskottet skedde i september med en kickoff där länsrepresentanter och landsbygdsdirektörer tillsammans lade grunden för utvecklingen av det nya arbetssättet som SamS medför. Det övergripande målet för SamS är att länsstyrelsens administration ska vara ändamålsenlig, effektiv och likvärdig samt möjliggöra uppfyllandet av både EU-gemensamma och nationella mål för jordbrukspolitiken. Länsstyrelserna har organiserat och utvecklat sitt arbetssätt för målstyrning inom strategisk plan genom att tydliggöra roller och förväntningar hos respektive länsstyrelse. Arbetet är integrerat i SamS för framtagande av gemensam lägesbild och närmare samverkan mellan länsstyrelserna. Länsstyrelserna är en aktiv part i Jordbruksverkets arbete i målstyrningen. Länsstyrelserna har aktivt medverkat i Jordbruksverkets effektiviseringsuppdrag genom de tvärfunktionella grupperna, strategisk beredning och andra gemensamma forum. Grupperna har bemannats med medarbetare från enskilda län, men arbetet samordnas nationellt.

För att öka effektivisering, måluppfyllelse, förenkling, andel tidiga utbetalningar och samtidigt minska kostnader och antal fel, arbetar Länsstyrelsen med att utbilda konsulter i olika stödsystem. Detta för att få in korrekta ansökningar så att kompletteringar kan minimeras. Informationsinsatser via riktade brev, nyhetsbrev och tidningen Lantbruksnytt bidrar också. Digitala verktyg har använts under många år inom jordbrukar- och landsbygdsstöd, för ärendehandläggning i tillståndsprövningar och samråd. Länsstyrelsen har därutöver konstaterat att möjliga verktyg för att bidra till effektivisering är god service och bemötande så att alla har lätt att göra rätt.

Fiske

Fiskets ärendehantering, fältbesök, möten med fiskevårdsområden med mera har kunnat genomföras enligt uppställda mål i verksamhetsplanen. Antalet fisketillsynspersoner har varierat över tid, antalet fisketillsynspersoner med förordnanden i havet har dock minskat. Länsstyrelsen har i samarbete med studiefrämjandet löpande genomfört fisketillsynsutbildningar. Fiskbeståndens status och utveckling har bland annat bevakats genom att svara på internremisser samt nationella remisser om ändringar av lagstiftning där vatten eller fiske berörs. Länsstyrelsen deltar även aktivt i Havs- och Vattenmyndighetens beredningsgrupp Väst, en arbetsgrupp för krabbtaska har bildats tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland och SLU för att få fram bättre underlag för förvaltningen av arten. Länsstyrelsen sökte och fick särskilda pengar för att under en treårsperiod

komplettera de ordinarie elfiskena för att förbättra kunskapsunderlaget inför omprövningen av vattenkraften, dessa är nu slut. Länsstyrelsen har därför inte genomfört elfisken. Länsstyrelsen har handlagt fyra ansökningar om sälskadeersättningar som inkommit 2023 och betalat ut samt rekviderat stöd. De långsiktiga effekterna av bidraget går inte att utvärdera, men för de enskilda fiskarna som har problem med sälskador inom sina respektive fiskerier, spelar bidraget en viktig ekonomisk roll. Länsstyrelsen fortsätter tillsammans med fiskeorganisationer att driva Fiskesamråd Halland. Gruppen arbetar för att främja det halländska yrkes- och fritidsfisket och knyta bättre kontakter mellan näringen, kommunerna och de statliga myndigheterna. Samverkan har bidragit till brett kunskapsutbyte och att synliggöra yrkesfisket som en näring, snarare än ett särintresse. Antalet yrkesfiskare i Halland har dock minskat över tid och den negativa trenden ser likadan ut över hela landet.

Länsstyrelsen sitter med i tre grupper inom ramen för de nationella strategierna för svenskt yrkesfiske, fritidsfiske och vattenbruk. Intresset för vattenbruk och vattenbruksfrågor fortsätter att vara stort, både nationellt och regionalt. Arbetet med att ta fram en uppdaterad vattenbruksplan för länet fortsatte under 2023. Länsstyrelsen har tillsammans med bland annat Länsstyrelsen i Skåne tagit fram och lämnat in en LIFE-ansökan, ett sexårigt projekt från 2024 som omfattar 350 000 tkr. En workshop med temat restaurering av vattendrag och hav har planerats i samarbete med Vattenmyndigheten för Västerhavet. Detta är en aktivitet som sker i väntan på att besked kommer om medel erhålls till LIFE projektet.

Hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd omfattar även åtgärder för bland annat lax, havsnejonöga och flodpärlmussla. Flera projekteringar och planer i ett flertal vattendrag har utförts för att gynna dessa arter. En restaureringsworkshop har initierats för landets sydlän som kopplas till akvatiska hotade arter. En internationell workshop om havsnejonöga har genomförts i Halland med Länsstyrelsen som värd, där ett flertal länder deltog; USA, Canada, Irland, Frankrike, Portugal och Belgien. Detta var det första mötet i sitt slag där målet är ett fortsatt samarbete för att uppnå gynnsam bevarandestatus för arten. Inventering visar att Sverige har under 50 havsnejonögon kvar och orsaken till den kraftiga tillbakagången är troligen att det saknas fisk i havet. På den internationella konferensen konstaterades att Sverige har det mest akuta läget för arten. Kartläggning av artens status pågår och fokus har också varit att uppmärksamma havsnejonögats dystra status i olika nationella nätverk och medialt; den internationella konferensen uppmärksammades i TV och radio, föredrag i olika nationella nätverken, film till olika nationella möten har tagits fram.

Resultatbedömning

Den sammanvägda bedömningen är att verksamhetsresultatet är **gott** vad gäller lantbruk, landsbygd och fiske.

Lantbruk och landsbygd

Resultatet är **gott** vad gäller årets alla typer av kontroller inom jordbrukarstöd samt beslut om utbetalningar av direktstöd, miljöersättningar och kompensationsstöd eftersom målen nåddes. För hantering av äldre ärenden inom EU-stöden finns utvecklingsbehov, då ansamling av gamla ärenden fortfarande är omfattande. Dessutom medför utbetalningsplanen för strategiska planen 2023 – 2027 att slututbetalning av vissa stöd sker i januari samt mars året efter ansökan. Det gör att utgående balans är högre än tidigare år och kommer vara så under programperioden. Ytterligare negativt är att en del av de kvarvarande ärendena från programperioden 2015 – 2022 inte går att avsluta i handläggningssystemet.

Resultatet är **gott** för landsbygdsutvecklingsstöden då avslutande av landsbygdsprogrammet har prioriterats med extrainsatta resurser för att minska ärendebalansen, återhämtningen blev inte fullständig men 97 procent av tilldelad budget har kunnat förbrukas, större andel av budget förbrukades än förväntat. Samtidigt har strategisk plan hanterats parallellt utan att ärenden ackumulerat i större omfattning, undantaget till viss del startstöd och våtmarker. Jämfört med landsbygdsprogrammet är andelen löpande avslag hög men många av avslagen lämnas in som nya ansökningar. Eftersläpningen som uppstod för landsbygdsprogrammet har inte kunnat inhämtas. Detta har fått negativa effekter på målen för handläggningstid inom landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsen har dock fortsatt prioriterat handläggning av utbetalningar. Det går således inte att fullt ut uppnå följande; effektivisering och förenkling för företag och myndigheter, minskning av de administrativa utgifterna, strävan efter att stöden i så stor utsträckning som möjligt kan betalas ut så tidigt som regelverket tillåter samt minskning av andelen fel i stödhanteringen.

För kompetensutvecklingsåtgärderna är bedömningen **gott** med ett brett utbud av kompetensinsatser via nyhetsbrev, lantbruksnytt, fältvandringar och rådgivningar, samtidigt som förberedelser för aktiviteter inom strategisk plan pågått. Insatserna har bidragit till att förenkla för företag samt bidragit till hållbar förvaltning av naturresurser och klimatåtgärder. Bedömningen är utmärkt för tillsyn vad gäller flyghavre, potatiskräfta, ärvdabalken och jordförvärvsärenden eftersom mål uppnås vad gäller ärendehandläggning och att bevaka och begränsa en oönskad utveckling.

Livsmedelsstrategi, bidra till ökad livsmedelsproduktion

Bedömningen är **gott** vad gäller att driva det regionala livsmedelsstrategiarbetet, dialogarbetet har ändrat inriktning till samverkan i mindre format men samverkan har kunnat fortsätta med regionala organisationer, andra länsstyrelser och myndigheter. Utmaningen för hur idéer som har genererats kan förankras och omsättas i praktiken kvarstår dock. Länsstyrelsen har också lyckats identifiera de viktigaste hindren för ökad livsmedelsproduktion och föreslagit åtgärder. Länsstyrelsens största möjlighet i väntan på strukturella förändringar är dock att förenkla för primärproducenterna att hitta relevant information och förstå vad olika regler och krav innebär. Även länsstyrelsernas inrättade gemensamma samarbetsstruktur för hantering av EU-stöd inom lantbruk och landsbygd bidrar till mer direkta effekter vad gäller effektiviseringar, öka likabehandling och högre rättssäkerhet.

Effektivisering och handläggning jordbrukspolitiken 2023–2027

Resultatet bedöms som **gott** vad gäller effektivisering då länen har verkställt samarbetsstruktur för effektivt genomförande av strategisk plan och är en aktiv part i Jordbruksverkets arbete i målstyrningen. Halland arbetar också mycket med att förenkla för stödmottagare att hitta relevant information och förstå vad olika regler och krav innebär.

Fiske

Resultatet vad gäller skada på fisk och fiskeredskap är **utmärkt**, då hela bidraget som tilldelades Länsstyrelsen har betalats ut.

Fiskeverksamheten har under året fungerat **gott**, handläggningen av ärenden och upprätthållande av den ordinarie verksamheten har prioriterats. Utbildningar av fisketillsynspersoner har genomförts.

Även om situationen för yrkesfisket är allvarlig så är resultatet **gott** vad gäller samverkan mellan det halländska yrkes- och fritidsfisket, kommunerna och de statliga myndigheterna. Samverkan har bidragit till brett kunskapsutbyte och att synliggöra yrkesfisket som en näring.

Situationen är allvarlig för flera fisk- och musselpopulationerna. Åtgärdsarbetet för livskraftiga fiskpopulationer har därför utvecklats och har med **gott** resultat förberett för åtgärder och information för att skydda bland annat lax, ål, havsnejonöga och flodpärlmussla. Internationell konferens, regionalt samarbete för åtgärder och kunskapsspridning är några av de större insatserna som bidrar till det goda resultatet.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Regleringsbrev
3B16 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Länsstyrelserna har även ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Samordna och ge stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet.
- Ansvara för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Samverka och samordna arbetet med mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetsspråk samt rasism i arbetslivet.
- Samordna och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser.
- Bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- Ansvara för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Följande punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Målet för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT) är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.
- Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.

- Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.
- Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.
- Målet för politik mot diskriminering är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för integrationspolitiken är lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot spelberoende är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet och verksamheten omfattar även brottsförebyggande arbete.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	År 2023	År 2022	År 2021
Antal årsarbetskrafter totalt	10,9	9,6	9,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	7,7	6,3	6,0
Antal årsarbetskrafter män	3,2	3,3	3,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	144	174	179
Antal beslutade ärenden	126	169	180
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	-	1	-
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	13 461	10 919	10 953
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	5 060	5 111	4 525

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatredovisning

Folkhälsa

Sedan 2022 har folkhälsosamordnare på Länsstyrelsen arbetat med uppdraget, att stödja den regionala implementeringen av den nationella folkhälsopolitiken som ska slutredovisas i mars 2024. Genom regeringsuppdraget har Länsstyrelsen fungerat som en viktig regional aktör tillsammans med Region Halland för implementering och genomförande av den nationella folkhälsopolitiken i länet. Tillsammans med andra myndigheter, kommuner, civilsamhälle och näringsliv har Länsstyrelsen arbetat för att samla, stödja och utveckla det breda arbetet som krävs för en god och jämlik hälsa i befolkningen. Ett arbete som är viktigt för ett hållbart samhälle och en hållbar utveckling i länet.

Folkhälsoområdet är brett och möjliggör ett övergripande perspektiv kring samverkan både internt och externt, vilket är en styrka som tagits tillvara i Halland. Det finns ett stort engagemang på Länsstyrelsen för att samverka kring frågor som kopplas till folkhälsopolitiken, exempelvis inom ramen för friluftsliv, brottsförebyggande, barnrätt, jämställdhet, föräldrastöd, ANDTS, integration, miljö, klimat, beredskap och

samhällsplanering. En styrka i att Länsstyrelsen samverkar mer internt bidrar även till att både Regionen och kommunerna ser över sina interna samverkansmöjligheter för att arbeta med mer tvärpolitiska områden. Halland är ett litet län geografiskt sett och har således god möjlighet att träffa samtliga kommuner ofta och nära, vilket är en viktig förutsättning för goda relationer mellan lokal och regional nivå. Länsstyrelsen, tillsammans med Region Halland, har en god kännedom om de halländska kommunernas folkhälsoarbete och den utvecklade och stärkta samverkan med Region Halland har varit en framgång i folkhälsoarbetet.

Aktörer vänder sig kontinuerligt till Länsstyrelsen för att föra dialog och lyfta samverkan och behov i folkhälsofrågor. Det är en styrka då det upplevs finnas en tillit till den kunskapsmyndighet Länsstyrelsen är, och att relationen till de halländska aktörerna är god. Länsstyrelsen har under året ett mer utvecklat samarbete med Högskolan i Halmstad tack vare folkhälsouppdraget, vilket stärker det regionala folkhälsoarbetet och de tvärpolitiska områdena utifrån ett kunskaps- och forskningsbaserat arbetssätt. Den utvecklade dialogen med RF-SISU Halland sedan folkhälsouppdragets start stärker även möjligheten att nå ut med kunskap till aktörer utanför offentlig sektor.

Alkohol- och tobakstillsyn (inklusive tobaksfria nikotinprodukter) och råd och stöd inom området

Alkohol- och tobakstillsynen har skett utifrån den beslutade tillsynsplanen med avvikelser under det första kvartalet då handläggaren varit utlånad till Länsstyrelsen i Skåne på 60 %. Detta har lett till en viss förskjutning av tillsynen och några av de planerade insatserna är framflyttade till nästa år. Samverkan har skett under året med både Länsstyrelsen i Skåne och Västra Götaland då genomförda verksamhetstillsyner har skett tillsammans med något av dessa län. Länsstyrelsen i Norrbotten har också deltagit på en verksamhetstillsyn, detta för att utveckla deras tillsyn men också för att ge feedback på den tillsyn som Länsstyrelsen i Halland bedriver. Samverkan med andra Länsstyrelser är något som kommer tas med framledes då arbetet med att kvalitetssäkra och utveckla tillsynen är viktigt.

Under året har Länsstyrelsen i Halland och Västra Götaland hållit en gemensam nätverksträff för alkohol- och tobakshandläggarna i de båda länen. Till träffen var Konsumentverket inbjudna och handläggarna fick fördjupad kunskap kring marknadsföringen av alkohol-, tobak- och tobaksfria nikotinprodukter. Även rättsväsendet medverkade i form av två domare från förvaltningsrätten, de informerade om rättsprocessen och gav en inblick i vad som kan vara bra att tänka på kring innehåll och upplägg i ärenden som överklagas från sökanden.

Råd och stöd till kommunerna sker i huvudsak genom kontinuerliga nätverksträffar men också genom e-post och telefon. Vid träffarna diskuteras aktuella frågeställningar och information delges från regional och nationell nivå. Även olika utbildningsinsatser har skett exempel är att samtliga alkohol- och tobakshandläggare har erbjudits en utbildningsdag kring ekonomisk granskning (nationell) där medverkade Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten och Folkhälsomyndigheten. Även grundutbildning för tillståndsgivning inom alkohol- och tobaksområdet har erbjudits nationellt.

ANDTS

Under året har Länsstyrelsens ANDTS-samordnare genomfört träffar med länets kommuner för att arbeta fram handlingsplaner för ANDT i skolan. Kommunerna var olika långt gångna i

sina respektive processer men har med varandras stöd och goda idéer kommit framåt i arbetet.

Kunskapshöjande insatser för att ge skolornas personal, både elevhälsa, pedagoger och andra viktiga vuxna, bättre möjligheter att bemöta barnen och ungdomarna och hjälpa dem rätt har genomförts. Bland annat ett webinarium kring lustgas och boffning tillsammans med läkemedelscentralen, polisen och socialtjänsten i Falkenberg och en minikonferens om nya nikotinprodukter vitt snus och e-cigaretter i samarbete med Kontraktsmetoden.

Som en del i att stödja och utveckla det lokala ANDTS-arbetet genomför samordnarna i Hallands, Blekinge, Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län två utbildnings-/konferenstillfällen per år där samtliga kommuner i de aktuella länen bjuds in för kunskapspåfyllning och nätverkande. I våras var temat skolans roll och möjligheter i det förebyggande ANDTS-arbetet och höstens träff djupdök i tjejs och kvinnors roll och utsatthet kopplat till ANDTS.

Fler söker för spelberoende till kommunernas beroendemottagningar som därför känner att de behöver ha mer och bredare kunskap inom området. Detta lyftes i Region Hallands strategiska processgrupp för beroendefrågor och resulterade i att Länsstyrelsen samordnade en grundutbildning i spelberoendebehandling för kommunerna och regionerna i Hallands, Blekinge, Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län. Intresset för att delta i utbildningen var väldigt stort och därför planeras en repris av utbildningen under 2024.

Narkotikakonferensen som Länsstyrelsen Halland årligen arrangerar tillsammans med Blekinge, Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län samt CAN (centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) gjordes 2023 som en inspelad konferens och finns tillgänglig under ett år att ta del av. Konferensen 'Narkotikabruk bland unga vuxna – vad ser vi (och hur gör vi)?' belyser bland annat hur bruket av narkotika ser ut bland unga vuxna i åldern 18-29 år, vad som är utmärkande för vissa preparat, till exempel narkotikaklassade läkemedel, hur vi kan omvandla teori till praktik i mötet med unga vuxna som brukar narkotika och vad säger narkotikautredningen.

Sedan tidigare har Länsstyrelsen Halland en broschyr på lätt svenska om regler och lagar kring ANDTS i Sverige att dela ut till nyanlända. Utifrån behov på asylboenden sammanfattades och översattes texterna till fyra språk (ukrainska, arabiska, persiska och engelska), det lades till information om lustgas och våld i nära relationer och materialet finns nu att tillgå för alla aktuella verksamheter.

Krogmiljön, som både besöksställe och arbetsmiljö, är en viktig arena att arbeta både förebyggande och försvårande för narkotikabruk och -handel. Genom STADs nationella uppdrag med Krogar mot knark har Länsstyrelsen börjat ett arbete tillsammans med länets kommuner för en struktur på arbetet bland annat genom att ha utbildare i Halland som kan förse oss med utbildningar av krogpersonal. Högskolan i Halmstad är med och för dialog om hur man kan jobba med narkotika på kårens och nationernas krogar.

Brottsförebyggande

Under året har fokus för det brottsförebyggande uppdraget varit att förbereda kommunerna inför kraven som lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete ställer på dem samt att utveckla samverkan med syfte att samordna och stödja utvecklingen av kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete, lokalt och regionalt. Följande är exempel på insatser som genomförts:

Lokala fördjupningar och stödverksamhet i form av stöd i framtagande av struktur och organisering, överenskommelser, kartläggningar, uppföljning, dialoger och workshops, etcetera. Samt flertalet dialoger och insatser för att höja prioriteringen och ambitionerna att arbeta och stärka det kunskapsbaserade brottsförebyggande arbetet. Länsstyrelsen har deltagit på och genomfört kunskapshöjande inslag (fokus på lagstiftning och kunskapsbaserat arbete) på flera kommunstyrelsesammanträden, styrgruppsmöten, diverse regionala och lokala nätverk och forum. Lagstiftning och dess krav har varit den vanligast förekommande frågan och stödbehovet från kommunerna.

En strukturerad samverkan med Polisområde Halland pågår och har fortsatt utvecklas positivt. Under hösten genomfördes en konferens där vi samlade brottsförebyggare, polis, kommun- och regionledningarna i länet. Syftet var att ge en bild av läget i länet samt att samt diskutera hur vi kan utveckla arbetet och samverkan lokalt utifrån ny lagstiftning och polisens brottsförebyggande strategi. Länsstyrelsen har anordnat nätverksträffar med tema lagen om kommuners brottsförebyggande ansvar samt webinarium om näringslivets roll i lokalt brottsförebyggande arbete, i samarbete med kommun, polisen, Svenskt Näringsliv och Länsstyrelsen Västra Götaland.

Till följd av kunskapsdagen om välfärdsbrott som anordnades har vi i samverkan med Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket under året påbörjat ett utvecklingsarbete med Varbergs kommun. Syftet är att ge ett samordnat och verksamhetsnära stöd för att utveckla kommunens arbete med att upptäcka och förebygga välfärdsbrott. Internt kommer samverkan med tillsynshandläggare på Länsstyrelsen ske.

Inom den brottsförebyggande sydlänssamverkan genomfördes en kick-off inför lagstiftningen som trädde i kraft den 1 juli. 8 länsstyrelser samverkade kring konferensen som genomfördes i juni, 143 kommunpoliser och kommunala brottsförebyggare deltog. Utvärderingen av kick-offen visade att majoriteten tyckte konferensen var intressant och relevant. Även många viktiga medskick vad gäller stöd att nå upp till lagens intentioner framgick till arrangörerna.

Länsstyrelsen har i samverkan med Stiftelsen Tryggare Sverige genomfört Företagens trygghetsundersökning i fem av länets kommuner, en kartläggning av det lokala näringslivets erfarenheter av brott och otrygghet och hur detta påverkar förutsättningarna för företagandet i länet. Resultatet redovisades på kommun- samt länsövergripande nivå.

En fortsättning av utvärderingen av samrådsyttranden som brottsförebyggande insats genomfördes i samverkan med Mittuniversitet, Urban utveckling och Länsstyrelsen i Jämtlands län. Syftet med denna utvärdering var att undersöka möjliga förklaringar till de effekter som den första effektutvärderingen redovisade.

Vidare har fördjupning av egen kunskap skett samt tillgodosett lokal och regional nivå med ett generellt kunskapsstöd, samordnat nätverket för kommunala brottsförebyggare under året samt givit stöd till lokala och regionala aktörer i specifika frågor.

Det brottsförebyggande uppdraget redovisas till Brottsförebyggande rådet i september, diariernr: 706-6187-2023

Brottsförebyggande föräldraskapsstöd

Vid årsskiftet fick de länsstyrelser som i sitt län har ett eller flera utsatta områden enligt Polismyndighetens lista nytt regeringsuppdrag inom föräldraskapsstödsområdet. I Halland finns det ett utsatt område enligt den identifierade listan, Andersberg, i Halmstad kommun. Genom att ge stöd till kommuner, regioner och andra aktörer i deras arbete att stödja

föräldrar bidrar Länsstyrelsen till ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd samt bekämpar och förebygger kriminalitet bland barn och unga. Vägledande för uppdraget är den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd och handlingsplanen för brottsförebyggande föräldraskapsstöd som Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFoF, tagit fram.

Under första året har fokus varit att skapa en bild av vilka aktörer som ger stöd till föräldrar på Andersberg, hur samverkan ser ut, hur stödet tas emot samt vad som kan stärkas upp framöver. Detta har gjorts genom samtal med olika aktörer som verkar i området. Då Länsstyrelsen samverkar med olika aktörer på Andersberg finns redan etablerade kontaktvägar vilket underlättat uppdragets uppstart. Inledningsvis kontaktade Länsstyrelsen Förebyggande-enheten på socialförvaltningen, personal på Bvc, Öppen förskola, ABF, Svenska kyrkan, förskola/skola, Skolan mitt i Byn och bostadsbolag. I dialog trycker aktörerna på vikten av tidiga insatser och samverkan för att förebygga och bekämpa kriminalitet och brottslighet bland barn och unga. Bvc önskar få till en bättre samverkan med socialtjänst och Mvc. Överlag uttryckte aktörerna att det är svårt att nå fram med stöd till föräldrar vilket delvis kan bero på rädsla och okunskap om socialtjänsten, vilket förvärrats med desinformationskampanjerna. Föräldraskap i Sverige, FÖS, som är ett samhällsorienterat grupprogram och riktar sig till utrikesfödda föräldrar, efterfrågades av flertalet aktörer. Hos aktörerna finns en vilja att göra skillnad och det görs väldigt mycket bra arbete på Andersberg. Dock upplever flera att det saknas en långsiktighet och målbild från kommunens håll för området. Både polisen och det kommunala bostadsbolaget HFAB har en uttalad målbild att få bort Andersberg från listan över utsatta områden till år 2025.

På Medborgarservice på Andersberg ryms samhällsvägledare, trygghetssamordnare, socialrådgivare, bibliotek, café och HFAB. Samhällsvägledarna hjälper de boende i frågor, kontakt med myndigheter och att öka kunskapen om sociala tjänster, öka tilliten till samt korta vägen till socialtjänsten. Via olika nätverk genomförs satsningar som exempelvis för att stärka mammor samt trygghetsvandringar för boende i området. Under hösten lyftes vikten av att stärka pappor och nyligen startades en pappagrupp upp. I ca 10 års tid har områdesarbetet Skolan mitt i byn funnits. Med skolan som nav syftar arbetet till att motverka segregation och främja integration. Arbetet bygger på samverkan mellan skola, föräldrar, föreningar och andra aktörer såsom Länsstyrelsen. För föräldrar anordnas stärkande föreläsningar, för ungdomar anordnas sommarjobb och barnen får möjlighet att delta i föreningsverksamhet. En viktig utgångspunkt i arbetet är kopplingen mellan meningsfull fritid och att klara skolan. Under hösten permanentades samverkansformen SSPF för skola, socialtjänst, polis och fritid i Halmstad kommun, efter att först ha testats på Andersberg.

Området Öppna förskola fick under hösten äntligen egna lokaler och har utökat öppettiderna. Via Länsstyrelsen har kommunen i samverkan med ABF beviljats medel till ett samverkansprojekt som går under namnet Leka Lära Tillsammans. Syftet med projektet är att stärka upp arbetet med tidiga insatser på Andersberg, motverka desinformation om socialtjänstens roll och agerande samt en negativ syn på förskolan.

Socialstyrelsen har tagit fram rekommendationer för vad en kommun/socialtjänst bör erbjuda vid normbrytande beteenden hos barn och unga. Kommunen erbjuder föräldraskapsstödprogrammet KOMET samt familjebehandling MST, Multi Systemisk Terapi. Det är positivt att kommunen kan erbjuda program som Socialstyrelsen rekommenderar. Dock behöver kommunen bättre nå ut med information om vilket stöd som finns för föräldrar, framförallt till föräldrar som är boende på Andersberg. Värt att nämna är att

socialförvaltningen och barn och ungdomsförvaltningen påbörjat en samverkan för att bättra nå ut till föräldrar med det stöd som kommunen erbjuder.

Under hösten lanserades Gängsnacket som är en broschyr som riktar sig till föräldrar och andra vuxna om hur kriminella gäng rekryterar barn. Länsstyrelserna och polisen har tagit fram denna folder efter önskemål från flera kommuner och stadsdelar och den lyfter bland annat vilka varningstecken man bör vara vaksam på och vilket stöd som finns i samhället om man känner oro för ett barn. Länsstyrelsen har skickat broschyren till länets kommuner samt till Region Halland och materialet har tagits emot väl. Polisen i Halland har lyft broschyren på till exempel föräldramöten.

På regeringsuppdrag har Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFoF, tagit fram en handlingsplan för ett brottsförebyggande föräldraskapsstöd. Enligt den bör föräldraskapsstöd finnas på samtliga preventionsnivåer. Handlingsplanen lyfter bland annat vikten av att tydliggöra föräldraperspektivet i det lokala brottsförebyggande arbetet och att åtgärder bör inkludera olika stöd i föräldraskapet. Länsstyrelsen har lyft detta med kommunala brottsförebyggare och kommunpoliser i samband med höstens regionala brottsförebyggande nätverksträff.

Jämställdhet

Två träffar med det regionala MR & Jämställdhetsnätverket har anordnats under året. Båda har varit ett steg i arbetet med förankring av strategiuppdraget om en länsstrategi för jämställdhet och för att de jämställdhetspolitiska målen ska få genomslag i länet. Länsstyrelsen samordnar nätverket för att stödja och följa upp arbetet med jämställdhet och mänskliga rättigheter i länet. Fokus vid första träffen var på strategiuppdraget samt de två jämställdhetspolitiska delmålen; jämställd hälsa, samt jämn fördelning av obetalt hem- och omsorgsarbete. Ett föredrag hölls på temat ojämställd stress, sjukskrivningar och dubbelarbete hos kvinnor. Vid mötet presenterades även länsstyrelsens strategiuppdrag och syftet var att skapa delaktighet från länets aktörer och få inspel avseende behov och förutsättningar i tidigt skede, samt en workshop för att identifiera regionala jämställdhetsproblem.

I september anordnades ett nätverksmöte i Jämställdhet och MR-nätverket med temat Ekonomisk jämställdhet och Jämställd utbildning, utifrån vikten av att bryta könsbundna studieval och arbeta med arbetsvillkor och arbetsmiljö inom främst välfärden för få mer jämlika villkor på arbetsmarknaden. Länsstyrelsen bjöd in Jämställdhetsmyndigheten att föreläsa om den könssegregerade arbetsmarknaden utifrån en ny rapporten "Så ska fler välja arbete i välfärden". Hallands arbetsmarknad är starkt könssegregerad och gynnar framförallt manligt könsmärkta branscher, där män med gymnasieutbildning har väldigt gynnsamma inkomster. Samverkan med Jämställdhetsmyndigheten, rapporten och föredraget gav uppslag till hur regionala insatser kan formas i länet och vilka insatser som krävs för att motverka ojämställda arbetsvillkor och könsbundna studie- och yrkesval. Vid de två nätverksmötena har aktörer från Försvarmakten, Region Halland, Räddningstjänsten, Arbetsförmedlingen, Diskrimineringsbyrån, Högskolan i Halmstad, Skogsstyrelsen, Försäkringskassan, Ung Företagsamhet, samt representanter från fyra kommuner deltagit.

Länsstyrelsens arbete med strategin har även informerats om i det statliga chefsnätverket i Halland, vilket Länsstyrelsen sammankallar till. Länsledningen har berättat om uppdraget och om framtagandet under kommunbesök med samtliga kommuner. Två politiska partiers kvinnoföreningar har deltagit i förankringsprocessen och getts möjlighet att utgöra referensgrupper, Socialdemokratiska S-kvinnor och Centerkvinnorna. Partiernas

kvinnoföreningar har under året uttryckt intresse för jämställdhetsfrågor och blev tillfrågade att utgöra referensgrupper i arbetet med framtagande av strategin.

En kartläggning av arbetet med jämställdhetsintegrering i länet skedde även i början av året, till kommuner och region Halland. Kartläggningen hade fokus på aktörernas förutsättningar för jämställdhetsarbete, hur nuvarande arbete med jämställdhet och diskrimineringslagstiftning ser ut och vilka behov aktörerna har av samverkan. Arbetet med jämställdhetsintegrering är begränsat i länet, och sker främst inom särskilda förvaltningar i några av länets kommuner.

Länsstyrelserna har i uppdrag att stödja statliga myndigheters arbete med jämställdhetsintegrering på regional och lokal nivå. Under 2023 har arbetet fokuserat på hur länsstyrelserna kan utveckla det regionala arbetet för de myndigheter som ingår i regeringens satsningar Jim och Jihu. Länsstyrelserna har identifierat att Jim och Jihu hittills inte fått sådan stor regional spridning därav kommer länsstyrelserna i olika omfattning att erbjuda utbildningen Ledare i staten.

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

I samverkan med den regionala stödstrukturen (RSS) har Länsstyrelsen bjudit in nya politiker i länets socialnämnder och informerat om uppdraget Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Intresset för att delta var högt.

Under året har ett antal utbildningar och temadagar anordnats i Länsstyrelsens regi. En dag om maskulinitetsnormer med organisationen MÅN, våld i ungas relationer, unga våldsutövare, utsatta barn, Samtal om frihet, Patriark, vårdnad, boende och umgänge med fokus på våld, Samtal om våld, FREDA kort frågor, skyddade personuppgifter. I samverkan med Kriminalvården, Frivården i länet anordnades en halvdag med information om Inslussmodellen.

Nyhetsbrev Mäns våld mot kvinnor ska upphöra har Länsstyrelsen publicerats varje månad och intresset för att finnas med på sändlistorna har ökat under tid. Samordnarna har som tidigare deltagit i det nationella MVK nätverket och dess möten. De båda regionala referensgrupperna MVK och POM har även i år haft välbesökta möten. Detsamma gäller samverkan mellan familjerättshandläggare, advokater och domare i Tingsrätten kring våld i mål om vårdnad, boende och umgänge.

Under hösten har gruppbehandlingen Gruppcentrum Halland (GCH), som är en kommunal länsövergripande stödverksamhet, erbjudit gruppbehandling för män som utövar våld mot kvinnor i nära relationer. Det är första gången som detta testas i Halland och gruppbehandlingen är lokaliserad till Varberg och Halmstad. Gruppledarna har deltagit i utbildningar som anordnats av Länsstyrelsen, såsom Samtal om våld och Samtal om frihet.

En uppföljning av förra årets möte med kommun- och näringslivschefer med temat arbetsgivarperspektiv kring mäns våld mot kvinnor har under året genomförts av en student från Högskolan i Halmstad, vilken fick i uppdrag att göra en enkät och intervjuundersökning med större företag i länet och deras arbete med mäns våld mot kvinnor och övriga jämställdhets politiska mål. Nämnas kan, som ett gott exempel, att Halmstads kommun framställt ett material kring våld i nära relationer som skickats ut från kommunledningen till alla förvaltningar och chefer.

Jämställdhetsmyndigheten har lanserat ett material med fokus på arbetsgivarperspektivet som kan användas som en vägledning för chefer och andra ledande funktioner och vara ett stöd i att ta fram genomförandeplan. Denna har förmedlats ut till aktörer i länet.

Länsstyrelsen har deltagit i kampanjen Svartsjuka är inte romantiskt, spridit material och information under februari/mars, delat ut material om VÄLJ att sluta, den nationella telefonen för de som har ilske problematik. Två föreläsningar hölls av organisationen MÄN med temat en kommun fri från våld – att sätta kommunen i rörelse. Metodstödet om kartläggning av tre olika våldstyper som BRÅ tagit fram tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten har tagits upp på referensgruppsmöte våld i nära relationer och även lyfts in i nyhetsbrevet som ges ut en gång i månaden. Metodstödet syftar till att öka samverkan inom kommunen samt göra våld i nära relationer synligt i de lokala lägesbilderna.

Samordnarna kontaktade under hösten länets Barnahus för att höra om de hade möjlighet att svara på frågor från t ex skolpersonal gällande elever som lever med hedersrelaterat våld och förtryck. Detta efterfrågades när den regionala stödstrukturen (RSS) och samordnaren intervjuade elevhälsopersonal föregående år om deras behov av stöd i arbetet för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Från och med den 1 januari 2024 kommer Barnahus personal att finnas tillgängliga för att ge stöd enligt ovan.

Sedan september 2023 finansierar Länsstyrelsen en halvtids regionskoordinator i länet för att arbeta mot prostitution och människohandel, som förstärkning av de regionkoordinatorer som finns inom region Väst. Laholms kommun är huvudman för denna satsning. Ett metodstödsmaterial för att öka och sprida kunskapen kring prostitution och människohandel (POM) har utarbetats av Länsstyrelsen i Västra Götalands län i samverkan med Halland län. Materialet har skickats ut och ett antal verksamma inom länets kommuner deltog vid en digital genomgång i slutet av maj.

Samordnaren har i samverkan med integrationshandläggare arbetat med att kommunerna ska informera ukrainska flyktingar på deras boenden om prostitution och människohandel. Regionskoordinatorerna har hållit utbildningar med utsedda personer i kommunerna. Detta med anledning att personal inom ett flyktingboende i en kommun kontaktat Länsstyrelsen för att få hjälp med detta.

Informationskampanjen "En vecka fri från våld" har även i år genomförts, bland annat ordnade Länsstyrelsen en utställning "Digital bordell" på Stora torg i Halmstad för att uppmärksamma och informera om barn och ungas utsatthet på nätet, via grooming, sugardating samt om prostitution gällande vuxna, sexköpare. Många besökare kom och uppskattade informationen och var överraskade över att Länsstyrelsen arbetar med dessa frågor. Länsstyrelsen anordnade även föreläsningar om prostitution och människohandel med Simon Häggström för gymnasieelever i fem av länets kommuner. Personal från ungdomsmottagningarna, ungdomsjouren Tigerliljan och kvinnojourerna fanns till hands för eleverna efter föreläsningar. Föreläsningarna var mycket uppskattade av såväl elever som personal.

Det goda samarbetet i sydlänsklustret och med RSS funktionen i länet har fortsatt. Remisser har under året besvarats gällande Ett liv fritt från våld och Fler verktyg i socialtjänstens arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn har besvarats.

Mänskliga rättigheter

Sakkunnig i jämställdhet och MR har deltagit i samverkan med HR avseende myndighetens arbete med dokumentation om likavillkor, jämställdhet, aktiva åtgärder och antidiskriminering. Arbetet fick dock nedprioriteras under hösten för att återupptas nästa år.

Alla nyanställda genomgår en introduktionsutbildning på myndigheten och där ingår en del om hållbarhet och Agenda 2030. Vid årets tillfälle hölls en kortare utbildning om länsstyrelsens uppdrag avseende mänskliga rättigheter och jämställdhetsintegrering.

Sakkunnig i jämställdhet har deltagit i en arbetsgrupp angående framtagandet och utformningen av en nationell version av Handboken för perspektivfrågor 2018-2021 som tagits fram av Länsstyrelsen i Södermanland. Den nya vägledningen ska utöver mycket av tidigare innehåll ha mer fokus på hur länsstyrelseinstruktionen §5 kan integreras i verksamheterna på alla länsstyrelser och på ett effektivt sätt kan finnas med i styrprocessen.

Länsstrategin Ett jämställt Halland 2024-2027 som tagits fram under året berör på många sätt mänskliga rättigheter och icke-diskriminering. Dels finns en tydlig ansats att göra intersektionella analyser av de jämställdhetspolitiska målen och flera avsnitt kopplar an direkt till demokrati, inflytande och makt.

Ett antal medarbetare har deltagit i en utbildning som Länsstyrelsen i Kronoberg anordnade med Uppsala universitets om mänskliga rättigheter för statstjänstemän.

Barnets rättigheter och barnkonventionen

Sedan några år har Länsstyrelsen bedrivit kunskapshöjande aktiviteter med målet att fler barn ska klara skolan. Fokusområdet har växt till att även omfatta skolgångens kringliggande påverkansfaktorer, såsom en meningsfull fritid, fysisk och psykisk hälsa, en uppväxt fri från våld, barnkultur, delaktighet och inflytande.

Pilotverksamhet för Agenda 2030 samordningen har satt strålkastarljuset på barns- och ungas fysiska och psykisk hälsa i Halland med målet att fler barn ska klara skolan. Rätten till utbildning utgör en särskild post för Hallands läns konventionsefterlevnad. Tillsammans med barns rätt till en tillfredsställande levnadsstandard, har statistik tagits fram och presenterats för pedagoger, strateger och förtroendevalda i länets samtliga kommuner, Regionen och delar av civilsamhället. Underlaget har också använts internt på planeringsdag.

I mars tog Sverige emot FN:s barnrättskommittés rekommendationer. En företeelse som tydliggjordes var barns (o)lika tillgång till rättigheter beroende på var i landet de befinner sig. Detta blev därför temat på årets största barnrättskonferens "Barns (o)lika tillgång till rättigheter i Halland". Barnrättsgruppen bestående av strateger från samtliga kommuner, Region Halland, Rädda barnen och Rättighetscentrum Halland, har tagit del av Barnrättskommitténs kommentarer och har haft möjlighet att föra dialog med Unicef Sverige, som stöttat barn och ungas egen rapportering till kommittén.

Funktionshinderspolitiskt uppdrag

Halland har en stabil struktur för delaktighet, inflytande och samverkan genom det regionala funktionshinderrådet, där Länsstyrelsen finns med som adjungerande. I slutet av året firade rådet 50 årsjubileum. Den goda samverkan som finns med Region Halland har betytt mycket för det utbyte som skett mellan nationell, regional och lokal politik. Sakområden har mötts och länsstyrelsen har bidragit med kunskap kring jämställdhet, folkhälsa, barnrätt samt funktionshinderspolitisk styrning och ledning. Genom funktionsrättsråd i kommunal regi sker även lokalt erfarenhetsutbyte inom länet. Enbart en kommun saknar helt funktionsrättsråd. Initiativ till samverkan med funktionshinderrörelsen finns, men det alternativa sättet att föra dialog är en utmaning för länsövergripande samverkan. Det blev särskilt tydligt under den samverkansträff mellan funktionshinderrådets arbetsutskott och Länsstyrelsen i Halland som ägde rum tidig höst.

Samverkan mellan civilsamhälle, näringsliv och offentlig förvaltning är god i Halland, vilket ökar förutsättningar för genomförandet av det funktionshinderspolitiska uppdraget. Den halländska överenskommelsen är en viktig arena för samverkan. Över 40 organisationer inom idéburen sektor är knutna till överenskommelsen och flertalet har kopplingar till funktionsrättsrörelsen. Under året som gått har beslut tagits om att revidera överenskommelsen och att bredda den strategiska samverkan i linje med den regionala utvecklingsstrategin och med respekt för nationella principer.

Kartläggningen i Halland påvisar utmaningen med att implementera mänskliga rättigheter inom befintliga styrmodeller. Varken kommuner eller Regionen i Halland har strategier, planer eller styrdokument som omfattar hela det funktionshinderspolitiska området. För att förverkliga det funktionshinderspolitiska målet föreslås därför att befintliga strukturer berikas utifrån sina specifika områden och att rättigheter för personer med funktionsnedsättning integreras i mer allmänt hållna målsättningar för kommunal och regional utveckling. Om det ska vara verkningfullt, behövs kontinuerlig kompetensutveckling inom området och ett beslutsfattande som ligger i linje med uppsatta mål. Lägesbilden tydliggör att det behövs en funktion för att hålla ihop arbetet som utförs på en kommun- och regionövergripande nivå. Länsstyrelsens kompetens efterfrågas som samordnande part för uppdraget inom länet, kunskapsstöd och statlig representant i samverkan med kommunal och regional förvaltning.

För att uppmärksamma den internationella funktionshindersdagen anordnades en kunskapshöjande konferens i samverkan mellan Halmstads kommun, Rättighetscentrum Halland, ABF, Region Halland och Länsstyrelsen. Hallänningar med egen erfarenhet av att leva med olika typer av funktionsnedsättningar bidrog med kompetenshöjning inom området. Samordningsförbundet i Halland och Halmstads kommun presenterade hur dialog med egen skattning och progression kan leda till etablering på arbetsmarknaden. Sveriges kommuner och regioner (SKR) berättade om det ojämlika hälsoläget och universitetslektor informerade om hur universell design bidrar till ett mer jämlikt och inkluderande samhälle.

Länsstyrelsen har varit med i en arbetsgrupp som planerat, genomfört och utvärderat årets i särklass största nationella konferens på området – Nationell samling för delaktighet. Totalt anmälde sig 1750 tjänstepersoner, chefer och beslutsfattare inom kommun och region samt civilsamhälle till två digitala heldagar. Syftet var att främja ett aktivt kommunalt och regionalt funktionshinderspolitiskt arbete för att uppnå full delaktighet och jämlika levnadsvillkor. Konferensen utgick från fem olika fokusområden som valts utifrån de utvecklingsbehov som finns regionalt och lokalt. Styrning och ledning av funktionshinderspolitiken, Samhällsplanering och universell utformning, Barns delaktighet i skolan, Migration och funktionsnedsättning, Krisberedskap ur ett funktionshinderperspektiv.

Personligt ombud

Det finns goda förutsättningar för att bevara och utveckla den kvalitativa verksamheten med personligt ombud i länet. Området för verksamheten är komplex och personligt ombud gör stor nytta för klienterna. För närvarande avvaktar kommunerna med att utöka verksamheten i väntan på respons från regeringen. Socialstyrelsens översyn av uppdraget med personligt ombud lämnades i september månad. Det finns förslag om att höja likvärdigheten i landet och att införa någon form av obligatorium för verksamheten i samtliga kommuner.

Statsbidrag har beviljats för 11 tjänster med personligt ombud i länet under året. Verksamheterna som bedriver personligt ombud är lokaliserade i fem kommuner som samtliga är direkt kopplade till kommunal socialtjänst. Totalt har 344 klienter tagit del av

stödet i Halland, vilket är en ökning jämfört med föregående. Trenden för antal klienter i Halland lutar kraftigt uppåt.

Länsstyrelsen har under året varit representant i arbetsutskottet för den nationella samordningen av uppdraget med personligt ombud. Ett uppdrag som delas med Socialstyrelsen. Utskottet har planerat, genomfört och följt upp nationella nätverksträffar och länsstyrelsegemensamma möten. Länsstyrelserna i sydlänen har anordnat en gemensam konferens för personligt ombud. De allra flesta halländska personliga ombuden deltog, en chef för uppdraget och representant från Länsstyrelsen. Kunskaps- och erfarenhetsutbytet uppskattades av deltagarna.

I samverkan med Länsstyrelsen i Västra Götalands län, har en presentation av Socialstyrelsens kartläggning och analys av systemet med personligt ombud erbjudits verksamma inom området i Halland. För övrigt har Länsstyrelsen funnits med vid nätverksträffar för personlig ombud i länet, sammankallat chefsgruppen och stöttat bildandet av en Regional ledningsgrupp.

Nationella minoriteter

Kunskapshöjande aktiviteter för offentlig förvaltning i länet har bedrivits under året och tätare samverkan med Region Halland har upprättats. Nationella minoriteters högtidsdagar har uppmärksammats genom flaggning, via Länsstyrelsens hemsida och sociala media. Grundutbildning och information har spridits via nyhetsbrev och nationella nätverk har stärkts.

Länsstyrelsen i Halland har funnits representerad vid samtliga sammankomster för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Kunskap har bland annat inhämtats vid gemensamt mötesforum där olika myndigheter delade med sig av kunskap och metodutveckling inom området.

Länsstyrelsen har bjudit in och ordnat gemensam transport till konferens i Växjö som speciellt utformats för länen i Sydsverige där de flesta saknar förvaltningsområden. Representanter från länets största kommun och Region Halland deltog tillsammans med samordnare från Länsstyrelsen. Tillfällen för fortsatt dialog har bokats in och planering inför nästkommande år har påbörjats.

Integration

Beredskap och kapacitet

Länsstyrelsens arbete rörande nyanlända och ensamkommande barn har samordnats via regionalt strategiskt forum där länets kommuner, Region Halland och berörda statliga myndigheter deltar. Intern samverkan har genomförts med samordnare för mänskliga rättigheter, med särskild fokus på barnrätt. Genomförda insatser i syfte att på lång sikt stödja kommunernas arbete kring kvalitativt mottagande har skett samverkan med samhällsbyggnad genom dialogmöten med länets kommuner gällande bostadsförsörjning utifrån sociala perspektiv, där nyanlända fått en tydlig plats. Samordning av frågor rörande ensamkommande barn och nyanlända har resulterat i att arbetet hanterats mer enhetligt med kommuner och framför allt Migrationsverket. Detta bedöms ha bidragit till att effektivisera det gemensamma arbetet och delvis underlättat samverkan med kommunerna. Intern samverkan har möjliggjort att berörda målgrupper bättre kunnat lyftas in i olika sammanhang som exempelvis samhällsplanering och barnrätt samtidigt som arbetet utvecklats och blivit mer kvalitativt med bredare analyser inför olika beslut som kan tänkas beröra nyanlända och ensamkommande barn. Den 11 januari 2024 redovisades länsstyrelsens

samlade arbete enligt regleringsbrevet för 2023 till Länsstyrelsen i Västernorrlands län (dnr 851-9180-23). Lägesbildsrapport enligt uppdrag 17 har också redovisats till Länsstyrelsen i Västernorrlands län (dnr 851-8853-23)

Samhällsorientering

Länsstyrelsen har under året deltagit i samverkansforum där länets kommuner och Arbetsförmedlingen deltar inom ramen för samhällsorientering. Samverkansmötena utgör en grund för organisering och strategiskt arbete i länet för SO. Uppföljning har delvis kunnat genomföras igenom länets samverkansforum för SO och vid utskick av nationella enkäten på temat. I den regionala samverkan har myndighetsgemensamma uppdraget om utrikesfödda kvinnors inträde på arbetsmarknaden lyfts. Vidare har information kring kompetenshöjande insatser spridits till kommunerna så som utbildning på temat "Privat ekonomi" som anordnades av Finansinspektionen och Socialstyrelsens kampanj kring desinformation om socialtjänsten. Metodstödet Om Sverige har kommunicerats med berörda i kommunerna vid efterfrågan och kontakt med länsstyrelsen. *Den 11 januari 2024 redovisades länsstyrelsens samlade arbete enligt regleringsbrevet för 2023 till Länsstyrelsen i Västernorrlands län (dnr 851-8856-23).*

Tidiga insatser för asylsökande med flera

Länsstyrelsens arbete har genomförts via kontinuerlig dialog och kontakt med kommuner och ideella organisationer som anordnar tidiga insatser. Utgångspunkten har varit samverkan med aktörer som sedan tidigare beviljats medel av Länsstyrelsen, där finansiering utgått från annan aktör samt organisationer som upprättat överenskommelser med länsstyrelsen kring genomförande av tidiga insatser. På kommunal nivå har Länsstyrelsen deltagit i samverkansforum i de fall kommuner haft sådan under året. Vidare har en av Länsstyrelsens medarbetare under året fortsatt att på plats på Spenshults asylboende arbeta med att stödja civilsamhällets genomförande av tidiga insatser. I det arbetet har ingått att sammankalla till samverkansforum med civilsamhället, Region Halland och Migrationsverket. Vid årets utlysning av statsbidrag för tidiga insatser har 12 insatser beviljats medel för verksamhet i länet om totalt 1,9 miljoner kr. *Den 12 januari 2024 redovisades länsstyrelsens samlade arbete enligt regleringsbrevet för 2023 till Länsstyrelsen i Västernorrlands län (dnr 851-289-24).*

Ersättning enligt 37 och 37a §§ enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar

Vid årets utlysning av medel anordnades informationsmöte för att informera om kriterier för att söka, prioriteringsgrunder och annat relevant. Vidare har information om utvecklingsmedlen lagts upp på länsstyrelsens webbsida samt i utskick av nyhetsbrev på temat social hållbarhet. Informationen har även spridits internt inom länsstyrelsen för utskick till så många berörda som möjligt inom länet. Regional behovsanalys har genomförts och utgår till stor del i det som framförs via olika typer av samverkansforum som länsstyrelsen deltar i. Länsstyrelsen har innan och under utlysningsperioder lyft fram möjligheten att ta hjälp av sakkunniga på Länsstyrelsen inom områdena jämställdhet, mänskliga rättigheter, barnrätt och funktionsrätt. Detta i syfte att stödja sökande organisationer i framtagandet av ansökan och genomförandet av en insats. Vid årets utlysning har fyra insatser beviljats §37 medel till ett belopp om 1,6 milj. Kr. Vidare har tre insatser beviljats §37a-medel till ett belopp om 580 tkr. *Den 12 januari 2024 redovisades länsstyrelsens samlade arbete enligt regleringsbrevet för 2023 till Länsstyrelsen i Västernorrlands län (dnr 851-286-24).*

Resultatbedömning

Folkhälsa

Länsstyrelsens arbete inom folkhälsa samt ett bredare arbete för social hållbarhet bedöms som **gott**. Det finns god kontakt med lokala och regionala aktörer vilket är avgörande. Samverkan med myndigheter på nationell nivå kopplat till Agenda 2030 och barn och unga har varit positiv. Tillsynsverksamheten har varit aktiv såväl i egen myndighet som genom att stödja annan länsstyrelse.

Brottsförebyggande

Länsstyrelsen har arbetat intensivt inom den brottsförebyggande samordningen samt i det brottsförebyggande föräldraskapsstödet, och bedömningen av arbetet är **gott**. Det är ett område med stort tryck som länsstyrelsen hanterat väl men med stor belastning på medarbetare. Kommunerna har fått efterfrågat stöd utifrån ny lagstiftning om kommuners brottsförebyggande ansvar.

Jämställdhet

Arbetet inom området jämställdhet bedöms som **gott** och en länsstrategi för jämställdhet har tagits fram. Länsstyrelsen har genom kompetensinsatser och särskilda satsningar tydligt och på ett utmärkt sätt bidragit i arbetet för att stoppa mäns våld mot kvinnor. Insatser riktade till unga har fallit mycket väl ut.

Mänskliga rättigheter

Länsstyrelsen har arbetat aktivt med rättighetsfrågor och bedömer insatsen som **gott**. Samverkan med civilsamhällets aktörer fungerar väl. Dock finns utvecklingsbehov i länet i att rättigheter för personer med funktionsnedsättning integreras i målsättningar för kommunal och regional utveckling.

Integration

Bedömningen av arbetet inom området integration är **gott**. Samverkan i länet fortsätter i forum med kommunerna. Arbete utifrån barnrättsperspektiv har utvecklats och blivit mer kvalitativt med bredare analyser inför beslut.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 1§ och 2§ i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Särskilda händelser

Under året har myndigheten påbörjat utdelningen av ungefär 60 000 varningsmottagare i den inre och yttre beredskapszonen runt Ringhals kärnkraftverk. Myndigheten har också byggt ut utomhusvarningssystemet. Detta är en del i det arbete med att det införts med de nya och utökade beredskapszonerna runt landets tre kärnkraftverk.

På onsdagsförmiddagen den 29 mars tog Länsstyrelsen i Hallands län emot ett brev med ett innehåll som bedömdes som misstänkt farligt. Polis kallades till platsen för att omhänderta den misstänkta försändelsen och delar av Länsstyrelsens lokaler spärrades av. Polisen bekräftade senare att försändelsen var ofarlig och ingen person kom till skada.

Under senvåren 2023 påtalade länsledningen att det fanns en överhängande risk för att kommande budgetneddragningar och kostnadsökningar skulle kunna innebära att det inte fanns tillräcklig finansieringen av myndighetens verksamhet inom nuvarande ram. I detta läge saknades finansiering för 14 årsarbetskrafter (vilket motsvarar 14 helårsavlönade medarbetare med heltidsarbete). Länsledningen gav då enhetscheferna ett internuppdrag i vilket de skulle identifiera förslag på möjliga kostnadsbesparingar och verksamhetsförändringar för verksamhet som finansieras med förvaltningsanslaget. Redovisningen skulle även innehålla vilka konsekvenserna dessa förändringar skulle leda till för både verksamhet och medarbetare om de skulle genomföras.

Resultatet av denna internutredning tillsammans med budgetpropositionen, som kom den 20 september, bidrog till att länsledningen vidtog flera åtgärder. Bland annat innebar det att flera medarbetare med tidsbegränsade tjänster inte fått förlängd anställning och att pensionsavgångar inte fått återbesättas. Slutsatsen efter åtgärderna var att det fortfarande fanns sju årsarbetskrafter som det saknades finansiering för. Av dessa var sex på förvaltningsanslaget och en på sakanslag. Med detta som bakgrund beslutade länsledningen sig för att starta upp en omställnings- och arbetsbristprocess den 28 september under en förhandling med facken. Den 9 oktober informerades alla medarbetare om detta beslut och om processen under en personalinformation.

Under hela processens gång genomfördes totalt 12 förhandlingstillfällen med facken SACO och ST. Resultatet av processen blev att två medarbetare omplacerades till nya tjänster, tre medarbetare har sagts upp på grund av arbetsbrist (varav två med frivillig avgång) och en medarbetare kommer gå i pension. Inom ett område avbröts arbetsbristen då budgetläget förändrades under processen gång och det ekonomiska läget visade sig innebära ett bättre läge inför år 2024 och 2025 än tidigare aviserat.

De medarbetare som sagts upp på grund av arbetsbrist kommer att få hjälp av Trygghetsstiftelsen med att hitta ett nytt arbete. Trygghetsstiftelsen fungerar som ett skyddsnät för statligt anställda. Detta stöd kan innefatta olika seminarier och aktiviteter, ekonomiskt stöd och jobbcoachning med mera.

Besök

Tredje vice talman Kerstin Lundgren besökte Hallands län den 24 april. Programmet hade fokus på utvecklingen av vår demokrati, riksdagen och Sverige som nationalstat under 500 år. Under 2023 besöks åtta län, där viktiga riksdagar hållits under dessa århundraden.

I samband med det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionens råd 2023 besökte ett hundratal chefsveterinärer från EU Halland 27–28 april där landshövdingen stod värd för en middag på Halmstad slott.

Under året firade Kung Carl XVI Gustaf 50 år vid tronen och den 24 augusti var det Hallands tur att uppmärksamma Kungens jubileumsbesök. Under dagen fick Kungen och Drottningen ta del av ett fullspäckt jubileumsprogram som avslutades med öppen slottsträdgård på Halmstad slott.

Ambassadörer från hela världen kom den 21 – 22 november på tvådagarsbesök i Halland. Av de drygt 100 utländska ambassadörerna i Sverige kom ett 40-tal som fick ta del av ett innehållsrikt program där AI, digitalisering, innovation, tradition, samverkan och internationalisering stod i fokus.

Konferenser

Den 3 maj anordnades en konferens för ett hållbart Halland 2030. Ett första steg i Hallands gemensamma kraftsamling för att nå en hållbar utveckling med denna första årliga konferens.

Den 16–18 oktober hölls en internationell konferens om havsnejonöga i Halland. Deltagare från ett flertal länder träffades under tre dagar för att utbyta erfarenheter för hur vi kan rädda havsnejonöga och vad vi kan göra tillsammans. I Sverige 2023 hade vi vid årets inventering under 50 havsnejonögon kvar och endast i ett fåtal vattendrag i Sverige.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	2023	2022	2021	2020	2019
Beviljad Låneram i Riksgälden	4 200	3 700	4 200	4 200	3 600
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	2 005	1 939	2 996	2 642	2 979
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	0	0	0	0	0
Ränteintäkter Räntekonto	1 220	458	0	0	0
Räntekostnader Räntekonto	0	0	0	1	54
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	3 955	6 683	6 820	7 740	3 265
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	3 821	3 948	3 820	8 874	9 551
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	21 216	19 298	14 080	19 662	16 708
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	7 100	7 910	7 600	7 050	6 050
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	7 995	6 605	7 855	7 896	6 921
Antal årsarbetskrafter ¹	211	213	208	190	179
Medeltal anställda ²	230	232	228	207	203
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 225	1 228	1 136	1 080	1 116
Årets kapitalförändring	-348	1 365	-2 557	30	1 943
Balanserad kapitalförändring	-3 921	-5 286	-2 729	-2 759	-4 702

¹ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid på 1710 timmar.

² Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	2023	2022	2021	2020	2019
Beviljad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 011 Länsstyrelserna m.m.	3 610	3 490	3 420	3 087	3 091
Utnyttjad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 011 Länsstyrelserna m.m.	0	0	0	0	91
Beviljad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse	3	10	10	16	56
Utnyttjad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse	0	0	0	0	0

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	2023	2022	2021	2020	2019
Summa anslagssparande utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 011 Länsstyrelserna m.m.	698	2 159	3 567	636	0
Summa anslagssparande utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 011 Regionala utvecklingsåtgärder	0	131	0	0	0

Sammanställning väsentliga uppgifter tilldelade bemyndigande/åtaganden inom bemyndigande	2023	2022	2021	2020	2019
Tilldelat: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 011	0	0	0	500	1 000
Åtaganden: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 011	0	0	0	200	637

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Belopp angivna i tkr.

Verksamhet	År 2021 ackumulerat utfall	År 2022 utfall intäkter	År 2022 utfall kostnader	År 2022 netto utfall	År 2023 budget intäkter	År 2023 utfall intäkter	År 2023 budget kostnader	År 2023 utfall kostnader	År 2023 netto budget	År 2023 netto utfall	År 2023 ackumulerat utfall
Registreringsavgift för jaktområden	-502	37	135	-98	35	28	125	270	-90	-243	-843
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-5 745	1 179	1 164	15	1 100	1 244	1 100	1 249	0	-5	-5 736
Delgivning	52	24	3	22	20	25	20	0	0	25	98
Övrig offentligrättslig verksamhet	340	634	-254	888	600	284	550	261	50	22	1 251
Summa offentlig-rättsliga avgifter	-5 855	1 875	1 049	826	1 755	1 580	1 795	1 781	-40	-201	-5 229

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Belopp angivna i tkr.

Verksamhet	År 2021 ackumulerat utfall	År 2022 utfall intäkter	År 2022 utfall kostnader	År 2022 netto utfall	År 2023 budget intäkter	År 2023 utfall intäkter	År 2023 budget kostnader	År 2023 utfall kostnader	År 2023 netto budget	År 2023 netto utfall	År 2023 ackumulerat utfall
Resurssamordning	-845	1 269	548	721	1 200	1 604	600	1 636	600	-32	-156
Övrig uppdragsverksamhet	-201	803	985	-182	1 000	548	1 000	768	0	-220	-603
Summa avgifter uppdragsverksamhet	-1 046	2 073	1 534	539	2 200	2 152	1 600	2 404	600	-252	-759

Kommentar till tabellerna

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall av länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet i jämförelse mot budget. Uppställningen utgår från indelningen av avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras enligt punkt 6.1 i länsstyrelsernas regleringsbrev.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 Årsredovisning i enhetlig struktur, redovisning av statistik m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2021–2023

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	År 2023	År 2022	År 2021
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	4 094	3 465	5 985
201 Allmänna val	411	3 761	568
25 Trafikföreskrifter	926	574	816
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	17 486	15 892	13 439
30 Regional tillväxt	331	557	879
34 Infrastrukturplanering	332	429	270
40 Hållbar samhällsplanering och boende	12 268	11 111	9 788
41 Stöd till boende och energiåtgärder	2 092	1 951	2 211
42 Energi och klimat	3 778	2 650	2 376
43 Kulturmiljö	6 142	7 088	6 930
45 Samhällsskydd och beredskap	21 325	24 117	22 629
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	15 003	15 157	15 667
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	49 420	65 919	48 733
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4 211	4 157	3 041
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	9 579	8 376	8 834
54 Mineralfyndigheter	0	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	4 383	3 852	3 879
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	405	309	390
57 Förorenade områden, efterbehandling	2 734	1 968	1 823
58 Restaurering	3 415	3 145	3 470
60 Lantbruk och landsbygd	23 108	19 991	19 891
62 Fiske	2 631	1 711	1 443
70 Folkhälsa	3 504	2 759	2 133
80 Jämställdhet	2 440	1 845	1 943

Verksamhetsområde	År 2023	År 2022	År 2021
81 Nationella minoriteter	45	1	0
82 Mänskliga rättigheter	1 271	1 070	1 488
85 Integration	2 261	2 227	2 320
10 Myndighetsövergripande verksamhet	14 113	14 793	12 326
11 Administration och intern service	49 937	43 585	43 432
99 Resurssamverkan ²⁾	1 276	391	835
20–85 Summa produktion	193 596	204 081	180 946
10–85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	257 646	262 459	236 705
10–99 Total verksamhetskostnad ³⁾	258 922	262 850	237 539

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21) fr o m 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska stämma överens med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentar till Tabell A

Verksamhetskostnaderna minskade med cirka 4 mkr. De största minskningarna ligger på skydd av områden med 16,5 mkr till följd av minskade bidrag från Naturvårdsverket och samhällsskydd och beredskap med 3 mkr till följd av bortfallande pandemikostnader. Flera verksamheter har ökat svagt medan ökningen är tydlig inom lantbruk och landsbygd med drygt 3 mkr till följd av kraftsamling på att avsluta gamla ärenden och administration och intern service där lokalhyror och IT-och telefonkostnader ökat med drygt 5 mkr.

Tabell B1, B2 – Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2023

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	4 094	1,59%	1 752	2,76%	5 846	2,27%
201 Allmänna val	411	0,16%	178	0,28%	589	0,23%
25 Trafikföreskrifter	926	0,36%	431	0,68%	1 356	0,53%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	17 486	6,79%	7 052	11,11%	24 537	9,55%
30 Regional tillväxt	331	0,13%	102	0,16%	433	0,17%
34 Infrastrukturplanering	332	0,13%	151	0,24%	483	0,19%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	12 268	4,76%	5 482	8,64%	17 750	6,90%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	2 092	0,81%	938	1,48%	3 030	1,18%
42 Energi och klimat	3 778	1,47%	1 340	2,11%	5 118	1,99%
43 Kulturmiljö	6 142	2,38%	2 073	3,27%	8 215	3,20%
45 Samhällsskydd och beredskap	21 325	8,28%	7 730	12,18%	29 055	11,30%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	15 003	5,82%	5 124	8,07%	20 127	7,83%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	49 420	19,18%	7 787	12,27%	57 206	22,25%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4 211	1,63%	1 953	3,08%	6 163	2,40%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	9 579	3,72%	3 141	4,95%	12 720	4,95%
54 Mineralfyndigheter	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
55 Miljöfarlig verksamhet	4 383	1,70%	1 941	3,06%	6 323	2,46%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	405	0,16%	182	0,29%	587	0,23%
57 Förorenade områden, efterbehandling	2 734	1,06%	1 239	1,95%	3 974	1,55%
58 Restaurering	3 415	1,33%	770	1,21%	4 185	1,63%
60 Lantbruk och landsbygd	23 108	8,97%	9 301	14,65%	32 410	12,61%
62 Fiske	2 631	1,02%	865	1,36%	3 497	1,36%

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
70 Folkhälsa	3 504	1,36%	1 446	2,28%	4 951	1,93%
80 Jämställdhet	2 440	0,95%	925	1,46%	3 365	1,31%
81 Nationella minoriteter	45	0,02%	19	0,03%	63	0,02%
82 Mänskliga rättigheter	1 271	0,49%	523	0,82%	1 794	0,70%
85 Integration	2 261	0,88%	1 028	1,62%	3 288	1,28%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	14 113	5,48%				
11 Administration och intern service	49 937	19,38%				
99 Resurssamverkan ²⁾	1 276		579		1 856	
20–85 Summa produktion	193 596	75,14%	63 471	100,00%	257 067	100,00%
20–85 varav personalkostnad kontoklass 4	136 287					
10–85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	257 646	100,00%			257 067	100,00%
10–99 Total verksamhetskostnad³⁾	258 922				258 922	

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2023

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH(%)
113–115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet ¹⁾	35 403	25,98%
110–112, 116–119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration ¹⁾	14 534	10,66%
100–109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion ¹⁾	14 113	10,36%

¹⁾ Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell B1, B2

Inget att kommentera.

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2021–2023

Verksamhetsområde	2023 ÅA totalt	2023 ÅA kvinnor	2023 ÅA män	2022 ÅA totalt	2021 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	4,3	2,6	1,6	4,0	8,3
201 Allmänna val	0,5	0,2	0,4	5,7	0,7
25 Trafikföreskrifter	1,3	1,3	0,0	0,8	1,2
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	19,8	17,4	2,4	19,6	17,3
30 Regional tillväxt	0,2	0,2	0,0	0,4	0,8
34 Infrastrukturplanering	0,4	0,4	0,1	0,6	0,4
40 Hållbar samhällsplanering och boende	13,7	9,6	4,1	13,1	11,8
41 Stöd till boende och energiåtgärder	2,8	2,8	0,0	2,6	3,3
42 Energi och klimat	3,6	1,9	1,8	3,5	2,6
43 Kulturmiljö	5,8	3,9	1,9	6,8	5,6
45 Samhällsskydd och beredskap	21,3	10,9	10,3	22,2	23,5
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	13,7	6,1	7,6	13,7	14,6
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	23,6	13,5	10,2	27,9	25,1
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	5,9	3,6	2,3	5,9	4,7
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	9,1	5,0	4,2	9,7	11,3
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	5,4	4,9	0,5	4,9	5,1
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,6	0,6	0,0	0,4	0,6
57 Förorenade områden, efterbehandling	3,6	2,2	1,4	2,8	2,4
58 Restaurering	2,2	1,1	1,1	2,0	2,5
60 Lantbruk och landsbygd	28,6	23,1	5,5	26,2	26,5
62 Fiske	2,5	2,0	0,5	2,2	1,9
70 Folkhälsa	4,0	3,2	0,8	3,2	2,7
80 Jämställdhet	2,4	2,4	0,0	2,0	1,9
81 Nationella minoriteter	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
82 Mänskliga rättigheter	1,6	1,5	0,1	1,2	1,7
85 Integration	2,9	0,6	2,3	3,1	3,4
10 Myndighetsövergripande verksamhet	9,7	5,9	3,8	9,7	8,9
11 Administration och intern service	19,4	13,5	5,9	18,2	18,2

Verksamhetsområde	2023 ÅA totalt	2023 ÅA kvinnor	2023 ÅA män	2022 ÅA totalt	2021 ÅA totalt
99 Resurssamverkan	1,6	0,5	1,0	0,6	1,1
20–85 Summa årsarbetskrafter produktion	179,9	120,9	59,0	184,5	179,8
10–85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	209,0	140,3	68,6	212,4	206,9
10–99 Summa årsarbetskrafter totalt	210,5	140,8	69,7	212,9	208,0

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20-21).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentar till Tabell C

Proportionerna mellan verksamhetskostnader och årsarbetskrafter varierar mellan verksamhetsområdena. Det är normalt att det sker fluktuationer mellan åren som beror på sjukdom, att någon slutar eller nyrekrytering. Område 51 Skydd av områden och arter har en tydlig minskning på 4,3 årsarbetskrafter på grund av minskade bidrag från Naturvårdsverket.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	År 2023 totalt (tkr)	År 2023 per ÅA (kr)	År 2022 totalt (tkr)	År 2022 per ÅA (kr)	År 2021 totalt (tkr)	År 2021 per ÅA (kr)
Intern representation	137	650	440	2 068	91	438
Extern representation	267	1 267	428	2 008	111	534

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell D

Kostnaderna är så pass låga att enstaka aktiviteter påverkar utfallet mellan åren.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹⁾	Lokal	År 2023	År 2022	År 2021
Lokalkostnader (tkr), VÄS 103 ²⁾	Residens	464	489	1 187
Lokalyta (m ²)	Residens	1 069	1 069	1 069
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	434	457	1 110
Lokalkostnader (tkr), VÄS 113 ³⁾	Lokaler, övriga ³⁾	10 818	9 005	8 891
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	5 688	5 806	5 806
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	1 902	1 551	1 531
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	51	42	43
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	27	27	28
Kontorslokalyta (m ²) ⁴⁾	Kontorslokaler	3 618	3 851	4 106
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	17	18	20
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	11 282	9 493	10 077

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÄS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset som kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÄS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark som kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell E

Lokalkostnaderna har ökat med nästan 2 mkr. Det beror dels på en allmän kostandsökning grundad på index och energikostnad, dels på renovering av källaren i Landsstatshuset som fått ändamålsenliga lokaler för att hantera smittskydd och omklädning. Lokalytan har både ökat och minskat, en tillfällig lokal på Halmstad Slott sades upp 2022 medan en förrådslokal hyrdes tillfälligt 2023.

Tabell F – Redovisning av ärenden

2023

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	59	82	162	198	105	6
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	62	375	21	377	81	0
201 Allmänna val	2	66	6	66	8	0
25 Trafikföreskrifter	22	97	3	99	23	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	309	1 765	1 114	2 838	350	1
30 Regional tillväxt	3	10	1	8	6	0
34 Infrastrukturplanering	4	15	1	17	3	2
40 Hållbar samhällsplanering och boende	457	944	2	1 070	333	1
41 Stöd till boende och energiåtgärder	45	819	0	289	575	1
42 Energi och klimat	42	77	7	53	73	0
43 Kulturmiljö	191	615	54	680	180	19
45 Samhällsskydd och beredskap	160	183	74	205	212	7
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	217	466	33	506	210	39
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	187	183	97	302	165	55
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	162	572	32	637	129	7
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	85	212	32	232	97	9
54 Mineralfyndigheter	0	0	0	0	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	94	306	42	307	135	6
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	18	186	2	178	28	2
57 Förorenade områden, efterbehandling	29	32	11	40	32	0
58 Restaurering	12	5	9	10	16	4
60 Lantbruk och landsbygd ¹⁾	8 526	10 023	38	9 176	9 411	4 223
62 Fiske	11	133	4	135	13	0
70 Folkhälsa	61	48	33	69	73	0
80 Jämställdhet	4	11	2	12	5	0
81 Nationella minoriteter	0	1	0	1	0	0
82 Mänskliga rättigheter	9	8	7	11	13	0

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
85 Integration	8	28	6	33	9	0
10–85 Totalt antal ärenden	10 779	17 262	1 793	17 549	12 285	4 382

¹⁾ Under 2023 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete hanterat stöd i den nya strategiska planen för ny jordbrukspolitik där jordbrukarstöd och projekt- och investeringsstöd hanteras i Jordbruksverkets it-system. I den ingående balansen ingår dock jordbrukarstöd och landsbygdsstöd från ÅR 2022 och tidigare. Helt rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. Statistik för ansökan om åtaganden och några få mindre stödformer ingår inte. För landsbygdsstöden (602) och projekt- och investeringsstöden (603) redovisas komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från Länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden från Jordbruksverkets it-system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentar till Tabell F

Ingående balans stämmer inte överens med förra årets utgående balans. Orsaken är bland annat att vissa ärenden som varit öppna över årsskiften makuleras och att vissa får ändrad verksamhetskod under ärendeprocessen. En annan orsak kan vara att beslutsdatumet inte registrerats förrän ärendet ska avslutas vilket kan innebära att beslutsdatumet registreras efter att årsstatistiken tagits fram. Uppgifterna i Platina är inte statiska utan kan justeras fortlöpande, vilket kan påverka uppgifter om balans, till exempel kan ärenden bli dubbelförda, ej avslutade i rätt tid och registrerade i efterhand.

Tabell G – Överklagade beslut 2023

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	0	198	0
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	4	377	1
201 Allmänna val	0	66	0
25 Trafikföreskrifter	13	99	13
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	42	2 838	1
30 Regional tillväxt	0	8	0
34 Infrastrukturplanering	0	17	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	116	1 070	11
41 Stöd till boende och energiåtgärder	5	189	3
42 Energi och klimat	0	53	0
43 Kulturmiljö	1	680	0
45 Samhällsskydd och beredskap	0	205	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	92	506	18
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	4	302	1
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	20	637	3
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	12	232	5
54 Mineralfyndigheter	0	0	
55 Miljöfarlig verksamhet	6	307	2
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	1	178	1
57 Förorenade områden, efterbehandling	2	40	5
58 Restaurering	0	10	0
60 Lantbruk och landsbygd	20	152	13
62 Fiske	1	135	1
70 Folkhälsa	0	69	0
80 Jämställdhet	0	12	0
81 Nationella minoriteter	0	1	0
82 Mänskliga rättigheter	0	11	0
85 Integration	0	33	0
10–85 Totalt antal ärenden	339	8 425	4

¹⁾ Avser beslut som överklagats till högre instans 2023, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

²⁾ Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under 2023.

³⁾ Avser antalet överklagade beslut under 2023 dividerat med antalet beslut under 2023.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentar till Tabell G

Antalet beslut skiljer sig åt från antalet beslut i tabell F beroende på att registreringen och definitionen av beslutsdatum i integrationen med Boverkets ärendehanteringssystem fungerar på ett annat sätt än i ärendehanteringssystemet Platina.

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2023

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	0	0	0
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	5	1	20
201 Allmänna val	0	0	0
25 Trafikföreskrifter	12	1	8
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	51	2	4
30 Regional tillväxt	0	0	0
34 Infrastrukturplanering	0	0	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	133	15	11
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1	0	0
42 Energi och klimat	0	0	0
43 Kulturmiljö	1	0	0
45 Samhällsskydd och beredskap	1	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	37	4	11
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	4	1	25
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	17	5	29
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	5	0	0
54 Mineralfyndigheter	0	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	6	3	50
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0	0	0
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	0	0
58 Restaurering	0	0	0
60 Lantbruk och landsbygd	15	5	33
62 Fiske	2	0	0
70 Folkhälsa	0	0	0
80 Jämställdhet	0	0	0
81 Nationella minoriteter	0	0	0

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
82 Mänskliga rättigheter	0	0	0
85 Integration	0	0	0
10–85 Totalt antal ärenden	291	37	13

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2023.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2023 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under 2023 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under 2023.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentar till Tabell H

Inget att kommentera.

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2021–2023	Utfall (%) 2023	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Medel-antal dagar 2023	Medel-antal dagar 2022	Medel-antal dagar 2021
202 Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45						
204 Begravningsfrågor ¹⁾	45						
212 Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180						
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	98	88	100	4	36	3
282 Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	0	100	100	0	6	7
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	97	95	93	19	31	27
40321 Överklagande av lov, förhandsbesked	150	12	8	25	447	403	315
40322 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	97	96	94	69	75	69
4034 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	9	10	15	571	601	324
505 Överklagade kommunala beslut miljöbalken m.fl. författn.	180	73	19	18	162	280	358
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ miljöbalken	42	40	40	39	75	96	92
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	100	99	98	8	9	10
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	100	86	100	157	149	121
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	88	90	89	34	54	48
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	94	88	75	19	21	31
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	96	96	91	14	12	18
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – företagsstöd ^{5,6)}	180	4	6	11	684	616	991
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – projektstöd ^{5, 6)}	180	23	7	x8)	375	248	245
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – miljöinvesteringar ^{5, 6)}	180	57	47	30	180	x8)	240

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2021–2023	Utfall (%) 2023	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Medel-antal dagar 2023	Medel-antal dagar 2022	Medel-antal dagar 2021
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - företagsstöd ^{5, 6)}	180	x8)	x8)	x8)	x8)	x8)	x8)
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - projektstöd ^{5, 6)}	180	x8)	x8)	x8)	x8)	x8)	x8)
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder-företagsstöd ^{6, 7)}	120	43	63	73	132	107	89
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – projektstöd ^{6, 7)}	120	24	44	79	159	133	116
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – miljöinvesteringar ^{6, 7)}	120	36	x8)	100	173	x8)	66
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – företagsstöd ^{6, 7)}	120	x8)	x8)	x8)	x8)	x8)	x8)
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – projektstöd ^{6, 7)}	120	x8)	x8)	x8)	x8)	x8)	x8)
623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	43	89	90	41	18	19
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	38	86	92	40	32	27

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

⁸⁾ Antalet beslutade ärenden understiger 10.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentar till Tabell I

Det målsatta handläggningstiderna är inte heltäckande för Länsstyrelsens totala ärendehandläggning. Inom varje sakområde pågår kontinuerligt arbete att se över rutiner med mera i syfte att effektivisera arbetet. Målet är att ärendehandläggning inom Länsstyrelsen ska vara rättssäker, enhetlig, konsekvent och så snabb som möjligt.

Under året har Länsstyrelsen särskilt prioriterat vissa ärendegrupper, bland annat överklagande av kommuns beslut om bygglov för bostäder (403) och prövning av miljöfarlig verksamhet (551).

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

Belopp i tkr.

	2023	2022	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	120 978	119 543	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	21 216	19 298	1
Intäkter av bidrag	115 082	124 874	2
Finansiella intäkter	1 298	500	3
Summa	258 574	264 216	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-164 978	-159 321	4
Kostnader för lokaler	-12 558	-10 754	5
Övriga driftkostnader	-80 350	-91 498	6
Finansiella kostnader	-81	-48	7
Avskrivningar och nedskrivningar	-955	-1 230	
Summa	-258 922	-262 850	
Verksamhetsutfall	-348	1 365	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	7 995	6 605	8
Skatteintäkter m.m.	0	0	10
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-7 995	-6 605	
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	824	0	
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	42 878	75 111	9
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	827	1 873	10
Finansiella intäkter	13	3	
Finansiella kostnader	0	0	16
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	-246	-554	11
Lämnade bidrag	-44 296	-76 432	12
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	-348	1 365	13

Balansräkning

Belopp i tkr.

TILLGÅNGAR	2023-12-31	2022-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Summa	0	0	14
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	933	614	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	1 196	1 547	
Pågående nyanläggningar	40	0	
Summa	2 169	2 161	15
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	799	982	
Fordringar hos andra myndigheter	3 851	5 067	
Övriga kortfristiga fordringar	203	717	16
Summa	4 853	6 766	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	3 390	3 314	
Upplupna bidragsintäkter	11 532	9 563	
Övriga upplupna intäkter	2 880	1 317	
Summa	17 801	14 194	17
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	15 423	25 735	
Summa	15 423	25 735	18
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	45 437	47 595	
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	735	1 193	
Kassa och bank	446	466	
Summa	46 618	49 255	
Summa tillgångar	86 864	98 110	

Belopp i tkr.

KAPITAL OCH SKULDER	2023-12-31	2022-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	400	400	
Donationskapital	0	0	
Balanserad kapitalförändring	-3 921	-5 286	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-348	1 365	
Summa	-3 870	-3 521	19
Fonder			
Fonder	1 923	1 677	
Summa	1 923	1 677	
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 111	1 000	20
Övriga avsättningar	2 513	2 189	21
Summa	3 623	3 188	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	2 005	1 939	22
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	0	23
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	9 051	7 768	
Leverantörsskulder	13 513	16 638	
Övriga kortfristiga skulder	2 703	2 915	23
Depositioner	735	1 193	24
Summa	28 006	30 453	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	12 995	12 633	
Oförbrukade bidrag	44 187	53 680	
Övriga förutbetalda intäkter	0	0	
Summa	57 182	66 314	25
Summa kapital och skulder	86 864	98 110	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr.

Anslag	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regl.brev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivnet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	NOT
Utgiftsområde 1									
Rikets styrelse									
01 05 001 011 Länsstyrelserna m.m.	2 159	120 274	0	0	-1	122 432	-121 734	698	26
Utgiftsområde 19									
Regional tillväxt									
19 01 001 011 Regionala utvecklingsåtgärder	131	68	0	0	-131	68	-68	0	27
Summa	2 290	120 342	0	0	-132	122 500	-121 802	698	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr.

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	NOT
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	900	745	
2537 Miljöskyddsavgift Tåktavgift	5 800	6 387	
2552 03 Avgifter enligt avfallsförordningen	200	182	
2714 01 Sanktionsavgifter	200	585	
2714 05 Brott mot utlänningslagen		95	
Summa	7 100	7 995	10

Redovisning av beställnings- bemyndiganden

Belopp i tkr.

Anslag / Anslagsbenämning	Ingående åtaganden 2023	Utestående åtaganden 2023	Utestående åtagandenas fördelning 2024	NOT
19 01 001 011 Regionala tillväxtåtgärder	0	0	0	27

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat inte anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2024.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antalet anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2023 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- "Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna."
- "Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län."

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningspost. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader som hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderegleras i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr och markanläggningar som klassas som infrastrukturella tillgångar (naturmiljötillgång) på minst 250 tkr

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer eftersom de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Markanläggningar	Respektive komponents nyttjande period
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
It-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Länsstyrelsen har normalt en del fluktuationer i sin finansiering beroende på politiska beslut. Drygt hälften av Länsstyrelsens verksamhet finansieras utanför myndighetens förvaltningsanslag, till största del med ett-åriga bidrag, fördelade på hundratalet beslut, tilläggsbeslut oräknade. Mest påtagligt är att bidragen från Naturvårdsverket minskade från 47 till 29 mkr vilket är en substantiell förändring av myndighetens finansiering.

Transfereringar

Utbetalning av bidrag skiljer sig naturligt mellan åren. Det handlar om stora objekt inom efterbehandling av förorenad mark och där det vissa år fokuseras på specifika insatser, till exempel inom natur- och vattenvårdsprojekt, dricksvatten och kulturmiljö.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding		
Benzler, Britt-Marie tom 2023-11-30	1 516 137	
Thornberg, Anders from 2023-12-01	126 864	
Länsråd		
Peters, Jörgen	1 120 599	
Insynsråd		
Andersson, Helene, regionråd	7 600,00	
Axtelius, Marie, regionchef Företagarna	3 800	Made by Axtelius AB Aversi Holding AB Laholms Biltransport AB
Dibrani, Adnan, riksdagsledamot	0	Insynsråd Upphandlingsmyndigheten Statens ansvarsnämnd Riksdagens råd för Riksrevisionen
Hwang, Stephen, högskolerektor	9697	Styrelsen för Högskolan i Halmstad Styrelsen Sveriges utbildningsradio AB Styrelsen för Högskolan i Gävle
Jørgensen, Ulrika, riksdagsledamot	5700	Insynsrådet Folkhälsomyndigheten
Richardsson, Anders, regionordförande LRF	7600	Styrelsen Leregård AB
Sjöström, Björn, verkställande direktör	1900	

Noter till resultaträkning

Not 1

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2023	2022
Offentligrättsliga avgifter	1 753	1 641
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	8 459	8 090
Intäkter av andra ersättningar	11 004	9 568
Summa	21 216	19 298
Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av		
Intäkter uthyrning	773	1 369
Intäkter utbildning/konferenser	719	995
Intäkter konsultuppdrag	6 966	5 726
Summa	8 459	8 090

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Ökningen i Intäkter av andra ersättningar består av virkesförsäljning från naturreservaten.

Not 2

Intäkter av bidrag	2023	2022
Bidrag från statliga myndigheter	109 805	122 031
<i>varav</i>		
Länsstyrelsen i Örebro län	31 482	33 241
Naturvårdsverket	29 132	47 573
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	15 749	17 093
Havs- och vattenmyndigheten	14 669	12 753
Statens jordbruksverk	11 928	5 085
Riksantikvarieämbetet	2 766	2 060
Skogsstyrelsen	2 028	587
Kammarkollegiet	1 042	386
Länsstyrelsen i Skåne län	292	56
Arbetsförmedlingen	265	242
Länsstyrelsen i Dalarnas län	253	498
Post- och telestyrelsen	142	104
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	83	0
Länsstyrelsen i Jönköpings län	22	0
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	13	800
Institutet för rymdfysik	12	2
Länsstyrelsen i Kronobergs län	0	21
Länsstyrelsen i Stockholms län	0	58
Sveriges geologiska undersökning	0	323
Statens konstråd	0	892
Försäkringskassan	0	207
Sveriges lantbruksuniversitet	-74	52
Bidrag från övriga	5 277	2 844
<i>varav bidrag från EU:s fonder</i>		
Summa	115 082	124 874

Totalt minskade intäkterna av bidrag med 9,7 mkr. Bidragen från Naturvårdsverket minskade med 18,5 mkr medan bidragen från Statens jordbruksverk ökade med 6,8 mkr. Region Halland bidrog år 2023 med 2,6 mkr.

Not 3

Finansiella intäkter	2023	2022
Räntekonto i Riksgälden	1 220	458
Övriga finansiella intäkter	78	43
Summa	1 298	500

Not 4

Kostnader för personal	2023	2022
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-109 135	-106 049
varav Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-303	-381
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-55 843	-53 272
Summa	-164 978	-159 321

Not 5

Kostnader för lokaler	2023	2022
Kostnader för lokaler	-12 558	-10 754

Lokalkostnaderna som redovisas i tabell E i resultatredovisningen överensstämmer inte med denna not p.g.a. Länsstyrelsen har lokalkostnader för lokaler som ägs av Naturvårdsverket. Lokalkostnaderna för Länsstyrelsens egna lokaler ökade med 1,8 mkr, 18 %, på grund av indexerad årlig hyreshöjning och hyreshöjning för nyrenoverad källare i landstadshuset.

Not 6

Övriga driftskostnader	2023	2022
Övriga driftskostnader	-80 350	-91 498

Kostnadsminskningar avser främst inom naturvårdsområdet.

Not 7

Finansiella kostnader	2023	2022
Räntekostnader i Riksgälden	-62	-19
Övriga finansiella kostnader	-19	-29
Summa	-81	-48

Not 8

Avgifter m.m. som inte disponeras, inkomsttitel och verksamhet	Intäkter 2021	+/- 2022	Budget intäkter 2023	Intäkter 2023	Kostnader 2023	+/- 2023	Ackumulerat +/- utgående 2023
Avgifter med bestämt ekonomiskt mål¹⁾							0
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	805	-2 394	900	745	-3 879	-3 134	-5 528
2537 Miljöskyddsavgifter	5 702	1 652	5 800	6 387	-6 423	-36	1 617
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	258	-5	200	182	-109	73	69
- varav avgifter enligt avfallsförordningen	258	-5	200	182	-109	73	69
							0
Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	1 090		200	681			
2714 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen	787		200	585			
2714 Särskild avgift enligt utlänningslagen	303			95			
Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	7 855			7 995			

1) Tidigare har länsstyrelserna haft ett undantag i regleringsbrevet enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. Från och med regleringsbrevet 2022 är undantaget borttaget. Inga jämförelsetal avseende kostnader för året 2021 kan tas fram. Som en följd av det ändras notens uppställning till att omfatta intäkter för år 2021 samt nettoutfall år 2022. År 2023 redovisas både kostnader och intäkter. Ackumulerat utfall avser åren 2022 och 2023.

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Not 9

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2023	2022
Från myndighet		
Havs- och vattenmyndigheten	18 675	27 247
Naturvårdsverket	9 980	28 415
Riksantikvarieämbetet	8 145	13 884
Socialstyrelsen	4 146	4 262
Länsstyrelsen i Örebro län	1 736	1 162
Post- och telestyrelsen	187	116
Statens jordbruksverk	10	24
Summa	42 878	75 111

Utbetalade bidrag minskade med 32,1 mkr. År 2022 var ett år då det utbetalades onormalt mycket bidrag, år 2023 är jämförbart med år 2021 då det betalades ut 45,7 mkr. Inom förorenade områden görs enstaka större utbetalningar av bidrag, därför skiljer sig utbetalade belopp stort mellan åren, år 2023 betalades det ut 8,6 mkr lägre bidrag än år 2022, Inom naturvårdsområdet minskade utbetalningarna med 15,7 mkr och inom Fornminnes- och kulturlandskapsvård minskade de med 5 mkr. Utbetalade bidrag påverkar uppbokade medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag.

Not 10

Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2023	2022
Övriga externa finansiärer	319	1 242
Älgvårdsfonden	276	418
Bygdemedel	232	213
Summa	827	1 873

Medel från övriga externa finansiärer har finansierat förorenade områden.

Not 11

Avsättning till/upplösning av fonder med mera för transfereringsändamål	2023	2022
Ingående balans	1 677	1 123
Årets förändring	246	554
Utgående balans	1 923	1 677
Uppdelat på		
Älgvårdsfonden ingående balans	1 211	793
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	276	418
Älgvårdsfonden utgående balans	1 486	1 211
Bygdemedel ingående balans	466	330
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	232	213
Finansiella intäkter	13	3
Lämnade bidrag	-274	-80
Bygdemedel utgående balans	436	466

Not 12

Lämnade bidrag	2023	2022
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-29 017	-45 470
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-15 279	-30 962
Summa Lämnade bidrag	-44 296	-76 432
Kalkning av försurade vatten	-13 961	-13 301
Efterbehandling av förorenade områden	-6 268	-14 882
Byggnadsvård	-6 102	-7 271
Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön	-4 943	-11 670
Frågor inom mänskliga rättigheter	-4 146	-4 262
Miljömål	-3 222	-5 353
Fornminnes- och kulturlandskapsvård	-1 637	-6 493
Fiskevård och fritidsfiske	-1 024	-1 622
Förvaltning och skötsel av skyddade områden	-941	-7 467
Jämställdhetsfrågor	-914	-800
Miljöövervakning	-480	0
Kultuhistoriskt värdefulla miljöer	-406	-121
Samverkan, ledning och samordning	-283	0
Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.	-274	-80
Kommunikationsplanering	-187	-116
Stöd till fisket	-150	-200
Klimatanpassning	-140	-31
Jakt och viltvård	-55	-131
Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden	-10	-19
Allmänt och övergripande inom lantbruk och landsbygd	0	-5
Främjande insatser inom folkhälsoområdet	0	-50
Dricksvattenförsörjning	15	-858
Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)	163	-1 700
Allmänt och övergripande inom restaurering	200	0
Biologisk återställning i kalkade vatten	470	0
Summa	-44 296	-76 432
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		

Lämnade bidrag minskade med 32,1 mkr. År 2022 var ett år då det utbetalades onormalt mycket bidrag, år 2023 är jämförbart med år 2021 då det betalades ut 45,7 mkr. Inom förorenade områden görs enstaka större utbetalningar av bidrag, därför skiljer sig utbetalade belopp stort mellan åren, år 2023 betalades det ut 8,6 mkr lägre bidrag än år 2022, Inom naturvårdsområdet minskade utbetalningarna med 15,7 mkr och inom Fornminnes- och kulturlandskapsvård minskade de med 5 mkr.

Not 13

Årets kapitalförändring	2023	2022
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	-364	1 596
Avslutade externa medel och ANL RTA	15	-231
Summa verksamhetsutfall	-348	1 365
Uppbörd		
Transfereringar		
Summa transfereringar	0	0
Summa årets kapitalförändring	-348	1 365

Underskotten har främst uppstått inom skötsel av jaktområden och sprutförarkurserna.

Noter till balansräkning

Not 14

Immateriella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
Balanserade utgifter för utveckling		
Bokfört värde	0	0
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	735	735
Utgående anskaffningsvärde	735	735
Ingående avskrivningar	-735	-735
Utgående avskrivningar	-735	-735
Bokfört värde	0	0
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	0	0

Not 15

Materiella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
Byggnader, mark och annan fast egendom		
Bokfört värde	0	0
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	9 889	9 889
Årets anskaffning	738	0
Utgående anskaffningsvärde	10 627	9 889
Ingående avskrivningar	-9 275	-8 775
Årets avskrivningar	-420	-500
Utgående avskrivningar	-9 695	-9 275
Bokfört värde	933	614
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	16 492	16 319
Årets anskaffning	185	173
Utgående anskaffningsvärde	16 677	16 492
Ingående avskrivningar	-14 945	-14 215
Årets avskrivningar	-536	-730
Utgående avskrivningar	-15 481	-14 945
Bokfört värde	1 196	1 547
Pågående nyanläggningar		
Årets anskaffning	40	0
Årets överföringar	0	0
Årets försäljning, utträngning	0	0
Utgående anskaffningsvärde	40	0
Bokfört värde	40	0
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	2 169	2 161

Not 16

Övriga kortfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
Uppbördsfordringar	111	123
Övriga kortfristiga fordringar	92	594
Summa	203	717

Not 17

Periodavgränsningsposter	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	3 019	2 436
Övriga förutbetalda kostnader	371	878
Summa förutbetalda kostnader	3 390	3 314

Förutbetalda hyror är högre år 2023 än år 2022 på grund av hyreshöjningar.

Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	11 492	9 521
<i>varav</i>		
Statens jordbruksverk	10 916	8 981
Länsstyrelsen i Skåne län	298	56
Länsstyrelsen i Örebro län	181	160
Sveriges lantbruksuniversitet	70	144
Riksantikvarieämbetet	14	0
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	13	0
Länsstyrelsen i Dalarnas län	0	55
Skogsstyrelsen	0	125
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	40	43
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
Totala upplupna bidragsintäkter	11 532	9 563
Övriga upplupna intäkter	2 880	1 317
Summa periodavgränsningsposter	17 801	14 194

Övriga upplupna intäkter inomstatliga:

År 2023 periodiserades 2,2 mkr för årets TA-medel, 2022 periodiserades inga TA-medel alls. Resterande belopp är för länsstyrelse gemensamma projekt.

Not 18

Avräkning med statsverket	2023-12-31	2022-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-123	-2 541
Redovisat mot inkomstitel (-)	-7 995	-6 605
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	8 007	9 022
Skulder avseende uppbörd	-111	-123
Anslag i icke räntebärande flöde		
Redovisat mot anslag (+)	68	69
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-68	-69
Anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-2 159	-3 567
Redovisat mot anslag (+)	121 734	119 474
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-120 273	-118 216
Återbetalning av anslagsmedel (+)	0	150
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-698	-2 159
Semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	28 018	28 272
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	129 291	166 327
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-133 137	-157 629
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	-7 939	-8 953
Fordringar på statens centralkonto	16 232	28 018
Summa utgående balansavräkning med statsverket	15 423	25 735

Not 19

	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Förändring av myndighetskapitalet							
Utgående balans 2022	400	0	0	-6 900	1 614	1 365	-3 521
<i>varav</i>							
Särskilt skuldyngda jordbrukare	400	0	0	0	0	0	400
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	-7 156	0	1 596	-5 559
Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	0	0	1 870	-231	1 638
Ingående balans 2023	400	0	0	-6 900	1 614	1 365	-3 521
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	1 596	-231	-1 365	0
Årets förändring							
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	-364	-364
Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	0	0	0	15	15
Summa årets förändring	0	0	0	0	0	-348	-348
Utgående balans 2023	400	0	0	-5 304	1 382	-348	-3 870

Not 20

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättningar	1 000	338
Årets pensionskostnader	347	758
Årets pensionsutbetalningar	-236	-96
Utgående avsättning	1 111	1 000

Vid årsskiftet år 2023 var det avsatt pensionsmedel för fyra medarbetare. Under år 2023 avsattes 347 tkr för en medarbetare och det utbetalades 236 tkr.

Not 21

Övriga avsättningar	2023-12-31	2022-12-31
Lokalt omställningsarbete årets förändring	324	317
Lokalt omställningsarbete utgående balans	2 513	2 189
Omstruktureringsåtgärder årets förändring	0	0
Summa övriga avsättningar	2 513	2 189

Länsstyrelsen planerar inte att använda omställningsmedel under år 2024.

Not 22

Lån i Riksgäldskontoret	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	1 939	2 996
Under året upptagna lån	963	0
Årets amorteringar	-898	-1 057
Utgående balans	2 005	1 939
Beviljad låneram	4 200	3 700

Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2023-12-31	2022-12-31
Beviljad kreditram	10 000	10 000

Not 23

Övriga kortfristiga skulder	2023-12-31	2022-12-31
Personalens källskatt	2 644	2 569
Övriga kortfristiga skulder	59	346
<i>Övriga kortfristiga skulder består av</i>		
Transfereringar under utbetalning	-0	19
Övrigt	59	327
Summa	2 703	2 915

Not 24

Depositioner	2023-12-31	2022-12-31
Depositioner	735	1 193

Innestående medel bedöms att de betalas ut under år 2024

Not 25

Periodavgränsningsposter	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna kostnader - Upplupna löner, arvoden inkl social avg	1 051	807
Upplupna kostnader - Upplupna semesterlöner inkl social avg	10 958	9 977
Upplupna kostnader - Övriga upplupna kostnader	987	1 849
Summa upplupna kostnader	12 995	12 633

Oförbrukade bidrag från annan myndighet	41 745	51 510
<i>varav</i>		
Naturvårdsverket	12 424	26 107
Havs- och vattenmyndigheten	9 282	9 592
Länsstyrelsen i Örebro län	6 130	5 022
Statens jordbruksverk	4 770	2 006
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	4 322	4 733
Länsstyrelsen i Kronobergs län	2 500	-0
Riksantikvarieämbetet	1 920	1 055
Affärsverket svenska kraftnät	188	188
Sveriges geologiska undersökning	108	108
Skogsstyrelsen	87	2 140
Länsstyrelsen i Dalarnas län	13	1
Kammarkollegiet	1	245
Länsstyrelsen i Jönköpings län	0	22
Socialstyrelsen	0	291

Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas inom tre månader	18 000	22 000
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas mellan mer än 3 månader till 1 år	21 245	27 000
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas mellan mer än ett år till tre år	2 500	2 510
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas mer än tre år	0	0

Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	2 442	2 170
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
Summa oförbrukade bidrag	44 187	53 680

Summa periodavgränsningsposter	57 182	66 314
---------------------------------------	---------------	---------------

Minskningen av oförbrukade bidrag mellan år 2022 och år 2023 består främst av att oförbrukade bidrag från Naturvårdsverket som har minskat med 13,6 mkr och från Skogsstyrelsen med 2,1 mkr. Oförbrukade bidrag från Länsstyrelsen i Kronobergs län har ökat med 2,5 mkr och de från Statens jordbruksverk har ökat med 2,7 mkr.

Noter till anslagsredovisning

Not 26

01 05 001 ap11 Länsstyrelserna m.m., Hallands län

Villkor för anslag	Belopp	Utfall
Anslagskredit	3 610	0
Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	3 608	698
Kredit på räntekonto	10 000	0
Låneram för anläggningstillgångar	4 200	2 005

Not 27

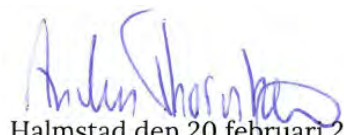
19 01 001 ap11 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Hallands Län

Villkor för anslag	Belopp	Utfall
Anslagskredit	3	0
Anslagsbehållning som disponeras	inget	
Uppföljning och utvärdering	68	68
Beställningsbemyndigande	inget	

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Årsredovisningen är beslutad den 20 februari 2024.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Halmstad den 20 februari 2024

Anders Thornberg

Landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1§	Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Om länsstyrelsen	Alla län
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§ p3	Främja länets utveckling och följa tillståndet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§ p4	Främja samverkan i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§ p5	Ansvara för ålagda tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§p6	Vid behov bistå regeringen och Regeringskansliet inom länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter	Alla län
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat	Alla län
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö	Alla län
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd	Alla län
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar	Alla län
3§ p11	Fiske	Areella näringar	Alla län

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar	Alla län
4§ p2	Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Västerbotten, Norrbotten
4§ p3	I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Areella näringar	Norrbotten, Västernorrland, Västra Götaland
4§ p4	Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, uppgifter som framgår av förordningen (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Jämtland, Västerbotten, Norrbotten
4§ p5	Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning m.m.	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Jämtland, Västerbotten, Norrbotten
4§ p6	Dalarnas, Värmlands och Västra Götalands län, uppgifter som följer av jordförvärvslagen (1979:230) och jordförvärvsförordningen (2005:522) m.m.	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Dalarna, Värmland, Västra Götaland
4 a§	Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m.	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat	Alla län
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets	Alla län

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
	och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	utveckling och Agenda 2030 Naturvård och miljöskydd	
7§	Geografiskt områdesansvar m.m.	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
7 a§	Länsstyrelserna i Norrbottens, Örebro, Stockholms, Östergötlands, Västra Götalands och Skåne län ska vara civilområdesansvariga länsstyrelser enligt förordningen (2022:525) m.m.	Samhällsskydd och beredskap	Norrbotten, Örebro, Stockholm, Östergötland, Västra Götaland, Skåne
7 b§	Beredskapsmyndighet	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
13 a§	Vid Länsstyrelsen i Östergötlands län ska finnas ett nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck.	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Östergötland
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd	Stockholm, Uppsala, Östergötland, Kalmar, Skåne, Halland, Västra Götaland, Örebro, Dalarna, Västernorrland, Västerbotten, Norrbotten
15§	Vattendelegation	Naturvård och miljöskydd	Norrbotten, Västernorrland, Västmanland, Kalmar, Västra Götaland
16§	Delegation för rennärringsfrågor	Areella näringar	Norrbotten, Västerbotten, Jämtland
17§	Kampsportsdelegation	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Örebro
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
19§	Fjälldelegation	Naturvård och miljöskydd	Dalarna, Jämtland, Västerbotten, Norrbotten

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller återsrapporteringskrav och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2023.

Uppdrag i regleringsbrev 2023	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Livsmedelsstrategi – bidra till ökad livsmedelsproduktion	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
1A4 Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Strandskyddstillsyn och tillsynsvägledning m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A6 PFAS - övervakning, inventering och kartläggning m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Förorenade områden	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A8 Ingen övergödning - miljö kvalitetsmålet	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A9 Dricksvatten enligt EU-direktiv	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A10 Effektivisering och handläggning jordbrukspolitiken 2023–2027 m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A11 Nationella och regionala skogsprogram	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1B1 Naturvård - regional samordning och ledning	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1B2 Restaurering ängs- och betesmarker - nationellt program	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1B3 Hantering, konsultationer samiska folket	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Jämtland, Västerbotten och Norrbotten

Uppdrag i regleringsbrev 2023	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1B4 Webbplatsen informationsverige.se	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Västra Götaland
1C1 Förenkla för företag åtgärder	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
1C2 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C3 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Berörda län
1C4 Bredband tillgång, utbyggnad och samverkan m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C5 Ökat bostadsbyggande, samverkan kommuner m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
1C6 Planeringsstöd större industrietableringar	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Hållbar samhällsplanering och boende	Norrbottnen och Västerbotten
1C8 Regional förvaltningsplan skarv, behov och ev. åtgärder	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
1D2 Markärenden ovanför odlingsgränsen	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D3 En hållbar rennäring och en gynnsam bevarandestatus för stora rovdjur	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Dalarna, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D4 Långsiktigt hållbar rennäring	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Berörda län
1D5 Renbetesavtal	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland
1D6 Tillsyn och prövning effektivitet, enhetlighet och handläggningstider	Mål och återsrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2.1 Årsredovisning i enhetlig struktur, redovisning av statistik m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B4 Samverkansråd vid Statens kulturråd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Kulturmiljö	Gotland

Uppdrag i regleringsbrev 2023	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
3B16 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller exempel på regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Information av väsentlig betydelse	Övrig redovisning
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Hur medel för att förstärka arbetet med civilt försvar har använts (Fö2023/00751)	Anvisningar för det civila försvaret för försvarsbeslutsperioden 2021-2025	Samhällsskydd och beredskap

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2023 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2023	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2024-02-22	Lst Örebro
3A1 Minskat och förenklat uppgiftslämnande	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-03-25	Klimat- och näringslivsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar
3A2 Energi- och klimatpolitiska målen	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-02-16	Lst Dalarna redovisar till Klimat- och näringslivsdepartementet
3A3 Skydda dricksvattenförsörjningen m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-03-01	Lst Kalmar redovisar till Klimat- och näringslivsdepartementet
3A4 Regionala analyser och kunskapsunderlag kemikalier dricksvatten m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-03-31	Redovisas till Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3A5 Kontinuitetsplanering dricksvattenförsörjning, utbildning och stöd m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-05-10 2024-01-31	Delredovisning muntlig Slutredovisning till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Lst Jönköping samordnar
3A6 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-02-15	Lst Västernorrland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Klimat- och näringslivsdepartementet)
3A7 Restaurering och anläggning av våtmarker	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-02-15	Lst Gotland redovisar till Klimat- och näringslivsdepartementet
3A8 Skydd, skötsel och förvaltning av värdefulla naturområden m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Klimat- och näringslivsdepartementet)
3A9 Kompensationsåtgärder mot övergödning – underlag och styrmedel	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-10-01 2024-09-25	Gäller Lst vattenmyndigheter Delredovisning Slutredovisning till Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Västmanland samordnar
3A10 Uppgifter om strandskyddsbeslut	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Klimat- och näringslivsdepartementet)
3A11 Kostnader för hantering av EU-stöden	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-01	Statens jordbruksverk (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3A12 Föregående års fisketillsyn	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-03-15	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3A13 Insatser samverkan enligt förordningen om vattenverksamheter m.m.	Uppdrag / A. Nationella	2024-03-15	LST Jönköping redovisar samlat till Klimat- och näringslivsdepartementet

Uppdrag i regleringsbrev 2023	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
3B1 Statlig närvaro och service i länet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-10-31	Finansdepartementet, Lst Örebro samordnar
3B2 Planering bostadsförsörjning - råd, information och underlag	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-06-15	Bostadsmarknadsanalys till Boverket enligt 2 § förordningen (2011:1160)
3B3 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-02-29	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3B5 Kyrkliga kulturarvet och den kyrkoantikvariska ersättningen	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-05-02	Riksantikvarieämbetet (kopia till Kulturdepartementet)
3B6 Försvarssekretess i samhällsplaneringsfrågor	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-06-16	Försvarsdepartementet Lst Västra Götaland samordnar
3B7 Regionala arbetet med friluftspolitiken	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Klimat- och näringslivsdepartementet)
3B8 Minska spridning av granbarkborrar från skyddade områden	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-12-01	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Lst Kronoberg samordnar
3B9 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-31	Gäller endast Lst Stockholm som redovisar till Kulturdepartementet
3B10 Tillämpning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-11-14	Alla län redovisar till Lst Stockholm och Sametinget (kopia till Kulturdepartementet)
3B11 Aktiviteter på demokratiområdet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-15	Lst Jönköping redovisar till Kulturdepartementet
3B12 Tillämpningen av barns rättigheter	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-31	Socialdepartementet, Lst Dalarna samordnar
3B13 Föräldraskapsstöd - utsatta områden, bekämpa och förebygga kriminalitet barn och unga m.m.	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-01	Berörda Lst till Socialdepartementet Redovisas årligen 2024-2027
3B14 Mänskliga rättigheter samordning	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-01	Gäller endast Lst Dalarna som redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B15 Jämställdhetspolitiska målen och länsstrategier 2024-2027	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-01 2028-03-01	Delredovisning Slutredovisning Jämställdhetsmyndigheten (kopia till Arbetsmarknads-departementet)
3B17 Nyanlända m. fl., lägesbilder boende och skola	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-01	Justitiedepartementet Lst Västernorrland samordnar
3B18 Mottagande ensamkommande barn, asylsökande m.fl. (2016:1363)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-01	Justitiedepartementet Lst Västernorrland samordnar

Uppdrag i regleringsbrev 2023	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
3B19 Insatser för asylsökande m.fl. enligt förordningen (2016:1363 och 2016:1364)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-01	Justitiedepartementet Lst Västernorrland samordnare
3B20 Statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar (2010:1122)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-01	Justitiedepartementet Lst Västernorrland samordnare
3B21 Resultat statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar enligt 37 a §	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-01	Justitiedepartementet Lst Västernorrland samordnare
3B22 Redovisning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-01	Justitiedepartementet Lst Västernorrland samordnare
3C1 Redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program Nord m.fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-31	Gäller endast Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3C2 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Nord m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-31	Gäller endast Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3C3 Redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program Aurora m.fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-31	Gäller endast Lst Jämtland och Norrbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3C4 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Aurora m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-31	Gäller endast Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3C5 Lämna utgiftsprognoser anslag 1:1 m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Gäller berörda län som redovisar till Tillväxtverket
3C6 Regionala resurscentra hedersrelaterat våld m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-01 2024-03-01	Gäller enbart Lst Östergötland som redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet Redovisas årligen
3C7 Mäns våld mot kvinnor inkl. kommunernas regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-01 2024-03-01	Redovisas till Arbetsmarknadsdepartementet Redovisas årligen
3C8 Förvaltningsanslag som har använts till arbetet mot mäns våld mot kvinnor	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-01 2024-03-01	Redovisas till Arbetsmarknadsdepartementet Redovisas årligen
3C9 Överföra kunskap och rutiner, telefonlinje beteende	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-10-01	Gäller endast Lst Stockholm som redovisar muntligt till Arbetsmarknadsdepartementet
3C10 Kunskapshöjande insatser och främja erfarenhetsutbyte, barnrätt och våld i nära relationer	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2024-04-30	Samlad delredovisning till Arbetsmarknadsdepartementet. LST Östergötlands län samordnar uppdraget och redovisningen.

Uppdrag i regleringsbrev 2023	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
3D1 Redovisa uppgifter från byggnadsnämnderna, tillämpning PBL flytt byggnader	Uppdrag / D. Tillsyn	2024-02-15	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3D2 Uppföljning av byggnadsnämndernas tillsynsarbete – hissar och kompetensförsörjning	Uppdrag / D. Tillsyn	2024-02-15	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3D3 Tillsynsutveckling enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2024-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Klimat- och näringslivsdepartementet)
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2024-03-31	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3D5 Uppgifter - inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-11-30	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Skåne samordnar
3D6 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-03-15	Naturvårdsverket
3E1 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2023-02-06 2023-04-25 2023-07-28 2023-10-23	Hermes
3E2 Kartläggning dispositionsrätter och fördelningsnycklar m.m.	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2023-09-23	Finansdepartementet, Lst Örebro samordnar
3E3 Åtgärder för att öka säkerheten i digital infrastruktur	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2023-12-31	Finansdepartementet, Lst Västra Götaland samordnar
3E4 Utveckla arbetet med en god förvaltningskultur	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2023-09-15	Finansdepartementet, Lst Västmanland samordnar
3E5 Systematisk användning och analys av data och statistik	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2023-06-15	Finansdepartementet, Lst Stockholm samordnar

Bilaga E. Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som genomförs samordnat

IT-avdelningen

Länsstyrelsernas IT-avdelning är en nationell verksamhet som arbetar med länsstyrelsegemensamt perspektiv. IT-avdelningen levererar och utvecklar IT-tjänster till alla länsstyrelser. Länsstyrelsen i Västra Götaland är värdlän för IT-avdelningen.

Utvecklingsprogrammet för förstärkt digital motståndskraft är uppstartat under året med målet att genomföra regeringsuppdraget förstärkt säkerhet i länsstyrelsernas digitala infrastruktur.

IT-avdelningen har bidragit till länens riskmedvetenhet och kontinuitetsarbete genom omvärldsbevakning och kompetenshöjande insatser.

Länsstyrelsernas IT-avdelning har bidragit i den länsstyrelsegemensamma portföljstyrningen i förvaltning och projekt inom bland annat digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och att ta fram ett nytt system för vatteninformation. IT-avdelningen har bidragit i Projektet Digital Samverkan som är ett länsstyrelsegemensamt projekt som går ut på att etablera en eller flera lämpliga och användarvänliga tjänster för att kunna samverka digitalt inom länsstyrelsen och med andra myndigheter och externa parter.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser genom vår gemensamma växel och En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd. Den övergripande inriktningen för telefonistorganisationen är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Värdlän för telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisationen har under året levererat god service bland annat genom en hög tillgänglighet. Vi har besvarat fler samtal även under perioder när vi haft en lägre inkommande trafik. En stor mängd samtal har exempelvis handlat om energieffektiveringsstöd och varningsmottagare för invånare i kärnkraftslänen.

Telefonisterna i växeln har under året tagit emot hotfulla samtal med hot som var riktade mot telefonisten själv och mot vårt län men även samtal där hoten varit riktade mot andra län. Denna typ av samtal har inte förekommit innan och är en eskalering av det stegvis förändrade samtalsklimatet vi över tid uppmärksammat.

Under 2023 år påbörjade en ny programperiod för jordbrukarstöden. Det i kombination med perioder av torka, stora mängder regn och en ny typ av digital markuppföljning bidrog till en periodvis ökad mängd inkommande samtal för EVI kundsupporten för jordbrukarstöd.

Verksamheten arbetar för att kunna erbjuda länen en bredare service. Ett verksamhetsanpassat stödsystem som möjliggör utvecklingen är under produktion.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för 22 myndigheter, 21 länsstyrelser samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Till och med september hanterade Löneservice även lönerna för Brottsförebyggande rådet. Löneservice huvuduppgift är att hantera löneutbetalningarna och leveranser inom utsatta tider för uppdragsgivarna med hög kvalitet och med god service. Vårdlän för Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Under 2023 har Löneservice i snitt hanterat 7 700 löner per månad för länsstyrelserna. Samma siffror för år 2022 är 7 900 löner per månad. Skillnaden beror dels på att 2022 var det valår och antalet anställda ökar tillfälligt. Uppsägningar och varsel på flera länsstyrelser har en viss påverkan redan nu.

Samordningen bidrar till en enhetlig och kostnadseffektiv hantering av löneutbetalningarna. Samordningen av lönehanteringen underlättar även i kontakt med andra myndigheter till vilka rapportering ska ske, exempelvis pensionsuppgifter, statistik och skatteuppgifter som rapporteras varje månad. Samarbetet i länsstyrelsernas nationella arbete blir enklare avseende lönerelaterade frågor och rutiner.

Under 2023 har Löneservice deltagit aktivt i projektet för anslutning till Statens servicecenters, SSC, lönetjänst. SSC har presenterat en förförstudie innehållande en utredning av införande av nytt systemstöd. Förstudiens krav och kriterier har analyserats av länsstyrelserna för att kunna fatta beslut om kravuppfyllnad.

Ekonomiadministration LstEA

LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. Vårdlän för ekonomiadministrationen är Länsstyrelsen i Örebro län.

LstEA har under året arbetat med att bland annat stödja och effektivisera arbetet för länsstyrelserna gällande ekonomi- och administration. LstEA har uppdaterat ekonomi- och lönehandboken, flera manualer samt hanterat drygt 1 000 supportfrågor genom LstEA support.

LstEA har under 2023 gjort drygt 30-tal utsökningar ur ekonomisystemet för länsstyrelsernas räkning och på sätt effektiviserat hanteringen och kvalitén för dessa förfrågningar, såväl interna som externa.

VÄS-förvaltningen har under året arbetat med att utveckla verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS), vilket resulterat i en nytt VÄS-dokument.

ÅR-mallgruppen ha under året förvaltat och utvecklat den länsstyrelsegemensamma årsredovisningsmallen som ligger till grund för länsstyrelsernas årsredovisning.

Med frågeställningen om hur länsstyrelserna kan göra leverantörsbetalningarna mer säkra har LstEA gjort en förstudie och ett förslag som delgetts till alla länsstyrelser.

LstEA har under året haft en del fokus på att utveckla länsstyrelsernas arbete med e-handeln genom support, utformande av workshops, en nätverksdag samt ett strategidokument.

Dataskydd och informationssäkerhet

Safirs uppdrag är att främja informationssäkerhet och dataskydd både i det länsstyrelsegemensamma perspektivet och inom varje länsstyrelse. I funktionen ingår sedan tidigare befattningen dataskyddsombud och från 2023 den länsstyrelsegemensamma informationssäkerhetssamordnaren. Vårdlän för Safir är Länsstyrelsen i Stockholms län.

Tillsammans med förvaltningsorganisationen, Gemensamma kansliet och IT-avdelningen arbetar Safir systematiskt och riskbaserat med ständiga förbättringar i hanteringen av länsstyrelsernas information. Samverkan med IT:s säkerhetsenhet har fördjupats inom ramen för Utvecklingsprogrammet för stärkt digital motståndskraft. Vi har även haft god samverkan bland annat med det nystartade servicechefsnätverket.

Under året har vi genomfört en särskild insats för ökad och likartad förståelse om begreppet informationssäkerhet och de faktiska uppgifter som följer av detta för länsstyrelsernas del. Vårt uppdrag från länsrådsgrupp 7 att ta fram en styrmodell för hantering av risker i de länsstyrelsegemensamma portföljerna är genomfört och beslutat. Även i år har Safir varit en drivande aktör och expertstöd för hur de 21 länsstyrelserna på ett säkert och effektivt sätt ska kravställa, anskaffa och hantera digitala arbetsredskap och "molntjänster".

En effekt av det länsstyrelsegemensamma arbetet med informationssäkerhet och dataskydd är att vi har höjt säkerhetskulturen genom ökad medvetenhet hos medarbetarna och framförallt hos de grupper som arbetar direkt med informationssäkerhetsfrågor.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliet är en av länsstyrelsernas gemensamma stödverksamheter, som har i uppgift att stärka och stödja det länsstyrelsegemensamma utvecklings- och förvaltningsarbetet kopplat till digitalisering. Vårdlän för Gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Gemensamma kansliet har under året samordnat och hanterat finansiella medel för den länsstyrelsegemensamma utvecklings- respektive förvaltningsportföljen. Det handlar bland annat om att medel ska betalas ut till respektive länsstyrelse för nedlagd arbetad tid i det gemensamma utvecklings- och förvaltningsarbetet. Den ekonomiska hanteringen mellan länsstyrelserna är en förutsättning för att kunna arbeta gemensamt med utveckling och förvaltning och ha ekonomi i balans. Det har bidragit till att respektive länsstyrelse kan upprätthålla god redovisningssed, i den finansiella redovisningen.

Gemensamma kansliet har i uppdrag att stödja ledningarna i länsrådsgrupp 2 och 7 samt länsrådsmötet. Kansliet ger också stöd till Landshövdinge-IT (LH-IT) och presidiet för Länsråds- och Landshövdingemöte (LR-LH). I stort handlar det om att ta fram verksamhetsanalyser och beslutsunderlag, att samordna och administrera möten samt ansvara för att sammanställa uppföljningen av de länsstyrelsegemensamma stödfunktionerna. Stödet har bidragit till att arbetet i grupperna har kunnat bedrivas på ett effektivt sätt.

Under året har Gemensamma kansliet utvecklat och förvaltat strukturer, processer och modeller för det länsstyrelsegemensamma utvecklingsarbetet och lyft behov av utveckling av dessa till berörd länsrådsgrupp. Detta innebär att stödja i processer, rutiner och modeller för projektledare och styrgrupper, analysera och bereda behov av gemensam nyutveckling och ansvara för länsstyrelsens gemensamma verksamhetsarkitektur. Gemensamma kansliet

samordnar också länsstyrelsernas deltagande och arbete inom eSam (e-samverkansprogrammet).

Sammantaget har detta uppdrag genomförts enligt plan och med bland annat följande resultat:

- Tillsammans med IT och den länsstyrelsegemensamma stödfunktionen för informationssäkerhet och dataskydd genomfört ett utvecklingsarbete med syfte att stärkt länsstyrelsernas förmåga att driva utveckling ur ett helhetsperspektiv, förbättrat resursnyttjandet och bidragit till ökad transparens
- Ökad samverkan mellan länen genom att samordna ett forum för verksamhetsutvecklare med fokus på processbaserad verksamhetsutveckling. I dagsläget finns 12 länsstyrelser representerade.
- Bidragit i arbetet med att effektivisera länsstyrelsernas prövning och tillsyn
- Tillsammans med IT drivit ett utvecklingsuppdrag i syfte att identifierat eventuella behov av anpassningar av länsstyrelsernas förvaltningsmodell.

Gemensamma kansliet har utvecklat och förvaltat strukturer, processer och modeller för länsstyrelsegemensamma förvaltningsområden samt stöttat dem i arbetet. Arbetet innebär också att etablera nya förvaltningsområden samt planera och samordna gemensamma möten och konferenser för områdenas ledning.

Sammantaget har uppdraget genomförts enligt plan och med bland annat följande resultat:

- Etablerat ett nytt gemensamt förvaltningsområde
- Etablerat en ny struktur inom ett befintligt förvaltningsområde
- Ökat kunskapen om länsstyrelsernas gemensamma förvaltningsmodell genom att genomföra utbildningar och konferenser för objektägare och förvaltningsledare
- Genomfört ett utvecklingsarbete i syfte att förbättra de gemensamma strukturerna för kommunikation, information och uppföljning.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid länsstyrelsen. Motiveringen till det är bland annat att länsstyrelserna saknar systemstöd som möjliggör uppdelning av ärendestatistik efter kön. En stor del av länsstyrelsernas ärenden berör inte enskilda individer, det vill säga saknar uppgifter som kan relateras till kön. Det i kombination med krav på hantering av personuppgifter, ekonomiska resurser och nödvändiga prioriteringar av nya uppdrag i samband med större samhällsstörningar är exempel på förklaringar till varför arbetet med att vidareutveckla länsstyrelsernas könsuppdelade statistik inte har kunnat prioriteras.

Det finns ett behov av och relevans att kunna följa upp kön i delar av länsstyrelsernas ärendehantering. Därför har ett beslut fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt för att vidareutveckla statistik och systemstöd för redovisning av könsuppdelade uppgifter. Arbetet under 2023 har resulterat i att länsstyrelserna gemensamt har identifierat ett antal ärendegrupper där det finns personnummer registrerade och som är bra exempel att utgå ifrån i det fortsatta utvecklingsarbetet. Detta underlag blir en gemensam utgångspunkt i det fortsatta arbetet med att skapa bättre förutsättningar för att hantera könsuppdelad statistik i länsstyrelsernas gemensamma ärendehanteringssystem.

Exempel på ärendegrupper som har identifierats är

- personal i bevakningsföretag
- tillsyn över hund och katt
- bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer
- samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken
- tillstånd för förvärv av lantbruksfastighet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdrag 1A1 avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional samordnare. Arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om agendans koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och tvärssektoriella arbetssätt, samt bättre omvärldsbevakning. Exempel på prestationer:

- Länsstyrelserna ingår i myndighetsnätverket GD-forum Agenda 2030. Länsstyrelsen är sedan 2022 samordnare för GD-forum; dels Lilla GD-gruppen, där landshövdingen i Värmland är ordförande, dels den Operativa gruppen, som består av tjänstepersoner.
- Medverkan i FN:s högnivåmöte i New York 9–19 juli. Inför mötet bidrog länsstyrelserna med ett flertal exempel på hållbarhetsarbete vilka användes och refererades till av den svenska delegationen. Medarrangör av aktivitet vid expertmöte för EU:s rådsarbetsgrupp för hållbar utveckling under Sveriges ordförandeskap.
- Extern samverkan med bland annat Nationella samordnaren för Agenda 2030 och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Medverkan i RKA:s översyn av nyckeltal för Agenda 2030.
- Fördjupningar inom det länsstyrelsegemensamma Agenda 2030-arbetet; hur Agenda 2030 beaktas i beslut och processer, data/analys, kommunikation samt transformativ implementering dvs. hur myndigheten kan hantera komplexa hållbarhetsutmaningar. Möten med alla länsstyrelser, chefsnätverk och länsråd.
- Nyhetsbrev om Agenda 2030 och gemensam samverkansytan för Agenda 2030.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är länsstyrelsegemensamt samverkansorgan som finansieras genom anslag 1:2 Miljöövervakning m.m. RUS samordnar och utvecklar miljömålsuppföljningen, bidrar till att åtgärdsarbetet intensifieras och följs upp samt förstärker länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå. Arbetet bedrivs utifrån en verksamhetsplan med mål för perioden 2022–2024. Målen handlar om att utveckla miljömålsuppföljning och utvärdering, miljöinformationsförsörjning samt stöd i åtgärdsarbetet för att nå miljömålen.

I RUS styrgrupp ingår berörda chefsnätverk på länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen samt Naturvårdsverket och SKR som adjungerade. I RUS arbetsgrupp ingår medarbetare från flera länsstyrelser. Exempel på prestationer:

- Påbörjat arbete med hur miljömålsuppdraget kan stärkas med bland annat en workshop.

- Samordnat, publicerat och analyserat regional årlig uppföljning av miljömålen som underlag för nationell uppföljning och regionalt kunskapsunderlag.
- Inom projekten miljöövervakning som underlag till miljömålsuppföljning, strategisk samhällsplanering som bidrar till miljö- och klimatmålen och cirkulär ekonomi i växtodling publicerat slutrapporter och kommunicerat resultaten.
- Genomfört sju webinarier om hållbar konsumtion och cirkulär ekonomi för länsstyrelser, regioner och kommuner.
- Genomfört workshopar om synergier mellan miljömål, klimatanpassning samt energi och klimat.
- Tagit fram vägledning för etappmål och regionala åtgärdsprogram för miljömålen. Medverkat i förvaltning av Åtgärdswebb för miljömålen.
- Samordnat, medverkat i och kommunicerat arbete med Miljömålsrådet och Agenda 2030.
- Medarrangerat miljömålsdagarna i Borlänge och årligt möte för länsstyrelsernas miljömålsuppdrag.

Bedömningen är att RUS aktiviteter under året i allt väsentligt bidragit till de uppsatta målen för 2022-2024.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) har som uppdrag att stödja, effektivisera och bidra till att utveckla länsstyrelsernas arbete med energiomställning och minskad klimatpåverkan. Genom dialog med Regeringskansliet om uppdrag och finansiering, samt en ledningskonferens med temat Energiutbyggnad med miljö i fokus, har LEKS stöttat länsledningarna i att leda den regionala energi- och klimatomställningen.

Under 2023 har LEKS utvecklat investeringsstöden Klimatklivet (stöd, utbildningar, rutiner, IT-utveckling, kommunikation) tillsammans med Naturvårdsverket och Elektrifieringspiloter (stöd, mallar och rutiner) tillsammans med Energimyndigheten. Detta har varit en förutsättning för att länsstyrelserna kunnat genomföra sina uppdrag med anpassning till de nya förordningarna. LEKS bedömning är att samordningen har bidragit till en mer enhetlig, rättssäker och kostnadseffektiv hantering av stöden.

LEKS har erbjudit länsstyrelserna forum för erfarenhetsutbyte och kompetenshöjning i genomförande av energi- och klimatstrategier, energibesparingsuppdraget (Fi2022/02571) samt områden som robusta energisystem, effektiv energianvändning och regeringsremisser. LEKS bedömning är att detta tillsammans med gemensamt kommunikationsmaterial, som omvärldsbevakning och sammanställning av aktuella stödmedel, har underlättat, effektiviserat och utvecklat länsstyrelsernas regionala arbete med uppfyllandet av de nationella energi och klimatmålen.

Dialoger och samarbeten med andra länsstyrelsenätverk under året bedöms ha stöttat olika sakområden med energi- och klimatintegrering samt hantering av målkonflikter. Dialoger och samarbeten som skett med andra myndigheter, externa nätverk, arbetsgrupper bedöms bidra till ett samordnat och effektivt arbete med gemensamma frågor.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med civilområden

De civilområdesansvariga länsstyrelserna har ett geografiskt områdesansvar för sitt område när det gäller civilt försvar. Civilområdesansvariga länsstyrelser har uppgifter inför och vid fredstida kriser som handlar om att verka för länsöverskridande samordning av länsstyrelsernas planering och förberedelser inom civilområdet samt att ha en förmåga att utgöra en gemensam stödfunktion för länsstyrelserna vid hantering av fredstida krissituationer som berör flera län inom civilområdet. Civilområdesansvariga länsstyrelser får under vissa omständigheter ta över ansvaret för kommunal räddningstjänst inom sitt civilområde.

Civilområdesansvariga länsstyrelsernas uppgifter inför höjd beredskap fokuserar bland annat på planering mellan statliga myndigheter och Försvarsmakten och på att stödja länsstyrelsernas planering och förberedelser inom respektive län. Ytterligare ett uppdrag rör förberedelser av civila aspekter av värdlandsstöd.

Civilområdesansvariga länsstyrelser är högsta civila totalförsvarsmyndighet inom respektive civilområde och ska vid höjd beredskap bland annat samordna de civila försvarsåtgärderna och den civila delen av värdlandsstödet samt verka för att det civila och militära försvaret samordnas. De ska vidare ansvara för att en samlad lägesbild sammanställs och hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen samt ge länsstyrelserna inom civilområdet vägledning i fråga om inriktning och prioritering.

Civilområdesansvariga länsstyrelser har under 2023 bemannat kanslierna i respektive civilområde, utvecklat strukturer för samverkan mellan civilområden, strukturer för samverkan med bland andra Försvarsmakten inom civilområden och strukturer för samverkan mellan civilområden och sektorsansvariga beredskapsmyndigheter. Länsöverskridande samordning av länsstyrelsernas planering och förberedelser är påbörjad under 2023. En gemensam plan för övertagande av kommunal räddningstjänst är framtagen och implementeringen är påbörjad i respektive civilområde. De civilområdesansvariga länsstyrelserna har etablerat en grundläggande förmåga att kunna vara ett stöd till berörda länsstyrelser vid fredstida kriser.

Civilområdesansvariga länsstyrelsernas geografiska områdesansvar för civilt försvar inför och vid höjd beredskap är klart och deltagit i övningar kopplat till rapportering vid höjd beredskap. En struktur för krigsorganisation håller på att tas fram.

Vidare har civilområdesansvariga länsstyrelser fattat beslut om implementering av enhetliga former för gemensam beredskapsplanering.

Under 2023 har en särskild satsning genomförts avseende civila aspekter av värdlandsstöd och tillsammans med Försvarsmakten har en riktad utbildningsinsats genomförts gentemot berörda länsstyrelser, regioner och utvalda kommuner. Därefter har planering av värdlandsstöd initierats. Civilområdesansvariga länsstyrelser har även arbetat tillsammans med MSB i framtagandet av en nationell strategi för civilt värdlandsstöd.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag "Rätt att försvara" – beakta jämställdhet och mänskliga rättigheter i krisledning

Länsstyrelsen Kronoberg har under 2023 samordnat uppdrag C8 "Rätt att försvara". Till uppdraget har en styrgrupp och en verkställande grupp varit kopplade.

Uppdraget syftar till att säkerställa att jämställdhetsperspektiv och frågor om mänskliga rättigheter beaktas i alla relevanta delar av krisledningen, både i fredstida kriser och under höjd beredskap.

Uppdraget har tydliggjorts i en projektplan där målet satts till att stärka länsstyrelsernas beredskapsorganisationer och dess olika funktioner (L1-L9, stabschefer, TiB samt myndighetsledning) i att efterfråga information, analysera underlag och fatta beslut som säkerställer att jämställdhet och mänskliga rättigheter beaktas i alla relevanta delar i hanteringen av händelser, med hänsyn till aktuella kriser, erfarenheter och behov för länsstyrelserna och deras samarbetspartners. Detta görs genom att ta fram funktionsanpassade beslutsstöd, utbildningsinsatser samt övningsunderlag inom området samt vid behov andra relevanta insatser. Projektet ska vidare implementeras på ett sätt som gör att insatserna blir förenliga och skapar synergier med andra länsstyrelsegemensamma arbetsgrupper och samordningsprocesser inom såväl krishantering, jämställdhet som mänskliga rättigheter.

I arbetet med uppdraget har följande produkter tagits fram:

- Funktionsspecifika stödmaterial för L1-L9, stabschefer samt myndighetsledning. Detta material innehåller även en kunskapsdel om mänskliga rättigheter och jämställdhet i kris- och krigsledningsarbetet.
- Övningsmaterial kopplat till de funktionsspecifika stödmaterialen
- Rekommendationer

Arbetet har genomförts i bred samverkan såväl internt som externt.

Länsstyrelsen i Kronobergs län gör den sammantagna bedömningen att syfte och mål för uppdraget är uppfyllt. Projektet har bidragit till att stärka förutsättningarna för länsstyrelsernas förmåga att värna civilbefolkningen i kris- och krigsledningsarbetet och i förlängningen att stärka försvarsviljan samt samhällets motståndskraft. De framtagna stödmaterialen bedöms bidra till att öka länsstyrelsernas förmåga att efterfråga information, analysera underlag och fatta beslut som säkerställer att jämställdhet och mänskliga rättigheter beaktas i alla relevanta delar i hanteringen av händelser. Vidare har uppdraget bidragit till att skapa synergier mellan olika nätverk och sakområden inom länsstyrelsernas verksamheter och genom detta skapat förutsättningar för en fortsatt utveckling efter projektets avslut.

Länsstyrelsen i Hallands län • Postadress: 301 86 Halmstad • Besöksadress: Slottsgatan 2
010- 224 30 00 • halland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/halland